

وزارت کشور
استانداری ایلام
معاونت برنامه ریزی

گزارش توسعه استان ایلام

در سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

دفتر برنامه ریزی و بودجه

بهمن ماه ۱۳۹۰

شناسنامه:

نام نشریه: گزارش توسعه استان ایلام در سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

تهیه شده در: معاونت برنامه ریزی - دفتر برنامه ریزی و بودجه - گروه برنامه ریزی

تهیه کننده: عبدالکریم گراوند

با همکاری آقایان: مجتبی قیصر بیگی و محمد شیری

زیر نظر: یوسف مرادی

حروفچینی و ویراستاری: زینب عباسیان

تاریخ انتشار: بهمن ماه ۱۳۹۰

شماره نشریه:

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
	فصل اول: رشد اقتصاد ملی دانایی محور
۴	بسترسازی برای رشد سریع و رقابت پذیر (حوزه‌های فرابخشی، تحلیل ساختار جمعیت، بازار کار و سیاست های توسعه استان)
۹	بازار کار و سیاست های توسعه انسانی
۱۱	تحلیل ساختار رشد اقتصادی
۱۲	بخش کشاورزی
۱۳	بخش صنعت
۱۴	ساختمان، تأمین آب و برق و گاز طبیعی
۱۴	خدمات
۱۴	سهم استان از تولید ناخالص داخلی
۱۵	سرانه تولید ناخالص داخلی
۲۴	تحلیل نهادهای مالی و پولی استان
	فصل دوم: امور زیربنایی
۳۰	امور زیربنایی (حوزه های بخشی، امور زیربنایی)
۳۰	انرژی
۳۱	برق
۳۵	حمل و نقل
۳۸	عمران شهری

صفحه	عنوان
۴۲	عمران روستایی
۴۲	وضع موجود جوامع روستایی استان
۴۳	طرح هادی روستایی
۴۴	راه روستایی
۴۴	آب آشامیدنی روستایی
۴۴	برق رسانی به روستاها
۴۵	گاز رسانی به روستاها
۴۷	مسکن
	فصل سوم: امور تولیدی
۵۱	آب
۵۶	کشاورزی
۵۷	محصولات زراعی و باغی
۵۸	فرآورده های دامی
۵۸	جنگل و مرتع
۵۹	شیلات و آبزیان
۵۹	میزان شاغلین و بهره وری نیروی کار در بخش کشاورزی و شیلات
۶۰	مزیت نسبی بخش کشاورزی در استان
۶۱	ضریت مکانیزاسیون
۶۲	نسبت مصرف واسطه به ستانده بخش کشاورزی
۶۶	صنعت و معدن

صفحه	عنوان
۶۶	جواز تاسیس و پروانه بهره برداری
۶۷	اشتغال
۶۷	سرمایه گذاری
۶۷	توزیع واحدهای صنعتی و معدنی بر حسب نوع فعالیت و مالکیت
۶۸	توزیع واحدهای صنعتی بر حسب شهرستان و مالکیت
۶۸	تعداد شاغلان بر حسب نوع فعالیت و شهرستان
	فصل چهارم: تجارت خارجی
۷۱	تجارت خارجی
۷۱	موانع و چالش های صادرات
	فصل پنجم: ارتباطات و فناوری اطلاعات
۷۵	توسعه مبتنی بر دانایی
۷۵	احکام و مواد قانونی
۷۶	مخابرات
	فصل ششم: آموزش و پرورش
۷۹	آموزش و پژوهش (آموزش و پرورش عمومی)
۸۱	تراکم دانش آموز در کلاس دایر
۸۱	آموزش عالی
۸۱	(دانشجویان، پذیرفته شدگان، دانش آموختگان، کارکنان آموزشی)

صفحه	عنوان
	فصل هفتم: آمایش سرزمین و توازن منطقه ای
۸۹	نظام درآمد - هزینه استان
۹۰	ضریب برداشت
۹۴	درآمدهای استانی و اعتبارات استان
۹۴	درآمدهای استان
۹۴	خود کفایی مالی
۹۵	کارایی مالیاتی
	فصل هشتم: محیط زیست
۱۰۹	محیط زیست
۱۱۱	مناطق چهارگانه
۱۱۱	مناطق پشտوانه و شکار ممنوع
	فصل نهم: توسعه سلامت و امنیت استان و عدالت اجتماعی
۱۱۴	ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی
۱۱۸	تربیت بدنی
۱۱۹	رفاه و توزیع مناسب منابع و امکانات
۱۲۳	قیمت ها و تورم
	فصل دهم: صیانت از هویت و فرهنگ اسلامی ایران
۱۲۷	توسعه فرهنگی
۱۲۸	ایرانگردی و جهانگردی

صفحه	عنوان
	فصل یازدهم: تامین مطمئن امنیت
۱۳۲	توسعه امور قضایی
۱۳۳	نیروی انتظامی
۱۳۴	ثبت اسناد و املاک
۱۳۴	پزشکی قانونی
	فصل دوازدهم: نوسازی دولت و ارتقای اثر بخشی حاکمیت
۱۳۶	نوسازی دولت
۱۳۷	کارایی و بهره وری اداری و مدیریتی استان
۱۴۰	ساختار دولت محلی
۱۴۰	اندازه دولت در استان
۱۴۱	اندازه دولت محلی
۱۴۸	منابع و مآخذ

مقدمه:

بی تردید دسترسی به اطلاعات به هنگام و روز آمد نقش مهمی در اتخاذ تصمیمات درست و اداره موفق امور اجرایی هر جامعه دارد. به عبارتی تصمیم گیری به شیوه کارآمد، به خصوص در دنیای پیچیده کنونی مستلزم به کارگیری و برخورداری از اطلاعات علمی و مرتبط با موضوع می باشد و در واقع اطلاعات به عنوان ابزار راهبردی، رکنی مهم در تصمیم سازی مدیریت محسوب می گردد.

بی شک انتخاب روش توسط مدیر، جهت تصمیم گیری بستگی به صحت و دقت اطلاعاتی دارد که در زمان تصمیم گیری در اختیار وی قرار داده می شود. برنامه ریزی توسعه و پیشرفت آگاهانه اقتصادی و اجتماعی، تلاش ارزشمندی است که نیاز شدید به دانش و اطلاعات دارد و می توان آن را به عنوان نمود تصویری کاربرد اطلاعات در توسعه دانست.

یکی از محورهای اصلی فعالیت معاونت برنامه ریزی استانداری علاوه بر تولید اطلاعات موردنیاز تلاش جهت جمع آوری، تحلیل، خلاصه سازی و انتشار اطلاعات مناسب برای همه گروه ها به خصوص برنامه ریزان است. لذا گزارش حاضر با ارائه تصویری از وضع موجود استان در سال های ۸۸ و ۸۹ و مقایسه روند تغییرات و تحولات بخش های مختلف و شناخت نقاط قوت و ضعف هر بخش، مدیران، برنامه ریزان و سیاست گذاران را در اتخاذ تصمیم گیری های مؤثرتر و کارآمدتر یاری می نماید.

لازم به ذکر است این مجموعه در سالهای گذشته تحت عنوان گزارش اقتصادی، اجتماعی استان ایلام منتشر شده است که از سال جاری با تغییرات جزئی در عناوین بخش ها و با عنوان «گزارش توسعه استان ایلام» (با بهره گیری از سالنامه آماری استان و کشور، اطلاعات

دستگاههای اجرایی، برنامه عملیاتی توسعه استان، و سایر منابع کتابخانه ای و نیز شبکه های اطلاعات رایانه ای) منتشر می شود.

بدیهی است این گزارش می تواند به عنوان ابزاری در اختیار تصمیم گیرندگان و سایر متقاضیان قرار گرفته و آنها را در تنظیم و اجرای برنامه های اقتصادی و اجتماعی و رفع تنگناها و نیز انجام تحقیقات و بررسی ها مدد رساند.

در پایان از کلیه همکاران دفتر برنامه ریزی و بودجه و دستگاه های اجرایی و سایر همکارانی که امکان تهیه این گزارش را فراهم نموده اند و از همه کسانی که با ارسال نقطه نظرات خود در تدوین مجموعه های آتی ما را یاری می کنند تشکر و قدردانی می نمایم.

عسگری

معاون برنامه ریزی استانداری ایلام

بهمن ماه ۱۳۹۰

فصل اول

رشد اقتصاد ملی دانایی محور

در تعامل با اقتصاد جهانی

۱-۱- بسترسازی برای رشد سریع و رقابت پذیر

۱-۱-۱- حوزه های فرابخشی

۱-۱-۱-۱) تحلیل ساختار جمعیت، بازار کار و سیاست های توسعه استان

تحلیل ساختار جمعیت:

استان ایلام در سال ۱۳۸۹- براساس برآورد جمعیتی - حدود ۵۷۰۸۷۸ نفر را در خود جای داده است که این جمعیت حدود ۰/۷۷ درصد از جمعیت کل کشور را دربر می گیرد. شهرستانهای ایلام، ایوان، آبدانان، دره شهر، دهلران، شیروان چرداول، مهران و ملکشاهی به ترتیب با ۳۶/۶، ۹، ۸/۷، ۸/۷، ۱۰/۴، ۱۱/۴، ۱۳/۵، ۴/۵ و ۶ درصد از سهم جمعیتی استان را به خود اختصاص داده اند قابل ذکر است که ملکشاهی در سال ۱۳۸۷ با تصویب هیئت دولت از مهران انتزاع و به شهرستان تبدیل شده است. بیشترین سهم جمعیتی استان متعلق به شهرستان ایلام با ۳۶/۶ درصد و کمترین آن متعلق به شهرستان های مهران با ۴/۵ و ملکشاهی با ۶ درصد بوده است.

تراکم نسبی جمعیت در استان در سال ۱۳۸۹ معادل ۲۸/۳۲ نفر در هر کیلومتر مربع بوده که از متوسط کشوری (حدود ۴۳/۵ نفر در هر کیلومتر مربع) پایین تر می باشد.

شهرستان ایلام با ۸۸/۶ نفر در هر کیلومتر مربع بالاترین و شهرستان دهلران با ۸/۶ نفر در هر کیلومتر مربع پایین ترین تراکم جمعیت را بین شهرستانهای استان به خود اختصاص داده اند. نرخ رشد جمعیت استان در طی دهه ۶۵-۷۵، ۲/۴۶ درصد بوده که در دهه ۷۵-۸۵ این نرخ به ۱/۱۳ درصد رسیده است که این آمار نشان دهنده کاهش رشد جمعیت استان در فاصله سالهای ۷۵-۸۵ می باشد.

جدول (۱) جمعیت استان ایلام به تفکیک نقاط شهری و روستایی

برآورد جمعیت در سال ۱۳۸۸			شرح
درصد جمعیت روستایی	درصد جمعیت شهری	جمعیت	
۳۶/۹	۶۳/۱	۵۶۴۴۹۸	استان
۴۵/۳	۵۴/۷	۴۸۹۹۴	آبدانان
۱۳/۸	۸۶/۲	۲۰۶۳۵۹	ایلام
۳۲/۶	۶۷/۴	۴۹۶۰۲	ایوان
۶۰/۱	۳۹/۹	۵۸۷۷۰	دره شهر
۳۸/۱	۶۱/۹	۶۴۳۹۰	دهلران
۷۳/۲	۲۶/۸	۷۶۵۰۹	شیروان و چرداول
۳۷/۹	۶۲/۱	۲۵۹۴۲	مهران
۵۵/۳	۴۴/۷	۳۳۹۳۲	ملکشاهی

مأخذ: گزارش دفتر آمار استانداری

طی سال ۱۳۸۸ متوسط نرخ رشد جمعیت شهری و روستایی به ترتیب ۲/۴۶ و ۰/۶۱- درصد بوده است منفی بودن نرخ رشد روستایی استان نشان دهند مهاجرت بخشی از مردم روستاها به شهرها، الحاق و تبدیل برخی از نقاط روستایی به شهر و عدم تناسب بین رشد زیرساخت‌ها بوده است. ضریب شهرنشینی استان در سال ۱۳۸۸، ۶۳/۱ درصد و در سال ۱۳۸۹ معادل ۶۳/۹ بوده است که تا حدودی نشان می‌دهد تغییرات زیادی نسبت به سال قبل نداشته است.

متوسط بعد خانوار در سال ۱۳۸۵، ۴/۸۹ نفر در هر خانوار بوده در حالی که میانگین آن در کل کشور ۴/۰۳ نفر بوده است و این امر نشان می‌دهد که متوسط بعد خانوار استان اندکی از متوسط کشور بالاتر می‌باشد.

از حدود ۱۱۰۵۷۲ خانوار استان در سال ۱۳۸۵ حدود ۲/۰۷ درصد یک نفره، ۱۰/۲ درصد دو نفره، ۱۷/۵ درصد سه نفره، ۱۹/۵ درصد چهار نفره، ۱۶/۸ درصد پنج نفره، ۱۳/۶ درصد شش نفره، ۹/۵ درصد هفت نفره، ۶/۷ درصد هشت نفره، ۱/۳ درصد نه نفره و ۲/۲ درصد ده نفره و بیشتر بوده اند. قابل ذکر است که در سال ۱۳۸۵ حدود ۱۹/۵ درصد خانوارهای استان که بیشترین درصد می باشد چهار نفره بوده اند.

این استان با دارا بودن سهم ۰/۷۷ درصدی از جمعیت کشور جزء استانهای کم جمعیت محسوب می شود. ۲۵/۴ درصد از جمعیت استان در گروه سنی صفر تا ۱۴ سال و ۷۰/۱ درصد جمعیت استان در گروه سنی ۱۵ تا ۶۵ سال و ۴/۵ درصد جمعیت استان در گروه سنی بیش از ۶۵ سال قرار دارد.

جدول (۱-۲) شاخص های جمعیتی استان ایلام

تراکم نسبی جمعیت (نفر در کیلومترمربع)	ضریب شهرنشینی (درصد)	جمعیت روستایی و عشایری (نفر)	جمعیت شهری (نفر)	جمعیت استان (نفر)	سال
۲۸/۰	۶۳/۱	۲۰۸۲۱۶	۳۵۶۲۸۲	۵۶۴۴۹۸	۱۳۸۸
۳/۳	۳/۹	-۰/۶۱	۲/۴۶	۱/۱۳	نرخ رشد

کاهش زاد و ولد و باروری علاوه بر تاثیر قاطعی که بر میزان رشد جمعیت و از آن طریق تعدیل شتاب افزایش جمعیت داشته بر ترکیب و ساختار جمعیت نیز تأثیر خواهد داشت. کاهش زاد و ولد و انتقال از باروری طبیعی به باروری کنترل شده به تدریج ساختار سنی جمعیت را از وضعیت جوانی خارج و بطرف سالخوردگی سوق می دهد. هرم سنی جمعیت کشور و به تبع آن استان (همواره به لحاظ تمرکز) بیش از ۴۰ درصد از کل جمعیت را در سنین کمتر از ۱۵ سال جای داده است. اما در دو دهه اخیر به سبب کاهش باروری، در هرم سنی، جمعیت کمتر از ۱۵ سال استان به رقمی حدود ۲۵/۴ درصد کاهش یافته.

از نظر روند تحولات ساختاری ناشی از کاهش مستمر باروری آنچه در حال حاضر مهم است تراکم نسبتاً زیاد جمعیت در سنین نوجوانی و جوانی یعنی ۳۵-۱۵ سالگی است بطوریکه حدوداً ۴۶/۴ درصد از جمعیت استان در این گروه سنی قرار دارد (یعنی قریب پنجاه درصد از جمعیت استان در سنین نوجوانی و جوانی واقع شده است).

مع الوصف، تأمین نیازهای مرتبط با آموزش عالی، ایجاد اشتغال، و بالاخره ازدواج و تشکیل خانواده در دهه جاری از مسائل اصلی و محوری استان و کشور خواهد بود. هرچند کاهش سریع باروری در دو دهه اخیر به تدریج بار برنامه های تنظیم خانواده با هدف تحدید موالید و تعدیل، رشد جمعیت را سبک تر کرده است ولی مسائل مرتبط با بهداشت باروری کماکان مطرح بوده و تحولات اخیر جمعیتی و پیامدهای آن به تدریج ابعاد گسترده تری نیز خواهد یافت. پیامدهایی چون بهم خوردن تعادل موجود در تعداد مردان و زنان در معرض ازدواج، افزایش سن ازدواج و ... (باتوجه به چالش های پیش روی با تنظیم خانواده) اولویت های زیر را در برنامه ریزیها ناگزیر می نماید:

- ♦ تداوم ارائه خدمات تنظیم خانواده به صورت فعال و رایگان
- ♦ افزایش کیفیت برنامه های تنظیم خانواده
- ♦ ارائه خدمات مشاوره ای و بهداشتی برای جوانان بویژه جوانان در آستانه ازدواج
- ♦ برنامه ریزی در جهت استفاده بیشتر از توانایی و تخصص زنان تحصیلکرده.
- ♦ استفاده از ظرفیت های رسانه ملی در راستای خدمات مشاوره ای و فرهنگ سازی برای امر تنظیم خانواده و آموزش های لازم.

میزان موالید و وفات ثبت شده در هزار نفر جمعیت استان در سال ۱۳۸۸ به ترتیب ۱۷/۷ و ۴/۵ نفر بوده است و میزان ازدواج و طلاق در سال ۱۳۸۸ در استان به ترتیب ۱۱/۶ درصد و

۰/۷ درصد بوده است. ودرسال ۱۳۸۹ میزان موالید ووفات به ترتیب ۱۷/۵ و ۴/۴ ومیزان ازدواج وطلاق به ترتیب ۱/۹ و ۸/۱ درصد بوده است.

در آبانماه سال ۱۳۸۵ در بین جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان، ۵۲/۳۲ درصد از مردان و ۵۳/۶۳ درصد از زنان دارای همسر بوده اند. این نسبت ها برای نقاط شهری به ترتیب ۵۳/۷۶ و ۵۵/۱۳ درصد و برای نقاط روستایی ۵۰/۰۶ و ۵۱/۲۳ درصد بوده است.

جدول (۱-۳) میزان ولادت و فوت ثبت شده در استان در سال ۸۹و۸۸

عنوان	ولادت	فوت	ازدواج	طلاق
ایلام	۹۹۹۸	۲۵۴۱	۶۵۴۶	۴۲۰
	۱۰۰۰۷	۲۴۹۴	۶۷۸۶	۴۴۶

گزارش: ثبت احوال استان

آمار فوق نشان می دهد که میزان ولادت ثبت شده در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال قبل ۰/۰۹ درصد رشد داشته و فوت شدگان هم در سال ۸۹ نسبت به سال قبل ۱/۸- درصد کاهش داشته است. همچنین ازدواج در سال ۸۹، ۳/۵ درصد و تعداد ولادتهای ثبت شده در سال ۸۹ نسبت به سال قبل رشد ۵/۸ درصدی داشته است.

بررسی استانهای کشور از نظر مهاجرپذیری در سرشماری سال ۱۳۸۵ نشان می دهد که استان ایلام با پذیرش ۳۸۹۵۱ و خارج شدن ۴۸۴۳۴ نفر جزء استانهای مهاجرفرست می باشد.

بازار کار و سیاست های توسعه انسانی:

بررسی وضعیت نیروی انسانی و اشتغال استان نشان می دهد از کل جمعیت استان تنها ۳۹/۹ درصد در سال ۱۳۸۸ از نظر اقتصادی فعال بوده اند و نرخ اشتغال استان در سال ۱۳۸۸ ، ۸۷/۴ درصد بوده و بقیه بعنوان بیکار در جستجوی کار باقی مانده اند. بررسی ها نشان می دهد که نرخ بیکاری استان در سال ۱۳۸۸ به ۱۲/۶ درصد رسیده است.

جدول (۴-۱) توزیع نسبی جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب وضع فعالیت و جنس (درصد)

جمعیت فعال از نظر اقتصادی					سال
بیکار (قبلاً غیر شاغل)	بیکار (قبلاً شاغل)	شاغل	جمع		
۲/۵	۰/۳	۱۵/۸	۱۸/۵		۱۳۸۸
۲/۸۰	۲/۶	۳۲	۳۷/۴		۱۳۸۹
جمعیت غیر فعال از نظر اقتصادی					سال
سایر	دارای درآمد بدون کار	خانه دار	محصل	جمع	
۳/۵	۲/۸	۵۱/۰	۲۴/۱	۸۱/۵	۱۳۸۸
۷/۰	۴/۴	۲۴/۷	۲۶/۶	۶۲/۶	۱۳۸۹

مأخذ: سالنامه آماری سال ۸۸ و ۸۹ کشور

نرخ مشارکت اقتصادی در نقاط شهری از ۵/۳۳ درصد در سال ۱۳۸۷ به ۵/۳۶ درصد در سال ۱۳۸۸ و در نقاط روستایی از ۲/۴۴ درصد به ۶/۴۵ درصد ارتقاء یافته است. به عبارت دیگر ، نرخ مشارکت اقتصادی در نقاط روستایی طی این مدت اندکی بیش از نرخ مشارکت اقتصادی در شهر بوده است.

میزان مشارکت اقتصادی مردان در بازار کار استان در سال ۱۳۸۸ حدود ۴/۵۷ درصد و زنان در همین سال ۸/۱۴ درصد بوده است که نشان می دهد مشارکت مردان تقریباً سه و نیم برابر مشارکت زنان است. همچنین در همین سال نرخ بیکاری مردان ۱/۱۳ و نرخ بیکاری زنان ۱/۲۵ درصد بوده است.

جدول (۶-۱) شاخص های نیروی کار در استان ۱۳۸۸

عنوان	مقدار / تعداد	درصد تغییر نسبت به سال قبل
نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت)	۳۹/۹	۶/۷
نرخ مشارکت اقتصادی مردان	۶۰/۲	۴/۲
نرخ مشارکت اقتصادی زنان	۱۸/۵	۸
نرخ مشارکت اقتصادی مناطق شهری	۳۶/۵	۹
نرخ مشارکت اقتصادی روستایی	۴۵/۶	۳/۲
نرخ بیکاری	۱۲/۶	-۱۳/۷
نرخ بیکاری زنان	۱۴/۹	-۴۲
نرخ بیکاری مردان	۱۱/۹	-۵/۳
نرخ بیکاری مناطق شهری	۱۵/۵	-۱۵/۴
نرخ بیکاری مناطق روستایی	۸/۶	-۱۰/۴
نرخ بیکاری جوانان (۱۵-۲۴) ساله	۲۸/۴	-۸/۷
سهم اشتغال ناقص	۱۱/۳	-۲۲
سهم شاغلان در بخش کشاورزی	۳۲/۷	-۷/۱
سهم شاغلان در بخش صنعت	۲۳/۵	۳
سهم شاغلان در بخش خدمات	۴۳/۹	۶/۳
سهم شاغلان بخش عمومی از کل شاغلان	۲۲/۲	
سهم شاغلان بخش خصوصی از کل شاغلان	۷۷/۸	-۱

مأخذ: سالنامه آماری استان ایلام. ۱۳۸۸

از کل جمعیت شاغل استان در سال ۱۳۸۸، ۷۷/۸ درصد در بخش خصوصی و مابقی در بخش دولتی مشغول بکار بوده اند.

از مجموع شاغلان استان در سال ۱۳۸۸ حدوداً ۳۲/۷ درصد در بخش کشاورزی، ۲۳/۵ درصد در بخش صنعت و ۴۳/۹ درصد در بخش خدمات مشغول به فعالیت بوده اند. این آمار بیانگر آن است که میزان اشتغال استان در بخش خدمات دارای بیشترین سهم و در بخش صنعت دارای کمترین سهم بوده است. مقایسه این نسبت ها در سال ۱۳۸۸ با سال ۱۳۸۷ نشان

می‌دهد که طی این سال‌ها از سهم اشتغال بخش کشاورزی استان کاسته و به بخش خدمات و صنعت افزوده شده است. همچنین افزایش سهم اشتغال در بخش صنعت نشان دهنده توجه دولت به زیرساخت‌های این بخش بوده است.

تعداد فرصت‌های شغلی اعلام شده در استان در سال ۱۳۸۸ حدود ۱۹۸۸ شغل بوده که در مقایسه با سال قبل حدود ۲۸/۸- درصد کاهش نشان می‌دهد که حدود ۹۹/۷ درصد از این افراد در بخش خصوصی و مابقی در بخشهای تعاونی و دولتی به کار گمارده شده‌اند.

۲-۱-۱-۱) تحلیل ساختار رشد اقتصادی

نظام برنامه ریزی کشور بعد از انقلاب با اجرای چهار برنامه توسعه و آغاز برنامه پنجم به تجربیات ارزشمندی دست یافته است. برنامه ریزان علاوه بر دستیابی به سطح مطلوبی از رشد اقتصادی، کاهش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی را به ویژه در برنامه سوم و چهارم و پنجم توسعه در دستور کار خود قرار داده‌اند.

حساب‌های منطقه‌ای مجموعه‌ای از اطلاعات آماری است که بصورت جامع و هدفمند مطالعه کمی و منظم فعالیت‌های اقتصادی یک منطقه مشخص را برای یک دوره زمانی معین که معمولاً یک سال است امکان پذیر می‌سازد. مهم‌ترین شاخص این حساب‌ها، تولید ناخالص داخلی منطقه‌ای (GDP) و اجزاء آن برحسب رشته فعالیت‌های اقتصادی است. آمارهای منطقه‌ای قابل اطمینان، سازگار و مناسب، پی‌ریزی محکمی را برای سیاست‌گذاری در جهت کاهش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی بین مناطق فراهم می‌کند. با استفاده از آمارهای مناسب می‌توان به روشنی مناطقی را که نیاز به حمایت دارند را شناسایی و میزان نابرابری‌ها را اندازه‌گیری کرد.

تهیه این حساب ها از سال ۱۳۷۹ به بعد برای تمامی استان های کشور توسط دفتر حساب های منطقه ای مرکز آمار ایران انجام شده است.

سهم ارزش افزوده بخش های اقتصادی از تولید ناخالص داخلی استان و مقایسه آن با کل کشور:

اهمیت هر یک از بخش های اقتصادی و اندازه آن ها در بین مناطق مختلف متفاوت می باشد. بنابراین سهم هر یک از بخش ها در تولید ملی که مجموع تولید بخش های اقتصادی تمام استان های کشور است، در مقایسه با هر یک از استان ها، باتوجه به شرایط ویژه اقتصادی آن متفاوت خواهد بود. جهت بررسی و شناسایی تفاوت ها در سطح ملی و استانی در بخش های مهم اقتصادی، سهم ارزش افزوده هر یک در تولید ناخالص داخلی کشور و استان طی دوره ۸۷ و ۸۸ مورد بررسی قرار می گیرد.

بخش کشاورزی:

بخش کشاورزی به دلیل برخورداری از پتانسیل صادرات و نقش حیاتی آن در تامین نیاز های کشور، با اتکاء به منابع داخلی، از مهم ترین بخش های اقتصادی کشور است. این بخش به لحاظ برخورداری از منابع و عوامل تولید از جمله تنوع آب و هوایی، اراضی مستعد، ذخایر آب قابل استحصال، آب های جاری و تنوع ذخایر ژنتیکی می تواند از جایگاه مناسبی در اقتصاد کشور برخوردار باشد. سهم این بخش در تولید ناخالص داخلی استان از ۵/۵ درصد در سال ۸۷ به ۷/۳ درصد در سال ۸۸ افزایش پیدا کرده است.

با توجه به سرمایه گذاریهای صورت گرفته در این بخش سهم آن در تولید ناخالص داخلی استان افزایش یافته است.

باتوجه به وجود دشتهای مهرا ن و دهلران و احداث سدهای مختلف در استان و انتقال آب از سد کرخه به دشت عباس پیش بینی می گردد در آینده سهم بخش کشاورزی استان در تولید ناخالص داخلی آن به نحو مطلوب و چشمگیری افزایش یابد.

صنعت و معدن:

ویژگی مهم بخش صنعت و معدن، در امکان تولید متنوع و مشابه در مقیاس انبوه، ارزش افزوده بالای اقتصادی، اشتغال زایی بالا و تقویت و ایجاد تحرک در سایر بخش های اقتصادی است.

امروزه غالب کشورهای توسعه یافته، کشورهای صنعتی هستند و واژه توسعه یافتگی با صنعتی شدن عجین گشته است. حتی اگر حساب تولید استان های کشور را مورد بررسی قرار دهیم استان های صنعتی تر علاوه بر وضعیت بهتر اقتصادی و سطوح درآمدی بالاتر ساکنان آن، سهم بیشتری را در تولید ناخالص داخلی دارا می باشند. براساس حساب تولید استانهای کشور سهم بخش صنعت و معدن کشور از ۶۵/۸ درصد در سال ۸۷ به ۵۶/۸ درصد در سال ۱۳۸۸ کاهش یافته است.

البته این کاهش سهم بخش صنعت و معدن عمدتاً مربوط به کاهش استخراج ذخایر نفتی استان بوده است و اگر سهم نفت و گاز را از ارزش افزوده این بخش کسر نماییم مشاهده می شود که میزان ارزش افزوده آن به حد ناچیزی تقلیل پیدا کرد. که این مسئله به دلیل عدم وجود صنایع مادر و بزرگ در استان است.

ساختمان، تأمین آب، برق و گاز طبیعی:

فعالیت های مرتبط با این بخش شامل، برق، گاز طبیعی، آب، ساختمانهای مسکونی و سایر ساختمان ها می باشد. ویژگی مشترک این فعالیت ها آن است که زیربنای تولید و عامل تحرک سایر بخش های اقتصادی است. ضمن اینکه بخش ساختمان نقش بسزایی در جذب کارگران غیر ماهر داشته و طیف وسیعی از فعالیت ها را به خود مرتبط می سازد.

طی سالهای ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ سهم این بخش در تولید ناخالص داخلی کشور از ۹/۲ درصد در سال ۱۳۸۷ به ۹/۹ درصد در سال ۱۳۸۸ افزایش یافته است. که نشان می دهد روند تغییرات طی این دوره مطلوب بوده است، هم چنین طی این دوره سهم این بخش در تولید ناخالص داخلی استان از ۶/۲ درصد به ۸/۲ درصد در سال ۱۳۸۸ افزایش یافته است.

خدمات:

بخش خدمات مهم ترین بخش اقتصادی در بین چهار بخش اصلی است. در استاندارد ISIC حساب های منطقه ای، ۳۸ رشته فعالیت از ۷۲ فعالیت تعریف شده به فعالیت های بخش خدمات مربوط می شود که بیانگر گستردگی و تنوع بخش خدمات است. سهم بخش خدمات در تولید ناخالص داخلی کشور از ۴۰/۳ درصد در سال ۱۳۸۷ به ۴۱/۱ درصد در سال ۱۳۸۸ افزایش یافته است. طی این دوره تغییرات سهم این بخش در تولید ناخالص داخلی استان از ۲۰/۹ درصد در سال ۱۳۸۷ به ۲۵/۱ درصد در سال ۱۳۸۸ افزایش یافته است.

سهم استان از تولید ناخالص داخلی:

سهم تولید هر منطقه (استان) در تولید ناخالص داخلی کشور نشان دهنده اندازه و اهمیت اقتصادی هر منطقه است. با فرض برابری نسبی بین مناطق، سهم تولید هر منطقه باتوجه به

قابلیت ها و استعدادهای آن باید متناسب با سهم جمعیتی آن باشد. براساس حساب تولید استان های کشور سهم استان ایلام در تولید ناخالص داخلی کشور از ۱/۱ درصد در سال ۱۳۸۷ به ۱ درصد در سال ۱۳۸۸ کاهش یافته است. طی این دوره بیشترین سهم بخشی استان در تولید ناخالص داخلی در اختیار بخش صنعت و معدن بوده است که البته عمده این سهم مربوط به نفت و گاز است و کمترین سهم در این دوره مربوط به بخش کشاورزی بوده است.

طی این دوره سهم استان در تولید ناخالص داخلی کشور بیشتر از سهم استان در جمعیت کشور می باشد.

سرانه تولید ناخالص داخلی:

سرانه تولید کشور با احتساب ارزش افزوده بخش نفت و گاز طبیعی در سال ۱۳۸۷ معادل ۵۰۲۶۶ هزار ریال بوده که در سال ۱۳۸۸ به ۵۲۷۱۸ هزار ریال رسیده است. سرانه تولید استان طی این دوره از ۷۴۷۱۲ هزار ریال در سال ۱۳۸۷ به ۶۸۷۱۸ هزار ریال در سال ۱۳۸۸ تغییر یافته است.

جدول (۷-۱) محصول ناخالص داخلی و جمعیت استان و کشور در سال های ۸۷ و ۸۸

(میلیون ریال - درصد)

۱۳۸۸		۱۳۸۷		عنوان
کشور	ایلام	کشور	ایلام	
۶۲۶۲۳۵۱۸۷۴	۴۹۵۱۹۷۹۳	۵۷۷۳۶۹۰۲۷۱	۵۰۶۴۳۹۶۶	ستانده
۲۳۷۷۶۶۲۶۸۲	۱۰۷۳۳۸۳۸	۱۰۳۲۶۶۵۸۸۹	۹۱۷۹۳۴۳	مصرف واسطه
۳۸۸۴۶۵۹۱۹۲	۳۸۷۸۵۹۵۵	۱۹۴۴۸۴۰۶۸۱	۴۱۴۶۴۶۲۳	ارزش افزوده
۳۹۱۱۰۶۳۵۹۴	۳۸۸۹۹۰۸۳	۱۹۴۰۸۰۹۰۵۱	۴۱۵۲۹۵۵۷	محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار (GDP/GDPR)
	۲۳		۲۰	رتبه در محصول ناخالص داخلی
-	۱	-	۱/۱	سهم استان در محصول ناخالص داخلی
۳۳۱۵۱۰۰۴۶۸	۱۶۹۳۸۹۹۷	۲۹۷۲۸۲۱۱۱۷	۱۴۲۸۷۶۱۵	محصول ناخالص داخلی بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی به قیمت بازار (GDP/GDPR)
-	۳۰	-	۳۰	رتبه بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی
۱۳/۳	۱۸/۶	۲۳	۲۲/۳	رشد (GDP/GDPR) بدون نفت خام و گاز طبیعی
-	۰/۵	-	۰/۵	سهم استان در محصول ناخالص ملی بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی (درصد)
۷۴۷۳۳۳۳۰	۵۶۶۳۳۲	۷۲۵۸۴۰۰	۵۵۵۷۹۹	جمعیت (نفر)
	٪۸	-	۰/۸	سهم استان از جمعیت کشور
۵۲۷۱۸	۶۸۷۱۸	۵۰۲۶۶	۷۴۷۱۲	سرانه تولید ناخالص داخلی استان (هزار ریال)
۷/۳	-۶/۳	۱۸/۷	۷/۹	رشد سرانه تولید ناخالص داخلی استان و کشور

جدول (۸-۱) سهم ارزش افزوده بخش های اقتصادی استان از کل ارزش افزوده بخشهای کشور (درصد)

سهم بخش از کل ارزش افزوده کشور		عنوان بخش
۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۰/۸	۰/۷	کشاورزی، شکار و جنگل داری
۰/۶	۰/۶	ماهگیری
۳/۸	۳/۹	معادن
۰/۲	۰/۲	صنعت
۰/۴	۰/۵	تامین آب و برق و گاز طبیعی
۰/۹	۰/۹	ساختمان
۰/۳	۰/۳	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل
۰/۲	۰/۲	هتل و رستوران
۰/۴	۰/۴	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات
۰/۳	۰/۳	واسطه گری های مالی
۰/۳	۰/۳	مستغلات، کرایه، و خدمات کسب و کار
۰/۸	۰/۹	اداره امور عمومی، دفاعی و تامین اجتماعی
۱/۱	۱/۱	آموزش
۰/۸	۰/۸	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۰/۵	۰/۵	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و ...
-	-	جمع

دنباله جدول (۸-۱) سهم ارزش افزوده بخش های اقتصادی استان از کل ارزش افزوده استان (درصد)

سهم بخشی از کل ارزش افزوده استان		عنوان بخش
۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۷/۳	۵/۵	کشاورزی، شکار و جنگل داری
۰/۱	۰/۱	ماهگیری
۵۶/۸	۶۵/۸	معادن
۲/۴	۱/۹	صنعت
۰/۸	۱	تامین آب و برق و گاز طبیعی
۷/۴	۵/۲	ساختمان
۴/۶	۳/۹	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل
۰/۲	۰/۲	هتل و رستوران
۳/۱	۲/۶	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات
۰/۹	۰/۸	واسطه گری های مالی
۳/۸	۳	مستغلات، کرایه، و خدمات کسب و کار
۳/۹	۳/۳	اداره امور عمومی، دفاعی و تامین اجتماعی
۴/۶	۴	آموزش
۲/۹	۲/۳	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۱/۱	۰/۸	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و ...
		جمع

جدول (۹-۱) رتبه محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و جمعیت استان های کشور سال ۱۳۸۸

رتبه	استان	محصول ناخالص داخلی (میلیون ریال)	جمعیت (نفر)	سهم استان از محصول ناخالص داخلی (درصد)
	کشور	۳۹۱۱۰۶۳۵۹۴	۷۴۷۳۳۳۳۰	۱۰۰
۱	تهران	۱۱۳۰۰۷۵۶۱۷	۱۴۷۹۵۱۱۶	۲۸/۹
۲	خوزستان	۴۶۴۳۶۴۹۳۹	۴۴۷۱۴۸۸	۱۱/۹
۳	اصفهان	۲۳۸۲۷۶۲۴۱	۴۸۰۴۴۵۸	۶/۱
۴	خراسان رضوی	۲۰۱۲۲۰۵۱۶	۵۹۴۰۷۶۶	۵/۱
۵	فارس	۱۶۲۲۷۸۷۹۸	۴۵۲۸۵۱۴	۴/۱
۶	فرمانطقه ای	۱۵۴۹۷۰۹۶۵	-	۴
۷	مازندران	۱۴۱۷۴۲۳۷۴	۳۰۳۷۳۳۶	۳/۶
۸	آذربایجان شرقی	۱۳۶۰۶۱۵۵۸	۳۶۹۱۲۷۰	۳/۵
۹	کرمان	۱۰۲۹۶۱۵۵۴	۲۹۴۷۳۴۶	۲/۶
۱۰	بوشهر	۹۶۴۵۸۴۱۷	۹۴۴۵۳۵	۲/۵
۱۱	گیلان	۸۹۸۱۶۱۰۹	۲۴۵۳۴۶۹	۲/۳
۱۲	آذربایجان غربی	۸۴۸۴۹۸۹۳	۳۰۱۶۳۰۱	۲/۲
۱۳	کهگیلویه و بویراحمد	۸۱۳۹۲۱۶۶	۶۶۹۱۴۰	۲/۱
۱۴	مرکزی	۷۶۵۰۹۱۸۶	۱۳۹۲۴۳۵	۲
۱۵	هرمزگان	۶۸۲۴۶۰۹۰	۱۵۵۸۸۱۷۸	۱/۷
۱۶	کرمانشاه	۶۳۴۲۸۳۳۸	۱۹۰۵۷۹۳	۱/۶
۱۷	قزوین	۵۹۲۶۸۱۴۰	۱۲۱۲۴۶۴	۱/۵
۱۸	همدان	۵۸۲۲۲۴۶۷	۱۶۹۹۵۸۸	۱/۵
۱۹	یزد	۵۴۵۹۲۷۳۸	۱۰۶۵۸۹۳	۱/۴
۲۰	گلستان	۵۱۷۲۰۱۸۵	۱۶۸۷۰۸۶	۱/۳
۲۱	لرستان	۴۵۷۶۰۴۶۴	۱۷۵۸۲۲۶	۱/۲
۲۲	سیستان و بلوچستان	۴۰۱۵۷۳۰۶	۲۷۳۳۲۰۵	۱/۰۳

دنباله جدول (۹-۱) رتبه محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و جمعیت استان های کشور در سال ۱۳۸۸

رتبه	استان	محصول ناخالص داخلی (میلیون ریال)	جمعیت (نفر)	سهم استان از محصول ناخالص داخلی (درصد)
۲۳	اردبیل	۴۰۰۸۲۲۵۰	۱۲۴۲۹۵۶	۱/۰۲
۲۴	کردستان	۳۹۴۵۶۷۰۵	۱۴۶۷۵۸۵	۱
۲۵	ایلام	۳۸۸۹۹۰۸۳	۵۵۶۳۳۲	۱
۲۶	قم	۳۷۳۷۷۲۸۶	۱۱۲۷۷۱۳	۰/۹۵
۲۷	زنجان	۳۵۷۱۵۵۵۲	۹۸۳۳۶۹	۰/۹
۲۸	سمنان	۳۳۴۳۴۲۰۹	۶۲۴۴۸۲	۰/۸۵
۲۹	خراسان جنوبی	۲۹۹۵۶۷۷۷	۶۷۶۷۹۴	۰/۸
۳۰	چهارمحال و بختیاری	۲۷۱۶۸۴۰۹	۸۹۲۹۰۹	۰/۷
۳۱	خراسان شمالی	۲۶۷۰۳۵۸۴	۸۳۸۷۸۱	۰/۷

جدول (۱۰-۱) رتبه محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار) بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی

استان های کشور در سال ۱۳۸۸

رتبه	استان	محصول ناخالص داخلی بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی (میلیون ریال)	سهم استان از محصول ناخالص داخلی بدون گاز طبیعی (درصد)
	کل کشور	۳۳۱۵۱۰۰۴۶۸	۱۰۰
۱	تهران	۱۱۲۰۷۸۳۷۳۱	۳۳/۸
۲	اصفهان	۲۲۷۹۸۹۱۶۳	۶/۹
۳	خراسان رضوی	۲۰۰۸۵۵۱۹۵	۶/۱
۴	خوزستان	۱۷۵۵۸۶۶۴۵	۵/۳
۵	فارس	۱۵۶۵۷۳۶۸۳	۴/۷
۶	مازندران	۱۴۱۵۳۹۷۱۷	۴/۳
۷	آذربایجان شرقی	۱۳۳۴۲۶۸۲۲	۴/۰۲
۸	کرمان	۱۰۲۲۰۵۹۵۲	۳/۱
۹	گیلان	۸۹۷۷۵۱۳۸	۲/۷
۱۰	آذربایجان غربی	۸۴۸۲۰۸۱۷	۲/۶
۱۱	مرکزی	۷۲۵۰۹۳۸۶	۲/۲
۱۲	بوشهر	۷۲۹۲۵۷۱۰	۲/۲
۱۳	کرمانشاه	۶۲۴۲۵۵۶۱	۱/۹
۱۴	هرمزگان	۶۰۰۲۴۵۷۶	۱/۸
۱۵	همدان	۵۸۲۰۶۹۰۴	۱/۷۳
۱۶	قزوین	۵۹۰۸۰۶۲۷	۱/۶۴
۱۷	یزد	۵۴۵۵۵۲۲۸	۱/۶۳

دنباله جدول (۱۰-۱) رتبه محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار) بدون احتساب نفت خام و گاز

طبیعی استان های کشور در سال ۱۳۸۸

رتبه	استان	محصول ناخالص داخلی بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی (میلیون ریال)	سهم استان از محصول ناخالص داخلی بدون گاز طبیعی (درصد)
۱۸	گلستان	۵۱۶۶۲۲۳۶	۱/۶
۱۹	لرستان	۴۵۴۳۹۲۵۰	۱/۴
۲۰	سیستان و بلوچستان	۴۰۱۵۷۳۰۶	۱/۲
۲۱	اردبیل	۴۰۰۷۱۱۸۵	۱/۲
۲۲	کردستان	۳۹۴۵۴۴۷۹	۱/۲
۲۳	قم	۳۷۲۰۸۹۹۰	۱/۱
۲۴	زنجان	۳۵۵۴۷۵۹۵	۱/۰۷
۲۵	سمنان	۳۳۲۰۵۶۵۶	۱
۲۶	خراسان جنوبی	۲۹۹۵۵۸۴۲	۰/۹
۲۷	چهار محال و بختیاری	۲۷۱۲۶۱۲۰	۰/۸
۲۸	خراسان شمالی	۲۶۷۰۳۴۰۳	۰/۸
۲۹	کهگیلویه و بویراحمد	۱۷۳۵۵۹۳۴	۰/۵
۳۰	ایلام	۱۶۹۳۸۹۹۷	۰/۵
۳۱	فرمانطقه	۹۸۸۵۰۶	۰/۰۳

جدول (۱۱-۱) ارزش افزوده سهم بخش، زیربخش های اقتصادی و شاخص مزیت نسبی سال ۱۳۸۸

(میلیون ریال / درصد)

ردیف	نام بخش	ارزش افزوده کل کشور	سهم بخش از محصول ناخالص داخلی کشور (GDP)	ارزش افزوده استان ایلام	سهم بخش در محصول ناخالص داخلی استان GDP	سهم استان از کشور	شاخص مزیت نسبی
۱	کشاورزی، شکار و جنگل داری	۳۴۲۵۷۸۲۳۵	۸/۸	۲۸۳۲۹۱۲	۷/۳	۰/۸	۰/۸
۲	ماهگیری	۸۳۸۳۵۳۱	۰/۲	۵۳۵۰۷	۰/۱	۰/۶	۰/۵
۳	معدن	۵۷۴۷۵۵۲۹۷	۱۴/۸	۲۲۰۵۸۹۴۰	۵۶/۸	۳/۸	۳/۸
۴	صنعت	۵۰۵۹۱۲۸۷۹	۱۳/۰۲	۹۴۱۹۰۳	۲/۴	۰/۲	۰/۲
۵	تامین آب، برق و گاز طبیعی	۸۲۶۱۹۶۵۴	۲/۱	۲۹۹۹۳۵	۰/۸	۰/۴	۰/۴
۶	ساختمان	۳۰۳۷۶۱۰۶۰	۷/۸	۲۸۵۴۵۲۶	۷/۴	۰/۹	۰/۹
۷	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاهای	۵۲۰۳۶۸۲۵	۱/۳	۱۷۶۸۱۲۳	۴/۶	۰/۳	۳/۵
۸	هتل و رستوران	۳۶۳۲۳۵۱۴	۰/۹	۸۴۸۰۵	۰/۲	۰/۲	۰/۲
۹	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۳۱۰۱۵۹۹۶۶	۸	۱۲۰۴۲۲۶	۳/۱	۰/۴	۰/۴
۱۰	واسطه گری های مالی	۱۲۲۰۳۵۶۲۰	۳/۱	۳۶۷۶۸۶	۰/۹	۰/۳	۰/۳
۱۱	مستغلات، کرایه، و خدمات کسب و کار	۴۹۵۶۶۹۶۷۱	۱۲/۸	۱۴۶۵۵۳۵	۳/۸	۰/۳	۰/۳
۱۲	اداره امور عمومی، و خدمات شهری	۱۹۰۷۲۱۱۷۰	۴/۹	۱۵۱۴۹۴۴	۳/۹	۰/۸	۰/۸
۱۳	آموزش	۱۶۶۸۱۱۹۰۱	۴/۳	۱۷۸۷۲۹۷	۴/۶	۱/۱	۱/۵
۱۴	بهداشت و مددکاری اجتماعی	۱۴۴۷۵۵۷۵۷	۳/۷	۱۱۳۸۷۷۰	۲/۹	۰/۸	۰/۸
۱۵	سایر خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی و خانگی	۷۹۸۰۲۶۸۸	۲/۱	۴۲۲۸۴۷	۱/۱	۰/۵	۰/۵
-	جمع	۳۸۸۴۶۵۹۱۹۲	-	۳۸۷۸۵۹۵۵	-	-	-
-	محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	۳۹۱۱۰۶۳۵۹۴	-	۳۸۸۹۹۰۸۳	-	-	-

۳-۱-۱-۱) تحلیل نهادهای مالی و پولی استان

بازار پول، یکی از بازارهای اصلی اقتصاد و مانند تمام بازارها دارای دو طرف عرضه و تقاضا می باشد. تقاضا برای نگهداری پول در اقتصاد با سه هدف صورت می گیرد:

۱) تقاضای معاملاتی پول

۲) تقاضای احتیاطی پول

۳) تقاضای سفته بازی پول

عرضه پول در اقتصاد دارای دو جزء می باشد:

۱) پول کاغذی و مسکوک در حال گردش در اقتصاد

۲) سپرده های دیداری که شامل تمامی حساب های مردم در نزد بانک های تجاری است.

تغییرات عرضه پول به میزان زیاد توسط بانک مرکزی انجام می شود. هدف از اجرای سیاست های پولی، ثبات قیمت ها (مهار تورم)، رشد اقتصادی، ثبات نرخ بهره، ثبات در بازار مالی و ثبات در بازار ارز می باشد. این اهداف گاهی اوقات با هم در تعارض می باشند. در ایران متولی اجرای سیاست های پولی بانک مرکزی می باشد و مدیریت عرضه پول، حفظ ارزش پول ملی و مهار تورم از اهداف اصلی بانک مرکزی است. هر چند اجرای این سیاستها در سطح ملی است قطعاً اثرات آن بر اقتصاد در سطح ملی و استانی قابل لمس است. بررسی اثرات این سیاست ها بدلیل نبودن اطلاعات استانی در سطح استان وجود ندارد.

در سال ۱۳۸۸ تعداد شعب و نمایندگی بانک های دولتی استان ۱۸۳ شعبه بوده که در این سال بانک های ملی و کشاورزی به ترتیب با ۳۵ و ۳۲ شعبه از نظر تعداد شعبه بیشترین و پس از آنها به ترتیب بانک های صادرات، تجارت، سپه، ملت، مسکن و رفاه قرار دارند. بانک های خصوصی که فعالیت خود را در کشور بتازگی آغاز کرده اند، شامل اقتصاد نوین، سرمایه، پارسیان، سامان، انصار و قریب به ۲۹ موسسه اعتباری غیر بانکی در سال ۱۳۸۸

بوده که در استان فعالیت داشته اند. مبلغ کل سپرده بانک های استان از ۶۱۰۰۷۴۸ میلیون ریال در سال ۱۳۸۷ به ۸۱۵۷۶۴۸ میلیون ریال در سال ۱۳۸۸ افزایش یافته است، که نشان می دهد سپرده بانکها در همین سال با افزایش ۳۴ درصدی مواجه شده است. رشد ۳۴ درصدی سپرده های سرمایه گذاری نشان دهنده رشد مطلوب سپرده ها نزد بانک های استان است.

میزان تسهیلات پرداختی به بخش های مختلف اقتصادی در سال ۱۳۸۸ نسبت به سال قبل ۷/۱- درصد کاهش داشته است، سهم بخش های کشاورزی، مسکن، صنعت و معدن، و خدمات از تسهیلات استفاده شده به ترتیب ۳۰، ۲۸/۸، ۸/۴، ۳۲/۸ درصد بوده است، که نشان می دهد بیشترین سهم به بخش خدمات و کمترین سهم به بخش صنعت و معدن اختصاص پیدا کرده است.

جدول (۱۲-۱) تعداد و حجم سپرده های بانکی نزد بانک های دولتی استان

(مبالغ به میلیون ریال)

عنوان	۱۳۸۷	۱۳۸۸	نرخ رشد(درصد)		
تعداد کل شعب بانک های دولتی استان (شعبه)	۱۸۶	۱۹۸	۶/۵		
تعداد کل شعب بانک های خصوصی استان (شعبه)	۴۲	۲۹	- ۳۱		
جمع کل سپرده ها	تعداد	۱۵۳۰۴۱۳	۱۸۱۴۱۳۷	۱۸/۵	
	مبلغ	۶۱۰۰۷۴۸	۸۱۵۷۶۴۸	۳۳/۷	
سپرده های سرمایه گذاری	جمع				
	تعداد	-	-	-	
	مبلغ	۱۹۰۳۶۹۷	۴۳۷۸۹۵۱	۱۳۰	
	تعداد	-	-	-	
بلند مدت	تعداد	-	-	-	
	مبلغ	۱۶۷۶۸۷	۱۸۱۷۳۵۷	۹۸۳/۸	
کوتاه مدت	تعداد	-	-	-	
	مبلغ	۱۷۳۶۰۱۰	۲۵۶۱۵۹۴	۴۷/۶	
سپرده های قرض الحسنه	جمع				
	تعداد	-	-	-	
	مبلغ	۲۵۱۷۱۹۶	۲۹۶۳۹۸۰	۱۷/۷	
	تعداد	-	-	-	
پس انداز	تعداد	-	-	-	
	مبلغ	۱۰۰۶۶۴۸	۱۱۵۷۵۹۴	۱۵	
جاری	تعداد	-	-	-	
	مبلغ	۱۵۱۰۷۴۸	۱۸۰۶۳۸۶	۱۹/۶	

ماخذ: سالنامه آماری استان ایلام ۱۳۸۸

جدول (۱۳-۱) میزان تسهیلات پرداختی بانک های استان به بخش غیر دولتی به تفکیک
بخش های عمده اقتصادی

(مبالغ به میلیون ریال)

نرخ رشد (درصد)	۱۳۸۸	۱۳۸۷	عنوان	
۲/۵	۱۸۸۸۶۶	۱۸۴۲۲۸	تعداد	جمع
- ۷/۲	۹۱۰۰۵۹۲	۹۸۰۶۳۲۲	مبلغ	
۱۷/۱	۶۴۵۰۵	۵۵۰۷۷	تعداد	کشاورزی
۵/۵	۲۷۳۰۴۸۷	۲۵۸۷۲۱۴	مبلغ	
- ۳۰	۷۹۸۷	۱۲۸۸۷	تعداد	صنعت و معدن
- ۲۶/۴	۷۶۲۰۷۱	۱۰۳۵۵۹۴	مبلغ	
- ۱۲/۱	۶۹۵۰۱	۷۹۰۷۴	تعداد	خدمات
- ۵/۳	۲۹۸۳۳۵۵	۳۱۵۰۰۹۰	مبلغ	
۲۶	۴۶۸۷۳	۳۷۱۹۰	تعداد	ساختمان و مسکن
- ۱۳/۳	۲۶۲۸۵۵۱	۳۰۳۳۴۲۵	مبلغ	

مأخذ: سالنامه آماری سال ۸۸ استان

جدول (۱۴-۱) حق بیمه دریافتی و خسارت پرداختی توسط شرکت های بیمه استان

(میلیون ریال)

نرخ رشد (درصد)	۱۳۸۹	۱۳۸۸	عنوان	
۸۸/۴	۱۵۰۳۱۶	۱۷۴۵۴	حق بیمه دریافتی	بیمه ایران
۹۲/۹	۱۴۰۹۶۲	۹۹۳۲	خسارت پرداختی	
۶/۵	۱۸۴۲۵	۱۷۲۲۲	حق بیمه دریافتی	بیمه آسیا
۲۳/۱	۲۳۳۲۳	۱۷۹۴۲	خسارت پرداختی	
۴۳/۳	۴۷۷۰۵	۲۵۱۲۷	حق بیمه دریافتی	بیمه دانا
۶۰/۴	۴۲۵۳۱	۱۶۸۳۸	خسارت پرداختی	
۱۳۰/۷	۱۰۵۷۷	۴۵۸۴	حق بیمه دریافتی	بیمه دی
۸۴/۳	۳۹۸۶	۲۱۶۳	خسارت پرداختی	

مأخذ: گزارش دستگاه های فوق الذکر

فصل دوم

امور زیربنایی

حوزه های بخشی:

۱-۱-۲-۱- امور زیربنایی

۱-۱-۲-۱-۱- انرژی:

بخش انرژی به عنوان یکی از مهم ترین بخشهای زیربنایی کشور شامل زیربخش های نفت، گاز، برق و انرژی های نو می باشد.

رشد مصرف انرژی در بخش خانگی و تجاری کشور در طول ۱۰ سال گذشته دوبرابر شده است. یکی از مصرف کنندگان عمده انرژی در هر کشور بخش صنعت است که به دلیل بالا بودن میزان مصرف انرژی این بخش از اولویت خاصی برخوردار است.

در بین مصرف کنندگان انرژی بیشترین سهم اتلاف انرژی به بخش خانگی و تجاری تعلق دارد که حدود ۳۵ درصد برآورد شده است. بخش های حمل و نقل، صنایع و نیروگاهها تقریباً به یک اندازه اتلاف انرژی دارند و بخش کشاورزی کمترین سهم را در اتلاف انرژی دارد. بر اساس ماده ۱۳۴ قانون برنامه پنجم توسعه از مهم ترین سیاست ها و اقدامات اجرایی مدیریت انرژی، بهینه سازی مصرف انرژی، تولید محصولات کم مصرف و با استاندارد بالا و اعمال مشوقهای مالی جهت رعایت الگوی مصرف می باشد.

از مهم ترین راهبردها و سیاست های بخش انرژی در برنامه عملیاتی توسعه استان ایلام صرفه جویی در مصرف حامل های انرژی و گازرسانی به شهرها و مناطق روستایی استان، پوشش کامل مشترکین برق روستایی و کاهش افت ولتاژ و ترمیم شبکه ها بوده است.

برق:

استان ایلام جزء استانهایی است که در حال حاضر فاقد نیروگاه تولید برق می باشد اما عملیات اجرایی سید سیمره در حال انجام و در صورت بهره برداری و وارد مدار شدن، اولین نیروگاه تولید برق استان خواهد بود.

جدول (۱۸-۱) تعداد مشترکین برق استان در مقایسه با کشور در بخش های مختلف

(هزار مشترک)

عنوان	خانگی	عمومی	کشاورزی	صنعت و معدن	تجاری	روستایی و معابر	جمع
استان	۱۳۸۸	۱۲۵	۶	۲	۱	۱۴	۱۴۹
	۱۳۸۹	۱۳۵	۶	۲	۱	۱۶	۱۶۱
	درصد تغییرات	۸	۰	۰	۰	۱۰	۷/۵
کشور	۱۳۸۸	۱۹۸۴۴	۹۵۲	۲۰۱	۱۶۱	۳۰۱۵	۲۴۱۹۱
	۱۳۸۹	۲۱۰۴۵	۱۰۱۳	۲۵۸	۱۰۸	۳۲۲۳	۲۵۶۹۷
	درصد تغییرات	۶	۷	۳۱	-۴	۷	۲۱
سهم استان از	۱۳۸۸	۱	۱	۱	۰	۰	-
کشور	۱۳۸۹	۱	۱	۱	۰	۰	-

مأخذ: گزارش شرکت توزیع نیروی برق استان در سال ۱۳۹۰

جدول (۱۹-۱): میزان برق مصرفی استان در مقایسه با کشور در بخش های مختلف

(میلیون کیلووات ساعت)

عنوان	خانگی	عمومی	کشاورزی	صنعتی	تجاری	روستایی معابر	جمع
استان	۱۳۸۸	۳۰۶	۱۵۵	۱۱۴	۶۵	۲۶	۶۹۵
	۱۳۸۹	۳۹۳	۲۳۶	۱۳۲	۷۶	۳۸	۹۲۰
	درصد تغییرات	۲۸	۵۲	۱۶	۱۷	۵۶	۳/۴
کشور	۱۳۸۸	۵۵۶۲۹	۲۱۸۵۲	۲۱۴۱۲	۵۲۹۷۱	۳۳۶۷۵	۱۶۷۵۲۷
	۱۳۸۹	۶۰۹۰۷	۲۱۳۰۷	۲۴۱۸۹	۶۱۴۸۶	۳۵۶۲	۱۸۴۱۷۹
	درصد تغییرات	۷	-۱	۶	۱۵	۱۸	-۶
سهم استان	۱۳۸۸	۱	۱	۱	۰	۱	-
از کشور	۱۳۸۹	۱	۱	۱	۰	۱	-

مأخذ: گزارش شرکت توزیع برق استان در سال ۱۳۹۰ و درگاه امار - سالنامه آماری سال ۸۹ و ۸۸ کشور

جدول (۲۰-۱) سرانه مصرف استان به ازای هر مشترک در مقایسه با کشور در بخش های مختلف

(هزار کیلووات ساعت)

عنوان	خانگی	عمومی	کشاورزی	صنعتی	تجاری	روشنایی معابر
استان	۱۳۸۸	۲	۲۸	۶۲	۸۹	۲۹
	۱۳۸۹	۳	۴۲	۶۵	۹۲	۳۷
کشور	۱۳۸۸	۳	۲۳	۱۱۶	۳۲۳	۴۸
	۱۳۸۹	۳	۲۱	۹۴	۳۸۸	۳۷

مأخذ: همان منبع

سرانه مصرف برق در استان در سال ۱۳۸۹ به ازای هر مشترک حدود سه هزار کیلووات ساعت بوده که نسبت به سال قبل اندکی افزایش داشته است. در این سال مصرف سرانه برق در کشور ۳ هزار کیلووات ساعت بوده که این شاخص در استان ۳ هزار کیلووات ساعت را نشان می دهد. در سال ۱۳۸۹ سرانه مصرف برق استان به ازای هر نفر ۱۲۱۷/۶۲ کیلووات ساعت

بوده است که در مقایسه با سرانه کشور (۲۲۶۸/۴ کیلووات ساعت) حدود ۷۷۹/۲ کیلووات ساعت کمتر می باشد.

جدول ۲۳-۱) میزان مصرف انواع فرآورده های نفتی استان

(مترمکعب)

عنوان	سال ۱۳۸۸	سال ۱۳۸۹	درصد تغییرات
بنزین موتور	۱۴۶۲۴۳	۱۴۳۰۶۱	۲/۲
نفت سفید	۱۰۵۲۵۶	۷۳۲۸۵	-۴۳/۶
نفت گاز	۲۱۶۶۲۱	۲۰۱۹۶۶	-۷/۳
نفت کوره	۷۹۳۶۲	۹۶۹۸۴	۱۸/۲
گاز مایع	۳۹۸۹۰	۳۶۸۶۷	-۸/۲

مأخذ: گزارش شرکت ملی پخش فراورده های نفتی استان

فرآورده های نفتی:

در سال ۱۳۸۹ مجموع مصرف فرآورده های عمده نفتی استان به علت گازرسانی به شهرهای استان و سهمیه بندی سوخت نسبت به سال قبل کاهش داشته است.

- در سال ۱۳۸۹ مصرف گاز مایع نسبت به سال قبل ۸/۲- درصد کاهش داشته که این امر نشان می دهد که گازرسانی به شهرها و روستاهای استان از مصرف نفت سفید و گاز مایع کاسته است.

از کل مصرف فرآورده های نفتی استان در سال ۱۳۸۹، ۱۴۳۰۶۱ مترمکعب بنزین موتور، ۷۳۲۸۵ مترمکعب نفت سفید، ۲۰۱۹۶۶ مترمکعب نفت گاز، ۹۶۹۸۴ مترمکعب نفت کوره و ۳۶۸۶۷ مترمکعب گاز مایع بوده است.

گاز:

در سال ۱۳۸۹ مجموع مصرف گاز طبیعی استان ۱۹۳ میلیون مترمکعب بوده که نشان می دهد سرانه مصرف گاز طبیعی به ازای هر نفر حدود ۵۴ متر مکعب می باشد.

در سال ۱۳۸۹ به ۳ شهر استان گازرسانی صورت گرفته و در مجموع ۷ شهرو ۳۰ روستای استان از نعمت گاز شهری برخوردار شده اند. باتوجه به اینکه گازرسانی به شهرهای استان از سال ۱۳۸۲ شروع شده است بنابراین درصد کمی از مردم استان از نعمت شبکه گاز طبیعی برخوردار شده اند. تعداد انشعاب نصب شده گاز طبیعی حدود ۱۰۶۵۵ انشعاب بوده که نسبت به سال قبل ۷۸/۸ درصد رشد داشته است.

تعداد مصرف کنندگان گاز طبیعی استان ۱۱۳۴۵ مصرف کننده بوده که نسبت به سال قبل ۱۳۳/۳ درصد رشد داشته است.

- سرانه مصرف گاز طبیعی به ازای هر انشعاب ۵۲/۲ مترمکعب و به ازای هر مصرف کننده ۴۹ مترمکعب بوده است.

باتوجه به اینکه گازرسانی به استان از سال ۱۳۸۲ شروع شده است و از طرفی با در نظر گرفتن حجم ذخایر عظیم گاز در استان و وجود پالایشگاه گاز طبیعی، انتظار می رود در سالهای آتی گازرسانی به نقاط مختلف استان شتاب بیشتری به خود بگیرد و مردم استان همانند سایر مناطق کشور از این نعمت برخوردار گردند.

جدول (۱-۲۴) عملکرد شاخص های گاز طبیعی استان

عنوان	سال ۱۳۸۸	سال ۱۳۸۹	درصد تغییرات
تعداد انشعاب نصب شده	۱۸۰۰۰	۸۲۸۳	۴۶ درصد کاهش
مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	۱۰۳	۱۹۳	۸۷ درصد افزایش
تعداد شهرهای گازرسانی شده	۱	۳	۲۰۰ درصد افزایش
تعداد روستاهای گازرسانی شده	۴	۳۰	۶۵۰ درصد افزایش
تعداد مصرف کننده	۲۱۴۷۲	۱۵۹۷۰	۲۵ درصد کاهش
تعداد کل شهرهای گاز رسانی شده	-	۷	-

مأخذ: گزارش شرکت گاز استان.

۲-۱-۲-۱-۱- حمل و نقل

شاخص وضعیت حمل و نقل، یکی از شاخص های مهم نشان دهنده وضعیت اقتصادی و میزان توسعه در هر کشور و منطقه است.

استان ایلام به دلیل داشتن مرز مشترک با کشور عراق یکی از استانهایی است که می تواند بعنوان منطقه ویژه ترانزیتی و مسیر زیارتی مورد استفاده قرار گیرد. با فعال شدن مرز مهران حجم تردد و رفت و آمد (بار و مسافر) در استان ایلام رونق افزونتری پیدا کرده است.

برخی از مواردی که در بند و ماده ۱۶۳ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی آمده است به شرح زیر است:

۱) - وزارت راه و ترابری با هماهنگی و مشارکت مرکز آمار ایران موظف است تا پایان سال دوم برنامه نسبت به ایجاد بانک جامع حمل و نقل کشور و استقرار سامانه اطلاعات جامع حوادث و سوانح حمل و نقل دربرگیرنده اطلاعات دریافتی از پلیس، بخش بهداشت و درمان کشور، سازمانهای راهداری، هواپیمایی کشوری و بنادر و دریانوردی، شرکت راه آهن و سایر

سازمانهای ذیربط باهدف تجمیع، شفاف سازی و ارائه داده ها و اطلاعات صحیح و قابل استفاده در تحلیل و تدوین اهداف و برنامه های ملی ایمنی اقدام نماید .

گزارش آماری حمل و نقل کشور همه ساله توسط مرکز آمار ایران تدوین و منتشر می شود .

۲) دولت موظف است ساز و کارهای قانونی لازم به منظور کاهش سالانه ده درصد (۱۰٪) میزان تلفات جانی ناشی از تصادفات رانندگی در جاده های کشور در طول برنامه را فراهم نماید .

حمل و نقل ریلی و جاده ای:

استان ایلام یکی از استانهایی است که فاقد هرگونه ارتباط ریلی می باشد و سهمی در حمل و نقل ریلی ندارد. باتوجه به فعالیت مرز مهران و تردد زائرین از این مسیر لزوم برنامه ریزی دولت جهت اجرای زیرساخت ریلی در استان واضح به نظر می رسد. در سال ۱۳۸۹ مجموع طول راه های استان (روستایی، آزادراه، فرعی) حدود ۳۷۷۴ کیلومتر بوده که از این مقدار ۶۵۶ کیلومتر راه اصلی، بزرگراه و فرعی و ۱۱۷۰ کیلومتر راه روستایی می باشد.

در سال ۱۳۸۹ طول راه های روستایی استان ۱۱۷۰ کیلومتر گزارش شده است که حدود ۱/۲ درصد از کل راه های روستایی کشور را شامل می شود. نسبت طول راه روستایی آسفالتی به کل راه روستایی استان ۶۶/۲ درصد در سال ۱۳۸۹ بوده است. (راههای مرزی آسفالتی و شنی به طول ۴۵۵ کیلومتر جزء راههای روستایی آمده است).

همچنین تراکم نسبی کل راه استان در ۱۰۰ کیلومترمربع مساحت استان حدود ۱۴/۱۲ کیلومتر بوده است.

جدول (۲۶-۱) وضعیت راههای استان در سال های ۸۸ و ۸۹

(کیلومتر)

سال	کل راه های سمت حوزه استحفاظی اداره راه و ترابری	راه اصلی	آزادراه	بزرگراه	کل راه روستایی	طول اصلی شبکه راه آهن
۱۳۸۸	۳۷۷۳/۰۷	۶۲۹	-	۲۷	۲۲۲۳/۵۷۰	-
۱۳۸۹	۳۷۷۴/۸۷۰	۶۲۹/۳۰۰	-	۳۱	۲۲۲۳/۵۷۰	-

مأخذ: گزارش راه و ترابری استان.

جدول (۲۷-۱) شاخص های فنی حمل و نقل استان در سال های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

سال	مسافران حمل شده (هزار نفر)				کالای جابجا شده (هزار تن)			
	وسایل نقلیه باری جاده ای	ریلی	دریایی	هوایی	وسایل نقلیه باری جاده ای	ریلی	دریایی	هوایی
۱۳۸۸	۲۷۰۰	-	-	-	۱۶۰۰	-	-	-
۱۳۸۹	۲۹۰۰	-	-	-	۱۹۰۰	-	-	-
درصد تغییرات	۷	-	-	-	۱۸	-	-	-

شاخص راه روستایی در سال های اخیر مورد توجه بیشتری قرار گرفته و از لحاظ اعتبار تخصیص یافته روند مناسبی داشته است.

شاخص نسبت طول راه روستایی آسفالت به کل راه های روستایی استان در سال ۱۳۸۸ حدود ۶۲/۵ درصد بوده که با متوسط رشد ۴ درصد به ۶۶/۲ درصد در سال ۱۳۸۹ رسیده است. وضعیت راه روستایی استان در سال های اخیر بهبود یافته است و می طلبد با اعتبارات بیشتر نسبت به تسریع در آسفالت جاده های روستایی اقدام شود.

جدول (۲۸-۱) شاخص های بخش حمل و نقل استان

عنوان شاخص های هدف کمی	واحد اندازه گیری	۱۳۸۸	۱۳۸۹	درصد تغییرات
نسبت طول راه های روستایی آسفالت به کل راه های روستایی	کیلومتر	۱۱۰۶	۱۱۷۰	۵/۷۹
نسبت طول راه های فرعی آسفالت به کل طول راه های فرعی	درصد	۶۲/۵	۶۶/۲	۳/۷
رفع نقاط حادثه خیز در جاده ها	درصد	۱۴۵	۱۲۰	-

۳-۱-۲-۱-۱- عمران شهری

آب و فاضلاب شهری:

از مهمترین سیاست های اجرایی بخش آب و فاضلاب شهری پوشش کامل جمعیت شهری از آب آشامیدنی سالم، کاهش هدر رفت آب، اجرای طرح جامع شبکه آب آشامیدنی و مطالعه و اجرای تأسیسات و شبکه جمع آوری و تصفیه فاضلاب است.

در این ارتباط ماده ۱۴۰ قانون برنامه پنجم دولت را موظف کرده است به منظور مدیریت جامع (به هم پیوسته) و توسعه پایدار منابع آب در کشور:

الف - در راستای ایجاد تعادل بین تغذیه و برداشت از سفره های آب زیر زمینی در کلیه دشتهای کشور، وزارت نیرو نسبت به اجرای:

۱- پروژه های سازه ای و غیر سازه ای در سطح تمامی دشتهای کشور با اولویت دشتهای ممنوعه آبی.

۲- اقدامات حفاظتی و جلوگیری و مسلوب المنفعه نمودن برداشتهای غیر مجاز از منابع آب زیرزمینی در چهار چوب قانون تعیین تکلیف چاههای آب فاقد پروانه

۳- نصب کنتورهای حجمی بر روی کلیه چاههای آب محفوره دارای پروانه با هزینه مالکان آن.

۴- اعمال سیاستهای حمایتی و تشویقی

۵- اجرای نظام مدیریتی آب کشور بر اساس سه سطح ملی ، حوضه های آبریز و استانی

جدول (۲۹-۱) وضعیت شاخص های آب و فاضلاب استان در سال های ۸۸ و ۸۹

عنوان	۱۳۸۸	۱۳۸۹
جمعیت تحت پوشش آب شهری	۳۹۵۶۶۰	۳۲۳۶۶۳
درصد جمعیت تحت پوشش آب شهری	۱۰۰	۰/۱۰۰
جمعیت تحت پوشش خدمات فاضلاب شهری	۱۳۵۲۰۰	۱۵۱۸۹۷
درصد جمعیت تحت پوشش خدمات فاضلاب شهری	۳۴/۲	۳۷/۷۷

مأخذ: گزارش شرکت آب و فاضلاب استان

جدول (۳۰-۱) برخی شاخص های آب و فاضلاب استان و مقایسه آن با کشور در سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

سال	مصرف آب (هزار مترمکعب)			درصد خانوارهای شهری برخوردار از آب آشامیدنی	طول شبکه فاضلاب (کیلومتر)	درصد خانوارهای شهری دارای سیستم فاضلاب	
	خانگی	تجاری	صنعتی				
استان	۱۳۸۸	۱۹۵۸۳	۶۰۵	۲۴۷	۰/۱۰۰	۶۱۱	۳۳
	۱۳۸۹	۲۰۴۰۱	۶۱۱	۳۱۰	۰/۱۰۰	۶۴۹/۶	۳۵
کشور	۱۳۸۸	۳۰۴۱۹۳۳	۱۲۳۵۲۴	۵۱۹۵۴	۹۸/۴	۳۸۵۷۱	۳۲
	۱۳۸۹	۲۹۱۹۴۶۶	۱۲۰۷۰۴	۵۱۸۴۳	۹۹/۰۲	۳۹۲۶۱	۳۵/۱۵

جدول (۳۱-۱) درآمد و هزینه شهرداری های استان در سال ۱۳۸۸

(ارقام به میلیون ریال)

نام شهرداری	درآمد	هزینه کل	هزینه جاری	هزینه عمرانی
ایلام	۲۰۰/۱۲۹	-	-	۵۶۱۴۳
ارکواز ملکشاهی	۱۴۱۱۲	۸۵۰۰	۴۰۰۰	۵۶۳۷
دره شهر	۲۰۷۷۲	۲۰۷۶۴	۸۷۴۹	۱۲۰۱۴
بدره	۳۸۸۶	۴۴۰۰	۲۹۲۳	۲۸۰۰
لومار	۴۹۰۳	۵۲۱۵	۲۴۲۳	۲۷۹۲
مهران	۴۵۹۸۲	۴۴۸۴۰	۸۱۷۷	۵۵۰۲
سرابله	۱۲۸۰۰	۱۵۱۱۵	۶۶۷۳	۹۰۰۸
ایوان	۲۴۰۹۳	۲۴۰۹۳	۸۳۵۱	۵۹۵۵
آسمان آباد	۴۶۶۸	۵۵۳۸	۳۵۳۸	۲۰۰۰
مورموری	۳۴۲۰	۵۱۴۹	-	۱۷۲۹
موسیان	۷۰۱۳	۸۰۸۴	۲۰۵۷	۶۰۲۷
چوار	۶۵۹۱	۶۰۴۴	۲۳۶۷	۳۰۰۰
میمه	۴۷۷۰	۴۷۷۰	۱۷۴۸	۱۸۹۶
زرنه	۵۱۷۲	۴۴۶۸	۶۳۶	۱۱۹۳
توحید	۴۲۶۱	۴۲۶۱	۲۱۰۷	۲۱۵۴
صالح آباد	۴۹۰۹	۲۴۴۹	۲۴۴۹	۲۵۰۰
دهلران	۲۵۶۵۳	۳۳۹۸۳	۱۴۳۶۰	۸۳۳۰
آبدانان	۱۸۰۷۱	۴۷۳۳	-	۴۷۳۳
پهله زرین آباد	۴۶۸۶	۴۶۸۶	۱۸۸۵	۳۲۷۰
سراب باغ	۱۹۴	۲۸۰	-	۸۶
دلگشا	۱۷۴۲	۱۰۰۰	۴۰۰	۴۸۳

مأخذ: گزارش شهرداری های استان

جدول (۳۲-۱) درآمد و هزینه شهرداری های استان در سال ۱۳۸۹

(میلیون ریال)

نام شهرداری	درآمد	هزینه کل	هزینه جاری	هزینه عمرانی
ایلام	۱۷۰۸۵۵	۸۰۸۵۸	-	۵۶۱۴۳
ارکواز ملکشاهی	۱۳۰۲۹	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰	۴۹۱۹
دره شهر	۱۱۶۲۰	۱۱۶۴۸	۶۶۵۲	۴۹۹۶
بدره	۴۵۰۰	۳۲۳۴	۳۱۲۷	۱۶۲۷
لومار	۲۰۹۷۲	۲۰۵۳۴	۱۱۱۰۰	۹۴۳۳
مهران	۳۷۳۷۰	۴۲۲۱۷	۸۸۴۳	۸۳۴۲
سرابله	۱۲۰۳۴	۱۰۶۵۲	۴۹۶۰	۴۹۶۱
ایوان	۲۱۸۳۱	۲۱۸۳۱	۷۳۱۴	۶۶۵۰
آسمان آباد	۷۰۶۶	۴۸۸۹	۲۳۸۹	۲۵۰۰
مورموری	۳۶۴۱	۵۹۴۱	-	۲۳۰۰
موسیان	۶۶۳۲	۶۵۱۷	۲۳۸۸	۴۱۲۸
چوار	۷۴۴۰	۵۹۱۲	۲۶۵۴	۴۴۰۰
میمه	۳۷۴۸	۳۷۴۸	۱۸۴۱	۲۱۰۰
زرنه	۷۰۱۸	۵۰۲۲	۱۶۰۲	۱۵۴۰
توحید	۳۳۸۰	۳۳۸۰	۱۹۹۴	۱۳۸۴
صالح آباد	۵۱۲۶	۵۶۴۴	۳۱۲۷	۲۵۱۷
دهلران	۳۱۹۹۱	۲۱۸۹۵	۹۹۲۰	۱۰۷۶۳
آبدانان	۲۲۶۹۷	۵۲۵۰	-	۵۲۵۰
پهله زرین اباد	۳۴۶۸	۳۴۶۸	۱۸۵۹	۳۰۰۰
سراب باغ	۲۲۳	۳۳۵	-	۱۱۲
دلگشا	۴۴۵۸	۱۵۰۰	۵۰۰	۱۰۵۰

مأخذ: گزارش شهرداری های استان

۴-۱-۲-۱-۱- عمران روستایی

جامعه روستایی کشور از یک سو با عنایت به نیازها و محرومیت ها و از سوی دیگر باتوجه به قابلیت های تولیدی آن، از جایگاه مهمی در برنامه های توسعه کشور برخوردار است. این بخش از دیدگاه لزوم رفع فقر و محرومیت و تحقق عدالت اجتماعی دارای جایگاه ویژه ای است و به لحاظ میل به استقلال و خودکفایی به ویژه در زمینه تأمین مواد غذایی کشور و بهبود شاخص های اقتصادی نیز نقش مهمی بر عهده دارد.

فعالیت های عمران روستایی، با هدف ایجاد زمینه توسعه و عمران روستاها، تامین عادلانه امکانات و بهبود شرایط زیست محیطی نقاط روستایی در سراسر کشور به انجام می رسد. عمران روستایی بخشی از توسعه روستایی است که پروژه های زیرساختی مانند راهسازی، آبرسانی، برق رسانی، بهسازی بافت فیزیکی و ... را شامل گردیده و زمینه را برای توسعه اقتصادی و اجتماعی فراهم می آورد.

وضع موجود جوامع روستایی استان:

وضعیت اقتصادی جوامع روستایی استان متأثر از وضعیت جغرافیایی، آب و هوا، خاک، پوشش گیاهی و دسترسی به منابع آب است. علی رغم آبهای روان در استان متاسفانه استفاده مطلوب و بهینه ای از منابع آبی در جهت رونق اقتصادی جوامع روستایی صورت نگرفته است و تنها شهرستان دره شهر است که با بهره گیری از آب رودخانه سیمره و تولید محصولات جالیزی از رونق ویژه ای برخوردار بوده و این امر در اشتغال زایی مردم روستاهای اطراف رودخانه نقش بسزایی داشته است.

توزیع جغرافیایی جمعیت روستایی در شهرستان های استان یکنواخت نیست بطوریکه بیشترین جمعیت روستایی در شهرستان شیروان چرداول و کمترین آن در شهرستان مهران است.

طرح هادی روستایی:

طرح هادی روستایی طرحی است که ضمن ساماندهی و اصلاح بافت موجود، میزان و مکان گسترش آبی و نحوه استفاده از زمین برای عملکردهای مختلف از قبیل مسکونی، تجاری، کشاورزی، تأسیسات و تجهیزات و نیازمندی های عمومی روستاها را برحسب مورد در قالب مصوبات طرح ساماندهی فضا و سکونتگاه های روستایی و طرح جامع ناحیه ای تعیین می نماید.

در آیین نامه اجرایی تهیه و تصویب طرح هادی روستایی اهدافی به شرح زیر موردنظر بوده است:

۱) ایجاد زمینه توسعه و عمران روستاها باتوجه به شرایط فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی

۲) تامین عادلانه امکانات از طریق ایجاد تسهیلات اجتماعی، تولیدی و رفاهی

۳) هدایت وضعیت فیزیکی (کالبدی) روستا

طرح هادی روستایی در راستای فراهم سازی توسعه و عمران روستاها می بایستی از رویکردهای متفاوت و جامعی برخوردار باشد.

راه روستایی:

راه یکی از مهمترین خدمات زیربنایی است که نقش و جایگاه ویژه ای در توسعه مناطق روستایی ایفا می کند، به طوری که از آن به عنوان شریان حیاتی هر منطقه یاد می کنند. جاده ها برای حمل تولیدات زراعی، جابجایی مسافران و پیوند مناطق روستایی و شهرها می باشند. راه ها باعث کاهش زمان حرکت و کاهش قیمت تمام شده کالاهای تولیدی می شوند. طول راه های روستایی استان ایلام در سال ۱۳۸۹ حدود ۱۱۷۰ کیلومتر بوده و از این میزان حدود ۶۶/۲ درصد آسفالتی می باشد.

آب آشامیدنی:

تامین آب آشامیدنی به این معناست که کیفیت آب موجود بهبود یافته، درجه اعتماد به آن بالا رفته، کمیت آب افزایش یافته و فاصله آن تا مصرف کننده کاهش پیدا کرده است. ضمن آنکه بهبود کیفیت آب موجب بهبود شرایط بهداشتی روستاها و کاهش بیماری های عفونی می گردد.

برق رسانی:

تامین انرژی برق در مناطق روستایی نه تنها زندگی جدید و تازه ای از لحاظ دسترسی به نعمت روشنایی و استفاده از لوازم برقی و پدیده های نوین عصر حاضر مانند وسایل ارتباط جمعی که در آموزش و اطلاع رسانی به روستاها نقش موثری ایفا می کنند را فراهم می آورد، بلکه نیروی محرکه ادوات و تجهیزات صنعتی و کشاورزی روستاها را مانند پمپ چاه های آب کشاورزی و سایر ماشین آلات را نیز فراهم می آورد. با گسترش شبکه های برق در مناطق

روستایی بستر لازم جهت سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و صنایع کوچک روستایی فراهم می شود که در رشد و شکوفایی اقتصادی مناطق روستایی تاثیرگذار خواهد بود.

تعداد روستاهای برخوردار از برق در سال ۱۳۸۸ حدود ۵۸۰ روستا بوده که نسبت به ۶۳۹ روستا دارای سکنه نشان می دهد حدود ۹۰/۸ درصد از کل روستاها برخوردار از برق می باشند. تعداد خانوارهای روستایی برخوردار از برق نیز از ۴۴۰۹۲ خانوار در سال ۱۳۸۸ به ۴۴۳۹۰ خانوار در سال ۱۳۸۹ رسیده که حدود ۰/۷ درصد رشد نشان می دهد.

گازرسانی:

باتوجه به اینکه گازرسانی به استان ایلام از سال ۱۳۸۲ شروع شده است لذا تاکنون عملیات اجرایی گازرسانی به ۳۰ روستا انجام شده و روستاهای دیگری که در مسیر گازرسانی قرار دارند در آینده گازرسانی به آنها نیز صورت خواهد گرفت.

جدول (۳۴-۱) شاخص های عمده بخش عمران روستایی استان

عنوان	واحد اندازه گیری	۱۳۸۸	۱۳۸۹	درصد تغییرات ۸۹۵۸۸
طول راه آسفالتی روستایی	کیلومتر	۱۱۰۶	۱۱۷۰	۵/۷۹
نسبت طول راه های روستایی آسفالتی به کل طول راه های روستایی	درصد	۶۲/۵	۶۶/۲	۳/۷
نسبت روستاهای بالای ۲۰ خانوار بهره مند از آب آشامیدنی به کل روستاهای بالای ۲۰ خانوار	درصد	۰/۹۷	۰/۹۷	-
تعداد مشترکین آب آشامیدنی خانگی و روستایی	مشترک خانوار		۲۹۵۶۰	۰/۵
مقدار مصرف آب آشامیدنی خانگی و روستایی	هزار مترمکعب	۸۱۴۶	۸۷۴۰	۶/۸
تعداد خانوار روستایی برخوردار از شبکه فاضلاب به کل خانوار	خانوار	-	-	-
تعداد روستاهای برخوردار از برق	روستا	۵۸۰	۵۸۷	
نسبت روستاهای برخوردار از برق به کل روستاهای دارای سکنه	درصد	۹۸	۹۹	
تعداد خانوارهای روستایی برخوردار از برق	خانوار	۴۴۰۹۲	۴۴۳۹۰	
تعداد روستاهای گازرسانی شده	روستا	۱	۳۰	۶۲۵

مأخذ: اداره کل راه و ترابری و شرکت آب و فاضلاب روستایی استان

۵-۱-۲-۱-۱- مسکن

همان دورانی که با زندگی در خانه های حیاط دار و تک واحدی خداحافظی کردیم و رشد بی رویه جمعیت و هجوم به شهرها آپارتمان نشینی را باب کرد ساختمان سازی تبدیل به حرفه پر رونق و سومندی شد که حتی غیر حرفه ای ها را هم وارد کرد. در سالهای اخیر مقاوم سازی ساختمان در کشور بعنوان یک فرهنگ از طرف عامه مردم پذیرفته شده است و مردم در ساخت و ساز منازل مسکونی به آن اهتمام جدی دارند.

براساس سرشماری سال ۱۳۸۵ در استان ایلام ۹۹۱۵۸ واحد مسکونی وجود داشته است که ۶۳۹۸۳ واحد آن در مناطق شهری و ۳۵۱۷۵ واحد آن در مناطق روستایی قرار داشته است. وجود ۱۰۹۳۷۸ خانوار (در سال ۱۳۸۵) و تعداد مسکن موجود در همین سال نشان دهنده کمبود ۱۰۲۲۰ واحد مسکونی در استان است. از آنجا که همه ساله متقاضیان جدیدی وارد به بازار مسکن می شوند بنابراین برای پاسخگویی به حجم بالای متقاضیان جدید مسکن و در نتیجه کمبودی که وجود دارد می بایست به جهت تسریع در تولید مسکن انبوه حرکت نماییم و همچنین دولت با استمرار تشویق مردم به ساخت و ساز در بافت های فرسوده می تواند هم ایمنی منازل را بالا ببرد و هم با تشویق سرمایه گذاران، بخشی از کمبود مسکن را جبران نماید.

تعداد پروانه های ساختمانی صادر شده (مسکونی، مسکونی و کارگاه توام) برحسب نوع استفاده در نقاط شهری، از ۱۸۲۳ واحد در سال ۸۸ به ۲۷۹۵ واحد در سال ۱۳۸۹ رسیده است.

تعداد واحدهای مسکونی برحسب نوع پروانه ساختمانی و بخش متقاضی در نقاط شهری از ۶۱۱۹ پروانه ساختمانی در سال ۱۳۸۸ باکاهش ۱۰/۳ - درصدی به ۵۴۹۱ پروانه در سال ۱۳۸۷ رسیده است.

میزان زمین های واگذار شده توسط سازمان مسکن و شهرسازی ایلام در سال ۱۳۸۸ حدود ۳۰۰۵۹۶ هزار مترمربع بوده که در سال ۱۳۸۹ به ۷ هزار مترمربع رسیده است. هرچند تقاضای مسکن در کشور به گونه ای است که سالانه باید ۱/۵ میلیون واحد مسکونی جدید ساخته شود.

بخش مسکن در ۴ سال گذشته دستخوش نوسانات بی سابقه ای بوده است، از یک سو افزایش سرسام آور قیمت سال های ۸۵ و ۸۶ شوک شدیدی را به جامعه وارد کرد و محرک مناسبی برای حرکت شتابان دولت در افزایش تولید مسکن شد و از سوی دیگر، ترس دولت از تکرار شوک قیمتی سال های ذکر شده موجب اتخاذ سیاست های راکد کننده بازار مسکن گردید، که این رکود همچنان ادامه دارد. هرچند سیاست دوم موجب کاهش قیمت مسکن شده است اما مانع تحرک مفید در حوزه تولید مسکن شده است، به همین سبب کارشناسان نگران آن هستند که ناکافی بودن احداث مسکن باعث شود بار دیگر با شوک قیمتی در این حوزه مواجه شویم. در حال حاضر علی رغم ساخت و سازهای مسکن مهر اجاره بهاء نسبت به سالهای گذشته افزایش یافته است.

تاکنون افراد زیادی (به دلیل نبود آمار رسمی) در طرح مسکن مهر در قالب تعاونی ها برای خانه دار شدن ثبت نام نمودند. بنابراین، این تعداد که به طور بالقوه در طرف تقاضای بازار قرار دارند، عملاً از بازار مسکن خارج شده اند که تأثیر مستقیمی در کاهش قیمت ها در یک سال اخیر داشته است. هرچند که ضرورت دارد دولت در جهت جلوگیری از افزایش قیمت مسکن کار ساخت و ساز در تعاونی های مهر را شتاب ببخشد تا هم باعث امیدواری افرادی شود که در این طرح ثبت نام کرده اند و هم از شوک قیمتی مجدد در بازار مسکن جلوگیری نماید.

جدول (۱-۳۵) عملکرد شاخص های هدف کمی بخش مسکن

عنوان شاخص های هدف کمی	واحد اندازه گیری	۱۳۸۸	۱۳۸۹	درصد تغییرات نسبت به سال ۸۸
تعداد واحدهای مسکونی تعیین شده در پروانه های ساختمانی صادر شده برحسب نوع پروانه و بخش متقاضی در نقاط شهری	خصوصی	۴۲۹۳	۴۶۷۳	۸/۹
	تعاونی	۱۸۲۳	۷۷۸	-۵۷/۳
	دولتی	۳	۴۰	۱۲۳۳/۳
جمع		۶۱۱۹	۵۴۹۱	-۱۰/۳
تعداد پروانه های ساختمانی صادر شده برای احداث بنابر حسب نوع استفاده از نقاط شهری	مسکونی	۱۶۴۱	۲۶۴۶	۶۱/۲
	مسکونی و کارگاه توام	۱۰۲	۸۹	-۱۲/۷
	سایر و اظهار نشده	۸۰	۶۰	-۲۵
جمع		۱۸۲۳	۲۷۹۵	۵۳/۳
میزان زمین های واگذار شده توسط سازمان مسکن و شهرسازی جهت احداث واحد مسکونی	تعداد	۲۱۵	۷	-۹۶/۷
	مساحت	۳۰۰۵۹۶	۷۰۰۰	-۹۷/۷
تعداد شرکت های تعاونی فعال در امر مسکن		۱۳۱	۲۰۵	۵۶/۵
تعداد واحد مسکونی احداثی (اتمام یافته)	شهری	۱۲۷۹	-	
	روستایی	-	۸۰	
تعداد واحد مسکونی استجاری احداثی	شهری	-	-	
	روستایی	-	-	
متوسط زیربنای واحد مسکونی	شهری	-	-	
متوسط زیربنا واحد مسکونی	روستایی	-	-	

مأخذ: سالنامه آماری سال ۱۳۸۹ کشور و سالنامه آماری استان ۱۳۸۸

فصل سوم

امور تولیدی

۲-۲-۱-۱- امور تولیدی

۲-۲-۱-۱- آب

استان ایلام در منطقه کوهستانی حاشیه جنوب غربی رشته جبال زاگرس قرار گرفته است. به همین دلیل قسمت زیادی از مساحت استان را مناطق کوهستانی و تپه های ماهور تشکیل می دهد که با شیب های تندی به دشت های کم ارتفاع منتهی می گردد. استان ایلام از نظر شرایط اقلیمی جزو مناطق گرمسیری کشور محسوب می شود ولی به علت نحوه استقرار آن، طول زیاد جغرافیایی و وجود ارتفاعات، اختلاف درجه حرارت و بارندگی در بخشهای شمالی و جنوبی و غربی آن زیاد است. بطوریکه می توان از نظر اقلیمی مناطق سه گانه سردسیری، گرمسیری و معتدل را در این استان به خوبی مشاهده کرد. بارندگی های فراوان از یک سو و نقش استان بعنوان زهکشی آبهای سطحی سلسله جبال زاگرس از سوی دیگر، موجب پیدایش رودخانه های زیادی شده که به منظور استفاده از آب آنها سدهای انحرافی و کانال های متعددی احداث شده است. آب های زیرزمینی استان به دلیل شرایط ویژه توپوگرافی و زمین ساختی، غنای قابل توجهی ندارند، با این وجود استفاده از قنات و چاه های آب زیرزمینی در آن رواج دارد.

براساس گزارش اداره کل امور آب استان در سال ۸۹ تعداد ۹۶۹ حلقه چاه عمیق در استان وجود داشته که سالانه ۵۰۸۵۶۲ هزار مترمکعب آب از آنها تخلیه می شود. تعداد چاههای نیمه عمیق استان نیز ۵۷۳ حلقه بوده است که تخلیه سالانه آنها ۲۰۸۳۴ هزار مترمکعب بوده است.

دو حوزه آبریز رودخانه های مرزی و حوزه آبریز رودخانه هایی که به سیمره و نهایتاً به کرخه می ریزند حوزه های آبریز اصلی استان می باشند. رودخانه های مرزی ایران و عراق اکثراً از جنوب کبیرکوه سرچشمه گرفته و پس از مشروب ساختن دشت های واقع در پایین دست

حوزه های آبریز از مرز خارج شده و به طرف کشور عراق جریان پیدا می کنند. مجموع رواناب سالانه رودخانه های استان با احتساب سیمه ۴/۵ میلیارد مترمکعب است که ضریب بهره برداری از آنها ۱۶/۷۳ درصد می باشد.

برداشت بیش از حد از منابع آب زیرزمینی که باعث افت شدید سطح سفره های آب زیرزمینی دشت های استان شده به عنوان یک بحران در آینده قابل پیش بینی است. عدم توجه به مدیریت یکپارچه و بهره برداری بهینه از منابع آب در سطح مزارع منجر به کاهش راندمان آبیاری در محدوده حوضه های آبریز گردیده است. بالا بودن تلفات آب در سیستم های انتقال و توزیع آب کشاورزی (تا حدود ۷۰ درصد برآورد گردیده است) و نیز تلفات آب در سیستم های توزیع آب شهری (به میزان حدود ۳۰ درصد) در کنار مسئله کمبود منابع آب نسبت به فعالیت های اقتصادی و عدم توزیع مناسب زمانی و مکان آب بالقوه از جمله مهمترین مشکلات و محدودیت های منابع آبی استان می باشند.

جدول (۳۶-۱) وضعیت منابع آبی استان

(میلیون مترمکعب)

کل منابع آب			آب زیرزمینی			آب سطحی		
پتانسیل	بهره برداری	درصد	پتانسیل	بهره برداری	درصد	پتانسیل	بهره برداری	درصد
۲۶۷۰	۷۰۷/۷۱	۱/۵۲	۶۲۰	۲۴۴/۲۸	۶۲	۴۲۹۰	۹۵۱/۹۹	۲۶/۰۹

مأخذ: شرکت آب منطقه ای استان ایلام

جدول (۳۷-۱) مقایسه میزان منابع آب سطحی و زیرزمینی استان با کشور

(میلیون مترمکعب)

میزان بهره برداری			پتانسیل			منابع آبی
نسبت استان به کشور (درصد)	استان	کشور	نسبت استان به کشور (درصد)	استان	کشور	
۲/۴	۷۰۷/۷۱	۳۱۶۷۲	۴/۴	۳۶۷۰	۸۳۷۸۲	آب های سطحی
۰/۴	۲۴۴/۲۸	۷۹۱۰۰	۰/۶	۶۲۰	۵۱۶۵۰	آب های زیرزمینی

مأخذ : همان

جدول (۳۸-۱) منابع آب زیرزمینی

عنوان	سال	چاه عمیق (حلقه)	چاه نیمه عمیق (حلقه)	قنات (رشته)	چشمه (تعداد)
استان	۱۳۸۸	۹۳۹	۵۷۳	۷	۲۱۴
	۱۳۸۹	۹۹۶	۵۹۸	۷	۲۱۹
کشور	۱۳۸۸	۱۶۵۸۸۲	۴۶۴۹۴۶	۳۶۸۸۸	۱۲۷۶۰۴
	۱۳۸۹	۱۶۵۸۸۲	۴۷۵۹۵۴	۳۶۸۸۸	۱۲۷۶۰۴

مأخذ : گزارش شرکت آب منطقه ای استان ایلام درگاه آمار - سالنامه آماری سال ۸۹ و ۸۸
* از اول مهرماه هر سال لغایت شهریور ماه سال بعد سال آبی نامیده می شود.

جدول (۳۹-۱) میزان مصارف آب های سطحی و زیرزمینی در استان

(میلیون مترمکعب)

عنوان	سال	شرب	صنعت	کشاورزی
استان	۱۳۸۸	۴۷/۵۱	۲۰/۶۶	۵۵۱/۳۱
	۱۳۸۹	۴۹/۸۸	۲۶/۵۶	۶۱۲/۱۲
کشور	۱۳۸۸	۴۱۲۷	۶۵۷	۱۰۳۱۰
	۱۳۸۹	۳۳۵۶	۷۷۴	۱۳۲۲۰

مأخذ : شرکت آب منطقه ای استان ایلام و درگاه آمار - سالنامه آماری ۸۹ و ۸۸

* میزان مصارف براساس عملکرد بوده است.

برای محاسبه شاخص بهره برداری از آب های سطحی از تقسیم برداشت سالیانه از آب های سطحی به مجموع آب های سطحی قابل برداشت ضربدر صد استفاده می شود. همچنین

شاخص بهره برداری از آب های زیرزمینی از تقسیم برداشت سالیانه از آب های زیرزمینی به مجموع آب های زیرزمینی موجود ضربدر صد بدست می آید.

جدول (۴۰-۱) شاخص های عمومی بخش آب در استان

(درصد)

عنوان	سال	نسبت آب های ذخیره شده به آب های سطحی (درصد)	شاخص بهره برداری از آب های سطحی (درصد)	شاخص بهره برداری از آب های زیرزمینی (درصد)
استان	۱۳۸۸	۰/۳۰	۰/۱۶	۰/۶
	۱۳۸۹	۰/۴۰	۰/۱۹	۰/۰۶
کشور *	۱۳۸۶	۴۵	۷۶	۴۴
	۱۳۸۷	۴۹	۷۹	۴۹

مأخذ: همان

* آمار کشوری سال های ۸۸ و ۸۹ در دسترس نبوده است.

جدول (۴۱-۱) عملکرد شاخص های هدف کمی بخش آب (درصد)

عنوان	۱۳۸۸	۱۳۸۹
نسبت بهره برداری از منابع آب سطحی به کل حجم آبهای تجدیدشونده	۰/۱۶	۰/۱۹
نسبت بهره برداری (برداشت) از منابع آب زیرزمینی به کل حجم آبهای قابل تجدید و استحصال زیرزمینی	۰/۳۸	۰/۳۹
نسبت آب قابل تنظیم به آب تجدیدشونده	۰/۸۳	۰/۸۳

مأخذ: آب منطقه ای استان ایلام

(۱) با احتساب اضافه برداشت از منابع آب زیرزمینی

(۲) طی سالهای ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۶ هیچ طرح توسعه منابع آبی (سدهای مخزنی) به بهره برداری نرسیده است. در سال ۱۳۸۶ بخشی از آب قابل تنظیم براساس سهم تخصیص یافته سد کرخه بوده است.

با وجود اینکه حدود ۹۲ درصد از پتانسیل آبی استان، شامل منابع آب سطحی است اما میزان بهره برداری از این منابع تنها ۲ درصد می باشد. همچنین پتانسیل منابع آب سطحی

استان نسبت به کشور حدود ۴/۴ درصد و میزان بهره برداری از منابع آب سطحی استان نسبت به کشور حدود ۲/۴ درصد می باشد. این برآوردها نشان می دهد که از ظرفیت آبهای سطحی استان بهره برداری مناسبی صورت نمی گیرد.

در صورتی که با برنامه ریزی مناسب از آب های سطحی استان به صورت بهینه استفاده گردد می توان با توسعه سطح اراضی آبی استان به رونق بهتر و مناسبتر کشاورزی کمک نمود.

در استان ایلام به دلیل برخورداری از آب و هوای گرمسیری در بخشهای جنوبی و کمبود بارش و در نتیجه برداشت مستمر از منابع زیرزمینی، سفره های آب زیرزمینی وضعیت مناسبی ندارند و پتانسیل آب های زیرزمینی استان نسبت به کشور ۰/۴ درصد می باشد.

۲-۲-۱-۱-۱- کشاورزی

استفاده بهینه از منابع طبیعی هر کشور، هدف هر جامعه ای است که همواره به پیشرفت و اعتلای خویش می اندیشد. امروزه زندگی انسان ها وابسته به تولید محصولات کشاورزی است و کشاورزی یکی از فراگیرترین نوع اشتغال در جهان به شمار می رود. بخش کشاورزی در فرآیند توسعه کشورها منبع خوبی برای توسعه صنعتی است و انعکاس توسعه صنعتی در بخش های روستایی می تواند به جریان پویایی از تعامل پیش برنده میان دو بخش کشاورزی و صنعت تبدیل شود. این تعامل دوسویه به گسترش دانش، ترویج و بهبود روش ها در کشاورزی، ایجاد صنایع تبدیلی و مکمل، توسعه تحقیقات کشاورزی، آب، خاک و مشارکت بخش صنعت در حوزه بخش کشاورزی شتاب می بخشد.

استان ایلام از نظر وضعیت آب و هوایی دارای آب و هوای معتدل کوهستانی در شمال و آب و هوای گرم در جنوب می باشد. شهرستانهای دهلران و مهران هرچند در منطقه گرمسیری واقع شده اند اما به لحاظ سطح اراضی آبی و تولید محصولات کشاورزی (خصوصاً گندم) از پتانسیل بالایی برخوردار می باشند. انتقال آب سد کرخه به دشت دهلران نویدبخش آینده ای مناسب و مطلوب در کشاورزی استان می باشد. این بخش به خاطر رودخانه های جاری در آن از توانمندی مناسبی در تولید محصولات کشاورزی برخوردار است. به دلیل شرایط مساعد اقلیمی و پتانسیل مناسب آبی و خاکی استان، امکان فعالیت در اکثر زیربخش های کشاورزی (زراعت، باغبانی، دام و طیور، زنبور عسل و پرورش ماهی) در تمام مناطق استان وجود دارد.

رتبه استان ایلام در بین سایر استانها در زمینه توزیع سطح محصولات سالانه کشور در سال زراعی ۸۷ (آبی و دیم) بیستم بوده است.

لازم به ذکر است که این استان در میزان تولید محصولات سالانه کشور در سال زراعی ۸۷ در رتبه ۲۵ قرار گرفته است. همچنین رتبه استان در میزان تولید و سطح زیرکشت غلات به ترتیب ۲۰ و ۱۸ بوده است.

محصولات زراعی و باغی:

سطح زیر کشت محصولات زراعی استان در سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۲۴۶/۸ هزار هکتار بوده است که نسبت به سال قبل ۷ درصد رشد داشته است.

همچنین سهم سطح زیرکشت محصولات زراعی استان نسبت به کشور در سال ۱۳۸۹، ۲/۴ درصد بوده و سهم سطح زیرکشت محصولات زراعی آبی و دیم در همان سال به ترتیب ۱/۳ و ۳/۹ درصد از کشور بوده و همانطوریکه مشاهده می گردد نسبت سهم زراعت دیم از آبی در استان بیشتر بوده است. میزان تولید محصولات زراعی استان در سال ۱۳۸۸ حدود ۵۷۸/۴ هزار تن بوده است. که این رقم در سال ۱۳۸۹ به ۷۱۴/۸ هزار تن رسیده و نشان می دهد در سال ۸۹ با افزایش ۲۳/۶ درصدی در تولید مواجه بوده ایم که این افزایش عمدتاً به دلیل شرایط مناسب جوی بوده است.

در سال ۱۳۸۹ سهم میزان تولیدات زراعی استان از کشور برابر ۱/۳ درصد بوده است. در این سال میزان تولیدات زراعی آبی ۱ درصد و دیم ۵/۳ درصد از کشور را شامل گردیده است. در سال ۱۳۸۸ میزان تولید محصولات باغی استان برابر ۵ هزار تن بوده که با ۲۳/۶ درصد رشد در سال ۱۳۸۹ به ۷ هزار تن رسیده است.

فرآورده های دامی:

در سال ۱۳۸۹ میزان تولید گوشت قرمز برابر ۱۴۰۰۰ تن، گوشت مرغ ۲۵۰۰۰ تن، شیر ۵۹۰۰۰ تن، عسل ۲۶۴ تن و تخم مرغ ۱۰۰۰ تن بوده که نسبت به سال گذشته تولید گوشت مرغ ۸/۷ درصد، ماهی ۹/۶ درصد، شیر ۳۷/۲ درصد و گوشت قرمز ۱۶/۵ درصد رشد داشته است. همچنین تولید تخم مرغ در سال ۸۹ نسبت به سال قبل رشدی نداشته است. در این سال سهم تولید گوشت قرمز و گوشت مرغ استان از کل کشور هرکدام برابر ۱/۵ درصد، شیر ۰/۷ درصد، عسل ۰/۶ درصد و تخم مرغ ۰/۱ درصد بوده است.

جنگل و مرتع:

جنگل های استان حدود ۶۳۴۴۶۱ هکتار بوده و ۴ درصد از سهم جنگل های کشور را تشکیل داده اند. مساحت جنگلهای استان در سال ۸۹ نسبت به سال ۸۸ تغییری نداشته است. صرف نظر از ارزش اقتصادی این منابع، ارزش نامحسوس آن در رابطه با مسائل زیست محیطی، حفظ خاک، کنترل و تقویت ذخایر آب های زیرزمینی از جایگاه ویژه ای برخوردار است و به همین سبب نیز قویترین و مطمئن ترین پشتوانه کشاورزی و توسعه پایدار محسوب می شود.

مساحت مراتع استان در سال ۱۳۸۸ برابر ۱۱۱۲۳۵۸ هکتار بوده است که در سال ۱۳۸۹ تغییری نکرده است. وسعت مراتع استان حدود ۱/۳ درصد از مراتع کشور را شامل می شود و از کل مراتع استان حدود ۲/۵ درصد را مراتع خوب، ۴۳/۱ درصد متوسط و ۵۴/۴ درصد را مراتع فقیر تشکیل می دهد.

جنگل کاری های صورت گرفته عمدتاً توسط ادارات کل منابع طبیعی استان انجام شده است. مساحت جنگل کاری ها در هر یکصد کیلومترمربع در سال ۱۳۸۷ برابر ۱۲/۵ هکتار بوده که مشابه سال ۸۶ بوده است.

عملیات آبخیزداری با رویکرد حفاظت خاک در عرصه آبخیزها و پیشگیری و کاهش فرسایش، با استفاده از عملیات مدیریتی، بیولوژیک و مکانیکی در حوزه های آبخیز و برای حفاظت از مناطق مسکونی، راه ها و ابنیه در مقابل پدیده ویرانگر سیل با اولویت بندی اجرا گردیده است.

عملیات آبخیزداری در سال ۱۳۸۸ با استفاده از اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای استانی به میزان ۱۴۶۰۰/۶ میلیون ریال و ملی به میزان ۱۰۶۷۳/۴ میلیون ریال در و در سال ۱۳۸۹ با استفاده از اعتبارات استان به میزان ۱۲۴۴۲/۳ میلیون ریال و ملی به میزان ۲۸۵۷۵ میلیون ریال توسط اداره کل منابع طبیعی و سازمان جهاد کشاورزی استان اجرا گردیده است.

شیلات و آبزیان:

استان ایلام با ایجاد و بهره برداری از منابع آبی و چشمه‌هایی که قابلیت استفاده در جهت پرورش ماهی را داشته در سال ۱۳۸۸ برابر ۱۱۱۰ تن ماهی گرم آبی و سردآبی تولید نموده است که این رقم در سال ۱۳۸۹ به ۱۲۱۷ تن رسیده است و نشان می دهد که در سال ۸۹ نسبت به سال قبل ۹ درصد رشد داشته است.

میزان شاغلین و بهره وری نیروی کار در بخش کشاورزی و شیلات:

بهره وری نیروی کار عبارت است از نسبت خروجی کالاها یا خدمات معین و یا ارزش پولی آنها به کاروری یا میزان کاری که برای تولید آن محصولات به کار گرفته شده است. به سخن

دیگر بهره وری عبارت است از بدست آوردن حداکثر بهره ممکن با بهره گیری و استفاده بهینه از نیروی کار، توان، استعداد و مهارت نیروی انسانی به منظور ارتقای رفاه جامعه. مهمترین فواید بهره وری شامل صرفه جویی در هزینه ها، ثبات قیمت ها، افزایش سطح رفاه عمومی جامعه، افزایش درآمد و سود، رضایت عمومی افراد، رونق اقتصادی، افزایش تولید و ارائه خدمات، ثبات اقتصادی، ایجاد اشتغال و توسعه پایدار می باشد.

تعداد شاغلان بخش کشاورزی، شکار و جنگلداری استان در سال ۱۳۸۹، ۴۸۰۰۰ نفر و بهره وری نیروی کار ۴۱ درصد بوده است.

مزیت نسبی بخش کشاورزی در استان:

مزیت نسبی یکی از معیارهای مهم اقتصادی جهت برنامه ریزی در تولید و فاکتور مهم در شناخت توانایی بالقوه و بالفعل و نشانگر توانایی استان در تولید محصول است.

با بررسی مزیت نسبی، میزان سودآوری اقتصادی و رقابت پذیری محصولات، شناسایی و در نهایت تخصیص منابع به صورت کارآمدتر و بهینه تر صورت می گیرد.

این شاخص سهم ارزش افزوده یک بخش اقتصادی در استان را به تولید ناخالص داخلی استان با سهم ارزش افزوده همان بخش اقتصادی در کشور به تولید ناخالص داخلی کشور مورد مقایسه قرار می دهد. اگر شاخص مزیت نسبی (RCA) بزرگتر از یک بود، آن بخش در استان دارای مزیت نسبی است و اگر کوچکتر یا مساوی یک بود فاقد مزیت نسبی است.

شاخص مزیت نسبی بر مبنای ارزش افزوده بوده و وضعیت بالفعل را اندازه گیری می کند.

در ماده ۱۴۳ قانون برنامه پنجم توسعه بیان شده است که بخش کشاورزی به منظور حفظ ظرفیت تولید و نیل به خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی و دامی از جمله گندم، جو، ذرت، برنج، دانه های روغنی، چغندر قند و نیشکر، گوشت سفید، گوشت قرمز، شیر و

تخم مرغ می بایست اصلاح الگوی مصرف بر اساس استانداردهای تغذیه، گسترش کشاورزی صنعتی و دانش بنیان و فراهم نمودن زیرساختهای امنیت غذایی جهت ارتقاء ارزش افزوده بخش کشاورزی بر مبنای ملاحظات توسعه پایدار مورد تاکید قرار گیرد.

میزان مزیت نسبی بخش کشاورزی استان در سال ۱۳۸۸، ۰/۸ بوده که در این بخش، جنگلداری ۲/۸ بیشترین و ماهیگیری با ۰/۸ کمترین میزان مزیت نسبی را داشته‌اند. بدین ترتیب میزان مزیت نسبی بخش کشاورزی در استان دارای وضعیت متوسطی بوده و می توان گفت که یکی از محورهای توسعه استان بخش کشاورزی می باشد.

در مواردی که میزان مزیت نسبی پایین است (مانند بخش زراعت)، به دلیل استراتژیک بودن محصولات، باید سیاست ها و برنامه ها در جهت هدایت شوند که به خلق مزیت نسبی آن محصول منجر شود.

ضریب مکانیزاسیون:

ضریب مکانیزاسیون بیانگر میزان به کارگیری نیروی محرکه به ازای هر هکتار در بخش کشاورزی بوده و واحد آن اسب بخار در هکتار می باشد.

بر اساس گزارش وزارت جهاد کشاورزی میزان ضریب مکانیزاسیون در کشور در سال ۱۳۸۳ برابر ۰/۶۳ اسب بخار در هکتار و در سال ۱۳۸۵ حدود ۰/۸ اسب بخار در هکتار بوده و پیش بینی گردیده است، تا پایان برنامه چهارم توسعه به ۱/۱۸ اسب بخار در هکتار برسد.

ضریب مکانیزاسیون استان در سال ۱۳۸۸ برابر با ۰/۹۱ اسب بخار در هکتار بوده که در سال ۱۳۸۹ به ۰/۹۲ اسب بخار در هکتار رسیده است. در این سال ضریب مکانیزاسیون استان در حد میانگین کشور می باشد.

ضریب مکانیزاسیون یک شاخص کمی است و باید شاخص های کیفی نیز همزمان با این شاخص کمی ارتقاء یابند. مفهوم درست مکانیزاسیون کاربرد علم در کشاورزی (به جای به کارگیری ماشین) و تغییر نگرش در مدیریت مزرعه به مدیریت علمی، و تلاش در جهت تامین پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی می باشد.

نسبت ستانده به مصرف واسطه بخش کشاورزی:

یکی از شاخص های مهم در بررسی اقتصادی نسبت مصارف واسطه به ارزش افزوده (I/O) است که نشانگر تولید با صرفه اقتصادی یا هزینه تولید در استان است.

نسبت ستانده به مصرف واسطه کل بخش کشاورزی استان در سال ۱۳۸۹ برابر ۲/۲ بوده که در کشور برابر ۲/۵ می باشد. در این سال زیر بخش دامداری، مرغداری، پرورش کرم ابریشم و زنبور عسل و شکار با ۱/۸ کمترین میزان و زیربخش زراعت و باغداری با ۲/۸ درصد بیشترین میزان را داشته اند و نشان می دهند که در بخش کشاورزی، زیربخش زراعت و باغداری بیشترین بازدهی و زیربخش دامپروری، شکار و پرورش کرم ابریشم کمترین میزان بازدهی را به خود اختصاص داده اند.

در سال ۱۳۸۹ نسبت ستانده بخش کشاورزی و زیربخش های آن در استان کمتر از کشور بوده و بدین معنی است که تولید این بخش در استان نسبت به کل کشور پرهزینه تر است که قطعاً باعث متضرر شدن کشاورزان خواهد شد.

جدول (۴۲-۱) سطح زیرکشت و میزان تولید محصولات کشاورزی استان

محصولات زراعی						عنوان	
دیم			آبی				
عملکرد در هکتار (کیلوگرم)	تولید (هزار تن)	سطح زیرکشت (هزار هکتار)	عملکرد در هکتار (کیلوگرم)	تولید (هزار تن)	سطح زیرکشت (هزار هکتار)		
۰	۹۶/۴	۱۶۶/۸	۰	۴۸۲	۶۳/۹	۱۳۸۸	استان
۰	۱۸۰/۸	۱۷۰	۰	۵۳۴	۷۶/۸	۱۳۸۹	
۰	۳۴۲۵	۴۳۰۲	۰	۵۰۹۵۳	۵۸۵۰/۸	۱۳۸۸	کشور
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۸۷	

مأخذ: آمارنامه گزارش سازمان جهاد کشاورزی استان

جدول (۴۳-۱) مساحت جنگل، مرتع و بیابان در استان

(هکتار)

بیابان	مرتع			مساحت جنگل کاری در هر صد کیلومتر مربع	مساحت جنگل	عنوان	
	فقیر (کم تراکم)	متوسط (نیمه تراکم)	خوب (متراکم)				
-	۶۰۴۷۳۵	۴۷۹۷۸۸	۲۷۸۳۵	۱۲/۵	۶۳۴۴۶۱	۱۳۸۸	استان
۳۳۹۲۳	۶۰۴۷۳۵	۴۷۹۷۸۸	۲۷۸۳۵	۱۲/۵	۶۳۴۴۶۱	۱۳۸۹	
۳۲۵۷۹۶۴۱	۵۶۳۱۴۵۹۰	۲۱۴۱۹۱۵۱	۷۱۸۱۲۵۰	۳/۳	۱۴۳۱۹۰۶۳	۱۳۸۸	کشور
۳۲۵۷۶۹۳۲	۵۶۳۱۴۵۹۰	۲۱۴۱۹۱۵۱	۷۱۸۱۲۵۰	۱/۱	۱۴۳۱۹۰۶۳	۱۳۸۹	

مأخذ: سالنامه آماری سالیهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ کشور

جدول (۴۴-۱) میزان تولید دامی و آبزیان

(تن)

عنوان	گوشت قرمز	گوشت مرغ	ماهی	شیر	عسل	تخم مرغ
استان	۱۳۸۸	۱۲۰۱۴	۲۳۰۰	۱۱۱۰	۴۳۰۰۰	۲۵۳/۲
	۱۳۸۹	۱۴۰۰	۲۵۰۰۰	۱۲۱۷	۵۹۰۰۰	۲۶۴
کشور	۱۳۸۸	۹۰۲۰۰۰	۱۶۱۰۰۰۰	۵۹۹۷۵۴	۹۵۵۲۰۰۰	۴۶۹۵۰
	۱۳۸۹	۹۳۴۰۰۰	۱۶۶۶۰۰۰	۶۶۳۶۸۴	۱۰۲۴۲۰۰۰	۴۰۷۲۰

مأخذ: سالنامه آماری کشور سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

جدول (۴۵-۱) شاخص های کلان بخش کشاورزی استان

سال	شاغلان بخش (هزار نفر)	بهره وری نیروی کار (درصد)	ضریب مکانیزاسیون بخش کشاورزی	نسبت سطح زیرکشت آبی به کل سطح زیرکشت (درصد)
۱۳۸۸	۴۷	۰/۴۱	۰/۹۱	۲۷/۷
۱۳۸۹	۴۸	۰/۵۲	۰/۹۱	۳۱

مأخذ: گزارش سازمان جهاد کشاورزی استان

جدول (۴۶-۱) مزیت نسبی (RCA) بخش کشاورزی برحسب گروه های اصلی در سالهای ۸۷ و ۸۸ در استان

سال	زراعت و باغداری	دامداری، مرغداری، پرورش کرم ابریشم و زنبور عسل و شکار	جنگلداری	ماهگیری	کل بخش کشاورزی
۱۳۸۷	۰/۹	۱/۳	۱/۵	۰/۸	۰/۷
۱۳۸۸	۰/۹	۱/۲	۲/۸	۰/۸	۰/۷

مأخذ: گزارش سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام

جدول (۴۷-۱) نسبت ستانده به مصرف واسطه بخش کشاورزی بر حسب گروه های اصلی

درصد

سال	زراعت و باغداری	دامداری، مرغداری، پرورش کرم ابریشم و زنبور عسل و شکار	جنگلداری	ماهگیری	کل بخش کشاورزی
۱۳۸۸	۳	۱/۸	۳	۲/۶	۲/۲
۱۳۸۹	۲/۸	۱/۸	۲/۴	۲/۶	۲/۲

مأخذ: حسابهای منطقه ای مرکز آمار

جدول (۴۸-۱) عملکرد شاخص های کمی بخش کشاورزی استان

عنوان شاخص	واحد اندازه گیری	۱۳۸۸	۱۳۸۹
تولید محصولات زراعی	هزار تن	۵۷۸	۷۱۵
تولید محصولات باغی	هزار تن	۹/۱	۹/۸
تولید محصولات دامی	هزار تن	۱۴۵	۱۵۰
سهم بخش کشاورزی در اشتغال استان	درصد	۳۲/۵	۰
عملیات آبخیزداری	هزار هکتار	۲۵	۳۵
عملیات آب و خاک	هزار هکتار	۵/۶	۶/۴

مأخذ: گزارش سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام

جدول (۴۹-۱) میزان سرمایه گذاری در زمینه حفاظت آبخیزها

(میلیون ریال)

عنوان	اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استان	اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای ملی
استان	۱۴۶۰۰/۶	۱۰۶۷۳/۴
	۱۲۴۴۲/۳	۲۸۵۷۵
کشور	-	۵۹۳۹۶۱
	-	۱۰۷۴۳۰۹

مأخذ: گزارش سازمان جهاد کشاورزی استان در سال ۸۹

* معاونت برنامه ریزی - دفتر بودجه

۳-۲-۱-۱- صنعت و معدن

در سطح ملی جهت گیری های اصلی بخش صنعت شامل، خصوصی سازی، لغو انحصارات، حذف موانع غیر تعرفه ای، اصلاح ساختار تشکیلات و مدیریت صنایع کشور، تاکید بر صنایع نوین و فناوری های برتر، تقویت توانایی های داخلی، تسهیل و نوسازی صنایع و تجهیز منابع مالی برای توسعه صنعتی (از قبیل تسهیلات داخلی و خارجی، حساب ذخیره ارزی، وجوه اداره شده تکلیفی) و در سطح استان توجه به صنایع نفت و گاز و زیربخشهای پتروشیمی، استفاده از صندوق ذخیره ارزی برای ایجاد و تقویت صنایع کوچک و تبدیلی بوده است.

جواز تاسیس و پروانه بهره برداری:

در سال ۱۳۸۸ تعداد ۱۵۰ جواز تاسیس توسط سازمان صنایع و معادن استان برای ایجاد کارگاه های صنعتی صادر شده که نسبت به سال قبل حدود ۴۵/۸ درصد کاهش داشته است. بیشترین جواز تاسیس مربوط به صنایع، محصولات کانی غیرفلزی با ۴۰ درصد سهم بوده و محصولات توتون و تنباکو، ماشینهای دفتری محاسباتی، ابزار پزشکی و ابزار دقیق سهمی در جواز تاسیس های صادر شده سهمی نداشته اند.

از نظر نوع فعالیت صنعتی بیشترین پروانه های بهره برداری صادره استان در زمینه محصولات کانی غیرفلزی با ۲۷/۵ درصد، تولید محصولات غذایی و آشامیدنی با ۱۳/۸ درصد و تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی با ۱۰ درصد به ترتیب در رتبه های بعدی قرار داشته اند.

اشتغال:

در سال ۱۳۸۸ میزان اشتغال جدید کارگاههای صنعتی براساس پروانه های بهره برداری صادر شده برابر ۸۴۴ نفر بوده که بیشترین اشتغال در گروه محصولات کانی غیرفلزی با ۳۲۶ نفر (۳۸/۶ درصد) بوده است. در رده های بعدی تولید منسوجات ۲۰۸ نفر (۲۴/۶ درصد) ، محصولات برق و الکترونیک (۶/۸ درصد) ، پلاستیکی با ۵/۹ درصد و محصولات غذایی و آشامیدنی با ۴/۰۲ درصد قرار داشته اند.

سرمایه گذاری:

در سال ۱۳۸۸ میزان سرمایه گذاری جدید کارگاه های صنعتی براساس پروانه بهره برداری صادر شده به میزان ۳۵۷۹۴۹۱ میلیون ریال بوده، که بیشترین سرمایه گذاری انجام شده مربوط به گروه محصولات کانی غیر فلزی به ارزش ۱۴۸۸۸۱۶ میلیون ریال و برابر ۴۲/۶ درصد کل سرمایه گذاری انجام شده بوده است.

ارزش سرمایه گذاری در سال ۱۳۸۷ برابر ۲۸۹۰۴۷۲ میلیون ریال بوده که در سال ۱۳۸۸ از رشد ۲۳/۸ درصدی برخوردار بوده است.

توزیع واحدهای صنعتی و معدنی بر حسب نوع فعالیت و مالکیت:

در سال ۱۳۸۸ تعداد کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان ۵۸ کارگاه بوده که نسبت به سال قبل دارای ۱۴/۳ درصد رشد می باشد و از این تعداد ۵۰ کارگاه ۴۹-۱۰ نفر کارکن، ۶ کارگاه ۹۹-۵۰ نفر کارکن و ۲ کارگاه ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر می باشند.

صنایع مواد غذایی آشامیدنی با ۱۲ کارگاه بیشترین تعداد را داشته و تولید سایر محصولات کانی غیرفلزی با ۹ کارگاه و صنایع تولید مواد و محصولات شیمیایی، تولید محصولات

پلاستیکی و لاستیکی، تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین آلات و تجهیزات و تولید مبلمان و مصنوعات طبقه بندی نشده در جای دیگر هر کدام با ۲ کارگاه و تولید منسوجات و تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم تریلر و تولید ابزار پزشکی و ابزار اپتیکی و ابزار دقیق و ساعت‌های مچی و انواع دیگر ساعت هر کدام با یک کارگاه در رده های بعدی قرار دارند.

توزیع واحدهای صنعتی برحسب شهرستان و مالکیت:

در سال ۱۳۸۸ از ۵۸ کارگاه صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان به ترتیب تعداد ۴۳ کارگاه (۷۵ درصد) در شهرستان ایلام، شهرستانهای دره شهر، دهلران، شیروان چرداول هر کدام ۲ کارگاه (۶/۳ درصد)، شهرستانهای ایوان و مهران هر کدام یک کارگاه (۳/۱ درصد) و شهرستان آبدانان فاقد هرگونه کارگاه ۱۰ نفر کارکن و بیشتر بوده است. همچنین از نظر مالکیت خصوصی بیشترین واحدهای صنعتی در شهرستان ایلام مستقر بوده‌اند، به عبارت دیگر ۷۵ درصد از واحدها در مرکز استان قرار دارند.

تعداد شاغلان برحسب نوع فعالیت و شهرستان:

در سال ۱۳۸۸ تعداد شاغلان در کارگاه های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیشتر استان ۲۰۴۷ نفر بوده که نسبت به سال ۱۳۸۷، ۱۹/۵ درصد رشد نشان می دهد. از این تعداد ۵۲/۶ درصد در کارگاه های ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر، ۲۷/۶ درصد در کارگاه‌های ۴۹-۱۰ نفر کارکن و ۱۹/۸ درصد در کارگاه های ۹۹-۵۰ نفر کارکن اشتغال داشته اند.

عملکرد شاخص های هدف کمی بخش صنعت و معدن استان

۱۳۸۹	۱۳۸۸	واحد اندازه گیری	عنوان شاخص های کمی
۷۲	۷۱/۴۰	درصد	سهم بخش صنعت و معدن در تولید ناخالص داخلی
۲۴/۱۰	۲۴/۱۰	درصد	سهم بخش صنعت و معدن در اشتغال استان

مأخذ: گزارش سازمان صنعت، معدن و تجارت

شاخص های کارگاههای متوسط ۴۹-۱۰ نفر کارکن استان

عنوان	تعداد واحدها	شاغلین (نفر)	میزان سرمایه گذاری (میلیون ریال)
استان	۲۱۳	۳۴۰۸	۲۶۰۱۱۹۲
	۳۱	۴۶۹	۴۰۷۲۱۲/۵

مأخذ: همان.

شاخص های کارگاههای بزرگ در استان ایلام (۵۰ نفر کارکن و بیشتر)

عنوان	تعداد واحدها	شاغلین (نفر)	میزان سرمایه گذاری (میلیون ریال)
استان	۹	۱۸۸۹	۴۳۸۵۹۶۸
	۳	۷۷۰	۲۵۰۱۵۹۴

مأخذ: همان.

شاخص های عمومی بخش معدن استان

عنوان	تعداد واحدها	شاغلان بخش (نفر)	میزان سرمایه گذاری (میلیون ریال)	ارزش افزوده
استان	۹۵	۳۸۶	۲۳۵۰۰۰	۸۹۳۸۴
	۵	۵۷	۵۸۰۰۰	-

مأخذ: همان.

فصل چہارم

تجارت خارجی

۲-۱- تعامل فعال با اقتصاد جهانی

۱-۲-۱- تجارت خارجی

حلقه رقابت ها در عرصه تجارت هر روز تنگتر و پیچیده تر شده، خلق مزیت ها، تولید و صدور کالا و خدمات بر پایه مزیت های نسبی محور فعالیت های اقتصادی قرار می گیرد. بی تردید آینده از آن کسانی خواهد بود که با درایت و تدبیر و به کارگیری مناسب ترین روش ها و ابزارها، گوی سبقت را از رقیبان بی شمار و قدرتمند در امر تجارت خارجی می ربایند. ما نیز اگر بخواهیم بمانیم، راهی جز تجهیز و تربیت همه عوامل موثر در عرصه های تولید و تجارت و تبیین محورهای اصلی برای شناخت کامل از آن را نداریم. برای رهایی از اقتصاد تک محصولی و متکی به نفت لازم است صادرات غیر نفتی به عنوان اساسی ترین محور برنامه توسعه، سر لوجه تمام فعالیت های دولت قرار می گیرد.

موانع و چالش های صادرات:

- ۱) کمبود اطلاعات و دانش فنی
- ۲) قوانین و مقررات و مراحل اجرای آن ها به دلایل مختلف برای دست اندرکاران امر صادرات روشن و شفاف نیست و وجود مراحل پیچیده و موانع بسیار در مسیر صادرات
- ۳) پتانسیل های بسیار خوب تولیدی در گوشه و کنار کشور به دلیل نبود تشکیلات مناسب صادراتی معطل مانده است.
- ۴) ناهماهنگی بین وزارت خانه ها و نهادهای ذیربط
- ۵) نبود یک سیاست راهبردی صادراتی که همه دستگاه ها ملزم به اجرای آن باشند.

جدول (۵۰-۱) مقدار و ارزش صادرات انواع کالا (بجز نفت خام) از گمرک استان

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (تن)		کالا
۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۱۴۲۴۳۶۶	۱۹۱۴۰۷۰	۵۱۹۲۲۴	۸۷۶۹۵۰	کالاهای غیر نفتی شامل: محصولات کشاورزی - مصالح ساختمانی - مصنوعات فلزی - محصولات شیشه ای و پلاستیکی

مأخذ: گزارش گمرک استان ایلام

جدول (۵۱-۱) مقدار و ارزش واردات انواع کالا از گمرک استان

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (تن)		کالا
۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۳۹۲۷۵	۵۸۳۸۳	۴۲۳۰	۱۷۵۷	برنج خوراکی

مأخذ: گزارش گمرک استان

جدول (۵۲-۱) عملکرد شاخص هدف کمی بخش بازرگانی.

۱۳۸۹	۱۳۸۸	واحد اندازه گیری	شاخص
۱۷۳/۳	۱۹۳/۳	میلیون دلار	ارزش سالانه صادرات غیرنفتی

مأخذ: گزارش گمرک و بازرگانی استان

ارزش سالانه صادرات غیرنفتی در استان در سال ۱۳۸۹ حدود ۱۱/۵ درصدی نسبت به سال ۱۳۸۸ کاهش داشته است. باتوجه به اینکه گمرک استان ایلام در سالهای اخیر فعالیت خود را شروع کرده و تنها مرز رسمی صادرات از استان، مهران می باشد. گاهی شرایط داخلی کشور همجوار بر صادرات کالا از مرز مهران تاثیرگذار بوده و در صورت برقراری امنیت در کشور مقابل و اشتراکات مذهبی و فرهنگی دو کشور در آینده نوید بخش مرزی فعال برای

صادرات و واردات بین دو کشور همسایه خواهد بود. هر چند که ایجاد بازارچه مرزی در دهلران مورد تصویب هیئت محترم دولت قرار گرفته اما تا هماهنگی با کشور عراق و توافق روی نقطه مشترک نیازمند هماهنگی های بیشتر وزارت خانه های کشور و خارجه دو کشور همسایه می باشد و در صورتی که این امر محقق شود صادرات و واردات استان از رونق بیشتری برخوردار خواهد شد.

فصل پنجم

ارتباطات و فناوری

اطلاعات

۳-۱- توسعه مبنی بر دانایی

۱-۳-۱- ارتباطات و فناوری اطلاعات

۱-۳-۱-۱- پست

- سیاست های اجرایی بخش

توسعه و ارتقای کیفی ظرفیت های خدمات پستی

- احکام و مواد قانونی

ماده ۴۶ قانون برنامه پنجم: بند الف: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است نسبت به ایجاد و توسعه شبکه ملی اطلاعات و مراکز داده داخلی امن و پایدار با پهنای باند مناسب با رعایت موازین شرعی و امنیتی کشور اقدام و با استفاده از توان و ظرفیت بخشهای عمومی غیر دولتی، خصوصی و تعاونی، امکان دسترسی پرسرعت مبتنی بر توافقنامه سطح خدمات را به صورتی فراهم نماید که تا پایان سال دوم کلیه دستگاههای اجرایی و واحدهای تابعه و وابسته و تا پایان برنامه، شصت درصد (۰/۶۰) خانوارها و کلیه کسب و کارها بتوانند به شبکه ملی اطلاعات و اینترنت متصل شوند. میزان پهنای باند اینترنت بین الملل و شاخص آمادگی الکترونیک و شاخص توسعه دولت الکترونیک باید به گونه ای طراحی شود که سرانه پهنای باند و سایر شاخصهای ارتباطات و فناوری اطلاعات در پایان بر نامه در رتبه دوم منطقه قرار گیرد. حمایت از بخشهای عمومی غیر دولتی، خصوصی و تعاونی در صنعت فناوری اطلاعات کشور به ویژه بخش نرم افزار و امنیت باید به گونه ای ساماندهی شود که سهم این صنعت در تولید ناخالص داخلی در سال آخر برنامه به دو درصد (۰/۲) برسد.

تعداد دفاتر شهری در سال ۱۳۸۸، ۴۱ دفتر بوده که این تعداد در سال بعد به ۴۳ دفتر افزایش پیدا کرده است.

جدول (۵۳-۱) شاخص های مهم پست استان و مقایسه آن با کل کشور در سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

سال	دفتر پستی و اداره مرکزی	آژانس پستی و دفاتر ارتباط شهری	نمایندگی پستی روستایی	دفتر پست روستایی	تعداد صندوق پستی (به ازاء هر هزار نفر)	سرانه مرسولات پستی (مرسولات)
۱۳۸۸	۸	۴۱	۷	۱۰۸	۱۲۶	۸/۸
۱۳۸۹	۸	۴۳	۷	۱۰۸	۱۲۶	۸/۶۸
۱۳۸۸	۳۳۲	۴۷۱۴	۶۲۱۰	۹۴۵۳	۱۸۶۲۹	۱۱/۱
۱۳۸۹	۳۴۸	۴۹۴۶	۵۶۲۹	۹۷۸۴	۱۹۲۷۱	۱۰/۹۱

مأخذ: گزارش اداره کل پست.

باتوجه به پیش بینی های انجام شده، مبنی بر ارتقاء سرانه مرسولات تا ۲۰ مرسوله برای هر نفر، تا پایان سال ۸۹ سرانه مرسولات استان به ۸/۶۸ مرسوله رسیده است. همچنین آژانس پستی و دفاتر ارتباط شهری در سال ۸۸، ۴۱ دفتر بوده که در سال ۸۹، به ۴۳ دفتر افزایش پیدا کرده و صندوق های پستی شهری و روستایی استان هم ثابت بوده اند.

۲-۱-۳-۱- مخابرات

شاخص های مهم هدف بخش مخابرات در طول برنامه

- تعداد مشترکین تلفن ثابت و همراه شهری و روستایی

- تعداد تلفن همگانی موجود

- ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه

در بخش تلفن ثابت، تعداد تلفن منصوبه در سال ۸۸ برابر ۱۱۷۸۴۶۴، در سال ۸۹، به تعداد ۱۸۲۷۴۲ در سال ۸۸ تعداد ۱۵۳۴۰۲، و در سال ۸۹ تعداد ۱۴۵۷۳۶۰ تلفن مشغول به کار بوده است.

- در بخش تلفن همراه تعداد مشترکین در سال های ۸۸ و ۸۹ به ترتیب ۲۸۹۳۱۵ و ۳۲۵۷۹۷، مشترک بوده است.

جدول (۵۴-۱) برخی شاخص های مهم مخابرات در سال های ۸۸ و ۸۹ در کل کشور و استان

کشور		استان		عنوان
۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۸۸	
۳۱۱۲۹۸۳۳	۳۱۰۱۲۹۰۰	۱۸۲۷۴۲	۱۷۸۴۶۴	تلفن ثابت منصوبه
۲۵۴۱۷۵۷۰	۲۵۳۰۳۳۰۳	۱۴۵۷۳۶	۱۵۳۴۰۲	تلفن مشغول به کار ثابت
۴۱/۷	۴۲/۱	۲۵/۵	۲۷/۱	ضریب نفوذ تلفن ثابت
۳۴۴۵۵	۳۴۲۸۲	۵۱۵	۵۱۵	روستاهای دارای ارتباط تلفنی
-	۵۵۹۰	۱۰۸	۱۰۸	پیشخوان دولت (دفاتر ICT)
۵۱۵۵۵۰۷۱	۳۱۶۸۹۵۱۰	۳۲۵۷۹۸	۲۸۹۳۱۵	تعداد مشترکین تلفن همراه
۶۹	۴۳/۰۲	۵۷/۷۰	۵۱/۲	ضریب نفوذ تلفن همراه

مأخذ: سالنامه آماری کشور در سالهای ۸۸ و ۸۹ و گزارش شرکت مخابرات استان

توسعه دفاتر ICT روستایی و استفاده چند منظوره از این دفاتر با ایجاد زیرساخت های جدید ارتباطی از مهمترین برنامه های اجرایی شرکت مخابرات برای استفاده هرچه بیشتر از فن آوری ارتباطات بوده است. به همین منظور تعداد دفاتر ICT روستایی در سال ۱۳۸۹ به ۱۰۸ دفتر رسید.

در بخش ضریب نفوذ تلفن ثابت همانطور که از جدول پیداست، در استان ضریب مذکور در سال ۸۹، ۲۵/۵ درصد بوده و در کشور ۴۱/۷ بوده است. ضریب نفوذ تلفن همراه استان در سال ۸۹ کمتر از میانگین کشوری است، این ضریب در کشور در سال ۸۹، ۶۹ درصد و در استان در همین سال ۵۷/۰۷ بوده است.

فصل ششم

آموزش و پژوهش

۲-۳-۱- آموزش و پژوهش

۱-۲-۳- آموزش و پرورش عمومی

در عصر کنونی نظام آموزش و پرورش اعم از رسمی و غیر رسمی در یک فرآیند هدفمند و برنامه ریزی شده درصدد تربیت افراد جهت ایفای نقش شهروندی است که ایفای این نقش بسیار متنوع و حتی در بعضی موارد متعارض، نیازمند مهارت های دانشی - بینی و منشی خاص است. در این راستا، اسناد مختلفی همانند سند چشم انداز و برنامه های توسعه به عنوان معیار و راهنمای حرکت، تدوین گردیده تا بتوان از طریق سنجش شاخص های موردنظر به ارزیابی فعالیت ها و تحقق اهداف سند چشم انداز و برنامه اقدام نمود.

جدول (۵۵-۱) تعداد دانش آموزان استان ایلام

سال تحصیلی	تعداد دانش آموزان
۱۳۸۸-۸۹	۱۱۱۰۹۴
۱۳۸۹-۹۰	۱۱۰۰۰۰

مأخذ: سالنامه آماری استان در سال ۱۳۸۸ و گزارش آموزش و پرورش استان

در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۹۸ بیشترین تعداد دانش آموزان (۳۸/۶ درصد) در مقطع متوسطه و پیش دانشگاهی مشغول به تحصیل بوده و به دنبال آن دوره ابتدایی با (۳۵/۷ درصد) و دوره راهنمایی با (۲۵/۷ درصد) در رتبه های بعدی قرار گرفته اند. ترکیب جنسی دانش آموزان در سال ۱۳۸۸-۸۹ نسبت به سال های گذشته تغییر چندانی نداشته به طوری که ۵۳/۲ درصد از کل دانش آموزان استان را پسران و ۴۶/۸ درصد را دختران تشکیل می دهند.

سهم دختران از جمعیت دانش آموزی سال تحصیلی ۱۳۸۸-۸۹ در مقاطع ابتدایی، راهنمایی و متوسطه (عمومی - پیش دانشگاهی و شبانه) به ترتیب ۳۶/۵ درصد، ۲۴/۹ درصد و

۳۸/۶ درصد بوده است که این موضوع حکایت از رشد آرام و تدریجی جمعیت دانش آموزی دختران است. البته این اختلاف می تواند ناشی از ترک تحصیل پسران در سنین بالاتر و جاذبه بازار کار برای آنان و از طرفی تغییر سطح نگرش های فرهنگی جامعه نسبت به تحصیل دختران باشد.

تعداد دانش آموزان مدارس غیر انتفاعی در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ برابر با ۶۷۸۸ نفر بوده که ۶/۱ درصد از کل جمعیت دانش آموزی را به خود اختصاص داده است و از نظر تعداد دانش آموز نسبت به سال قبل ۱/۴۷ درصد کاهش نشان می دهد.

بیشترین تعداد دانش آموزان در مدارس غیر انتفاعی مربوط به مقطع ابتدایی با ۵۷/۹ درصد بوده که نشان می دهد نسبت به سال قبل ۱۳ درصد کاهش داشته است علاوه بر این، مقاطع متوسطه عمومی و راهنمایی به ترتیب با ۲۴ درصد و ۱۸/۱ درصد در رتبه های بعدی قرار دارند.

تعداد کل دانش آموزان استان در سال تحصیلی ۸۹-۸۸ برابر با ۱۱۱۰۹۴ نفر بوده که در ۱۴۸۲ آموزشگاه و در ۵۷۱۲ کلاس مشغول به تحصیل بوده اند.

یکی از شاخص های مربوط به آموزش و پرورش، نسبت دانش آموز به کارکنان آموزشی است. که ۱۳/۳ درصد در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷، به ۱۵/۲ درصد در سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ رسیده است. بنابراین تغییری اندکی در کادر آموزشی نسبت به جمعیت دانش آموزی ایجاد شده است.

تراکم دانش آموز در کلاس دایر (نفر):

این شاخص که تعداد دانش آموزان موجود و کلاس فیزیکی را نشان می دهد براساس آمار و اطلاعات برای سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷، ۱۹/۵ نفر بوده که حاکی از بهبود این شاخص نسبت به سال تحصیلی قبل است.

۲-۲-۳-۱- آموزش عالی

دانشجویان:

از کل ۳۱۵۰۷ نفر دانشجویان دانشگاهها و مراکز آموزشی عالی استان در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹، ۷۵/۶ درصد در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی دولتی و ۲۴/۴ درصد در دانشگاه آزاد اسلامی مشغول به تحصیل بوده اند. بیشترین تعداد دانشجو، در مقطع کارشناسی مشغول به تحصیل بوده اند (۸۲/۱ درصد).

تعداد دانشجویان آموزش عالی به تفکیک گروه های تخصصی در سال ۹۰-۱۳۸۹ در رشته علوم انسانی با ۶۲/۶ درصد و هنر با ۰/۱ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین نسبت را به خود اختصاص داده اند. در ضمن بیشترین نرخ رشد در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ مربوط به علوم پایه با ۴۰/۲ درصد و کمترین آن با ۱۱/۴- درصد مربوط به گروه هنرمی باشد.

ضمناً آمار دانشجویی دانشگاه های علمی کاربردی و مؤسسات غیرانتفاعی جدید و همچنین دانشگاه آزاد واحد دره شهر را شامل نمی شود.

پذیرفته شدگان:

پذیرفته شدن دانشگاهها و مراکز آموزشی عالی استان در سال ۹۰-۱۳۸۹ نسبت به سال قبل (۱۲/۶ درصد) کاهش داشته و سهم پذیرفته شدگان کارشناسی ارشد ۷۱/۱ درصد رشد داشته

است. همچنین سهم پذیرفته شدگان دانشگاه آزاد اسلامی ۳۹/۶ درصد در مقابل ۶۰/۴ درصد پذیرفته شدگان دانشگاههای دولتی بوده است.

دانش آموختگان:

از کل فارغ التحصیلان دانشگاههای استان در سال ۹۰-۱۳۸۹ سهم فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی ۴۲/۹ درصد و سهم سایر مراکز آموزش عالی ۵۷/۱ درصد بوده است که نسبت به سال قبل از آن، فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد ۴۷/۳ درصد و سایر دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی ۵۲/۷ درصد بوده است. در مجموع تعداد فارغ التحصیلان دانشگاه های استان نسبت به سال گذشته از رشد حدود ۲۸/۲ درصدی برخوردار بوده است. از بین فارغ التحصیلان دانشگاههای استان در سال ۹۰-۱۳۸۹ حدود ۴۷/۴ درصد مربوط به کارشناسی بوده است.

کارکنان آموزشی:

یکی از شاخص های مهم و کلیدی مربوط به این بخش نسبت دانشجو به کارکنان آموزشی می باشد. نسبت دانشجو به کارکنان آموزشی تمام وقت و حق التدریسی دانشگاه آزاد اسلامی در سال ۹۰-۱۳۸۹ حدود ۱۷/۲ نفر و برای سایر دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی حدود ۱۹/۳ نفر می باشد. تعداد کارکنان آموزشی غیر هیئت علمی و حق التدریس در دانشگاه های دولتی و دانشگاه آزاد اسلامی اندکی افزایش یافته است.

جدول (۵۷-۱) تعداد دانشجویان آموزش عالی ایلام بر حسب سطوح تحصیلی

درصد تغییرات	۱۳۸۹-۹۰		۱۳۸۸-۸۹		دوره های آموزشی	مراکز آموزشی
	درصد	تعداد	درصد	تعداد		
۰/۸	۱۰۰	۳۱۵۰۷	۱۰۰	۳۱۲۴۴	جمع	جمع مراکز
-۱۷/۳	۱۵/۳	۴۸۱۸	۱۸/۶	۵۸۲۳	کاردانی	
۴/۴	۸۲/۱	۲۵۸۵۸	۷۹/۳	۲۴۷۷۳	کارشناسی	
۳۷/۳	۱/۷	۵۴۱	۱/۳	۳۹۴	کارشناسی ارشد	
۱۴/۲	۰/۹	۲۹۰	۰/۸	۲۵۴	دکترای حرفه ای و تخصصی	
۷/۹	۱۰۰	۲۳۸۳۳	۱۰۰	۲۲۰۸۰	جمع	
-۲۵/۱	۳/۹	۹۲۷	۵/۶	۱۲۳۷	کاردانی	
۹/۷	۹۳/۱	۲۲۱۹۶	۹۱/۶	۲۰۲۲۸	کارشناسی	
۱۱/۴	۱/۷	۴۱۰	۱/۷	۳۶۸	کارشناسی ارشد	
۱۴/۲	۱/۲	۲۹۰	۱/۲	۲۵۴	دکترای حرفه ای و تخصصی	
-۱۷/۲	۱۰۰	۷۲۳۵	۱۰۰	۸۷۳۹	جمع	دانشگاه آزاد اسلامی
-۱۱/۴	۵۱	۳۶۹۳	۴۷/۷	۴۱۶۸	کاردانی	
-۲۴/۷	۴۷/۳	۳۴۲۱	۵۲	۴۵۴۵	کارشناسی	
۳۶۵/۴	۱/۷	۱۲۱	۰/۳	۲۶	کارشناسی ارشد	
-	-	-	-	-	دکترای حرفه ای و تخصصی	
-	-	-	-	-	-	

مأخذ: گزارش دانشگاههای استان

جدول (۵۸-۱) تعداد دانشجویان آموزش عالی به تفکیک گروه های تخصصی

درصد تغییرات	۱۳۸۹-۹۰		۱۳۸۸-۸۹		مراکز آموزشی
	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۴/۳	۱۰۰	۳۲۵۷۷	۱۰۰	۳۱۲۴۰	جمع
۱۸	۴/۷	۱۵۲۱	۴/۱	۱۲۸۹	علوم پزشکی
۵/۸	۶۲/۶	۲۰۳۷۷	۶۱/۶	۱۹۲۵۹	علوم انسانی
۴۰/۲	۸/۶	۲۸۰۸	۶/۴	۲۰۰۳	علوم پایه
-۲/۸	۱۵/۸	۵۱۳۴	۱۶/۹	۵۲۸۱	فنی و مهندسی
-۰/۴	۸/۳	۲۶۹۸	۸/۷	۲۷۰۹	کشاورزی و دامپزشکی
-۱۱/۴	۰/۱	۳۹	۰/۱	۴۴	هنر

مأخذ: گزارش دانشگاههای استان

جدول (۵۹-۱) تعداد پذیرفته شدگان آموزش عالی ایلام بر حسب سطوح تحصیلی

درصد تغییرات	۱۳۸۹-۹۰۸		۱۳۸۸-۸۹		دوره های آموزشی	مراکز آموزشی
	درصد	تعداد	درصد	تعداد		
-۱۲/۶	۱۰۰	۱۱۵۶۱	۱۰۰	۱۳۲۲۳	جمع	جمع مراکز
-۲۱/۳	۲۶/۸	۳۰۹۴	۲۹/۷	۳۹۳۰	کاردانی	
-۱۰/۸	۶۸/۶	۷۹۳۵	۶۷/۳	۸۸۹۸	کارشناسی	
۷۱/۱	۲/۱	۲۴۳	۱/۱	۱۴۲	کارشناسی ارشد	
۱۴/۲	۲/۵	۲۸۹	۱/۹	۲۵۳	دکترای حرفه ای و تخصصی	
-۲۱	۱۰۰	۶۹۸۴	۱۰۰	۸۸۳۶	جمع	
-۱۶/۴	۸/۲	۵۷۲	۷/۷	۶۸۴	کاردانی	
-۲۳	۸۵/۷	۵۹۸۴	۸۸	۷۷۷۶	کارشناسی	
۱۰/۳	۲	۱۳۹	۱/۴	۱۲۶	کارشناسی ارشد	
۱۴/۲	۴/۱	۲۸۹	۲/۹	۲۵۳	دکترای حرفه ای و تخصصی	
۱/۶	۱۰۰	۴۵۷۷	۱۰۰	۴۵۰۷	جمع	دانشگاه آزاد اسلامی
-۲۲/۳	۴۶/۱	۲۵۲۲	۷۲	۳۲۴۶	کاردانی	
۷۲/۷	۴۲/۶	۱۹۵۱	۲۵/۱	۱۱۳۰	کارشناسی	
۵۵۰	۲/۳	۱۰۴	۰/۴	۱۶	کارشناسی ارشد	
-	-	-	-	-	دکترای حرفه ای و تخصصی	

مأخذ: همان

جدول (۶۰-۱) تعداد فارغ التحصیلان آموزش عالی ایلام بر حسب سطوح تحصیلی

درصد تغییرات	۱۳۸۹-۹۰		۱۳۸۸-۸۹		دوره های آموزشی	مراکز آموزشی
	درصد	تعداد	درصد	تعداد		
۲۸/۲	۱۰۰	۶۳۲۸	۱۰۰	۴۹۳۷	جمع	جمع مراکز
۳/۱	۳۴/۱	۲۱۵۶	۴۲/۴	۲۰۹۲	کاردانی	
۴۷/۴	۶۴/۳	۴۰۷۲	۵۶	۲۷۶۳	کارشناسی	
۲۰/۹	۱/۳	۸۱	۱/۴	۶۷	کارشناسی ارشد	
۲۶/۷	۰/۳	۱۹	۰/۳	۱۵	دکترای حرفه ای و تخصصی	
۳۹	۱۰۰	۳۶۱۵	۱۰۰	۲۶۰۰	جمع	
۱۴/۲	۲۰/۷	۷۴۸	۲۵/۲	۶۵۵	کاردانی	
۴۸/۵	۷۶/۵	۲۷۶۷	۷۱/۷	۱۸۶۳	کارشناسی	
۲۰/۹	۲/۲	۸۱	۲/۶	۶۷	کارشناسی ارشد	
۲۶/۷	۰/۵	۱۹	۰/۶	۱۵	دکترای حرفه ای و تخصصی	
۱۶	۱۰۰	۲۷۱۳	۱۰۰	۲۳۳۸	جمع	دانشگاه آزاد اسلامی
-۲/۱	۵۱/۹	۱۴۰۸	۶۱/۵	۱۴۳۸	کاردانی	
۴۵	۴۸/۱	۱۳۰۵	۳۸/۵	۹۰۰	کارشناسی	
		-		-	کارشناسی ارشد	
-	-	-	-	-	دکترای حرفه ای و تخصصی	

مأخذ: همان

جدول (۶۱-۱) کارکنان آموزشی تمام وقت و حق التدریس دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی

مراکز آموزشی	پایه علمی	۱۳۸۸-۸۹	۱۳۸۹-۹۰	درصد تغییرات
دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی (به استثنای دانشگاه آزاد اسلامی)	استاد	-	-	
	دانشیار	۵	۸	۶۰
	استادیار	۸۸	۱۴۰	۵۹/۱
	مربی	۱۴۵	۱۱۶	-۲۰
	مربی آموزشیار	۲۳	۳۳	۴۳/۵
	جمع	۲۶۱	۲۹۷	۱۳/۸
	غیرهیئت علمی و حق التدریس	۸۷۹	۹۳۷	۶/۶
دانشگاه آزاد اسلامی	استاد	-	-	
	دانشیار	۱	۱	۰
	استادیار	۱۵	۲۷	۸۰
	مربی	۱۶۴	۱۷۱	۴/۳
	مربی آموزشیار	۴	-	
	جمع	۱۸۴	۱۹۹	۸/۲
	غیرهیئت علمی و حق التدریس	۱۸۰	۲۲۲	۲۳/۳

مأخذ: همان

فصل هفتم

آمایش سرزمین و

توازن منطقه ای

۲-۲- آمایش سرزمین و توازن منطقه ای

نظام درآمد - هزینه استان:

در راستای توسعه و تعادل منطقه ای، فصل ششم قانون برنامه پنجم در قالب نه ماده به موضوع توسعه منطقه ای پرداخته است. در ماده ۱۷۹، قانون برنامه آمده، به منظور تمرکززدایی و افزایش اختیارات در جهت توسعه و عمران استانها، نظام درآمد - هزینه استانی به شرح زیر ساماندهی می گردد:

الف: بودجه سالانه استانی شامل منابع استانی اعم از درآمد استانی، درآمد اختصاصی، واگذاری دارایی های مالی و سرمایه ای و سهم از منابع ملی و همچنین مصارف استانی اعم از اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای و مالی هر کدام به صورت سر جمع در قوانین بودجه سنواری درج می گردد. توزیع « دستگاه - برنامه » اعتبارات هزینه ای و توزیع سرجمع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای شهرستانها بر عهده شورای برنامه ریزی و توسعه استان است.

ماده ۱۷۸ قانون برنامه پنجم:

الف - به منظور تصمیم گیری، تصویب، هدایت، هماهنگی و نظارت در امور برنامه ریزی و بودجه استانها، در چهارچوب برنامه ها و سیاستها و خط مشی های کلان کشور، شورای توسعه هر استان به ریاست استاندار و اعضا زیر تشکیل می شود:

۱- رئیس واحد استانی وزارتخانه دارای واحد استانی (یک نفر)

۲- معاون برنامه ریزی استان

۳- مدیرکل تربیت بدنی

۴- رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

۵- مدیرکل حفاظت محیط زیست

۶- فرمانداران (حسب مورد)

۷- فرمانده بسیج استان

استان ایلام در سال ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ در رتبه ۳ و ۶ کشور قرار داشته است. این بدان معنی است که استان ایلام در زمره استان های کمتر توسعه یافته کشور محسوب می شود. این در حالی است که برخی از استان های دیگر که ضریب برداشت کم تری دارند، استان های صنعتی کشور محسوب می شوند.

ولی استان ایلام باتوجه به بی توجهی های قبل از انقلاب و جنگ تحمیلی که خسارات فراوانی را بر استان تحمیل کرد از این ویژگی بیشتر برخوردار گردیده است. باتوجه به اینکه خیلی از استانهای کشور در اوائل پیروزی انقلاب با قیمت مناسب روز از سرمایه گذاری در بخش های مختلف برخوردار گردیدند اما استان ایلام به واسطه مرز طولانی با کشور عراق و هشت سال دفاع مقدس از این مزیت بهره ای نبرده است بنظر می رسد باید دولت مردان عزم خود را برای توجه بیشتر به این خطه و شتاب در توسعه آن جزم نمایند چرا که جبران هشت سال عدم سرمایه گذاری و تخریب زیرساخت ها در جنگ با این ضرایب مرتفع نخواهد شد.

ضریب برداشت:

غیرمتمرکز کردن امور برنامه ریزی و بودجه ریزی هر استان به منظور شتاب بخشیدن به فرآیند توسعه در چارچوب اسناد ملی توسعه استان ها و سند بودجه سالانه استان ها از مهم ترین اهداف مواد قانونی فصل ششم قانون برنامه پنجم توسعه (توسعه منطقه ای) است. تقویت نهادها و سازوکارهای قانونی نظام درآمد - هزینه استان برای دستیابی به چنین اهدافی لازم است. بر همین مبنا، شورای برنامه ریزی و توسعه استان ها و کارگروه های

تخصصی آن نقش اساسی را در هدایت فرآیند توسعه، اصلاح ساختار مدیریتی و اداری استان کماکان دارا هستند و نهادهای تامین و تخصیص منابع در قالب ستاد درآمد و تجهیز منابع استان و کمیته تخصیص اعتبارات به فعالیت خود ادامه می دهد. همچنین برداشت از درآمدهای استانی که براساس میزان توسعه یافتگی و عدم توسعه یافتگی استانها شکل گرفته است میزان اعتبارات استانی در استان ها را مشخص می کند.

منطق نظام درآمد - هزینه استان، وابسته کردن اعتبارات استانی به درآمدهای استان است. بند " و " ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنجم ، کلیه اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای و مالی و کمکها وسایر اعتبارات وردیفهای مندرج در جداول قوانین بودجه سنواتی به شرح عناوین و ارقام جداول مذکور فقط در حدود وصولی درآمدها وسایر منابع عمومی به شرح عناوین و ارقام مندرج در جداول مربوط به قوانین یاد شده بر اساس موافقت نامه های متبادله دستگاه با معاونت و در حدود ابلاغ و تخصیص اعتبار از سوی معاونت قابل تعهد ، پرداخت و هزینه است .

جدول (۷-۲) نسبت اعتبارات تملک دارایی سرمایه ای به درآمدهای استانی در استان های
کشور طی سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

(درصد)

ردیف	نام استان	۱۳۸۸	۱۳۸۹
۱	کهگیلویه و بویراحمد	۲۴۸/۷	۲۸۹/۲
۲	خراسان جنوبی	۲۴۰/۵	۲۳۵/۶
۳	سیستان و بلوچستان	۱۸۵/۵	۲۱۷
۴	کردستان	۱۹۷/۳	۱۷۸/۸
۵	ایلام	۲۱۹/۷	۱۶۰/۵
۶	خراسان شمالی	۱۸۷/۵	۱۵۰
۷	چهارمحال و بختیاری	۱۷۶/۷	۱۴۷
۸	کرمانشاه	۱۷۵/۷	۱۳۰/۷
۹	لرستان	۱۹۵/۲	۱۸۹
۱۰	گلستان	۱۴۴/۷	۱۳۰/۴
۱۱	همدان	۱۱۵/۴	۱۳۱/۶
۱۲	اردبیل	۱۱۵/۳	۱۱۵/۶
۱۳	آذربایجان غربی	۱۰۳/۹	۱۰۳/۵
۱۴	خوزستان	۱۳۶/۶	۸۹/۳
۱۵	کرمان	۵۸/۵	۵۸/۳
۱۶	گیلان	۷۵/۱	۶۷/۴
۱۷	بوشهر	۷۵	۵۱
۱۸	زنجان	۶۶/۲	۶۸/۸
۱۹	هرمزگان	۶۰/۳	۳۵/۴

دنباله جدول (۷-۲) نسبت اعتبارات تملک دارایی سرمایه ای به درآمدهای استانی در
استان‌های کشور طی سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

(درصد)

۱۳۸۹	۱۳۸۸	نام استان	ردیف
۵۸/۸	۷۳/۶	سمنان	۲۰
۶۴/۲	۷۶/۵	فارس	۲۱
۴۸/۳	۷۲/۷	آذربایجان شرقی	۲۲
۶۴/۷	۵۸/۶	خراسان رضوی	۲۳
۱۰۳/۵	۱۰۸/۷	قم	۲۴
۶۳/۵	۶۷/۲	مازندران	۲۵
۳۶/۶	۴۶/۷	یزد	۲۶
۴۵	۵۷/۲	قزوین	۲۷
۴۰	۵۵/۵	مرکزی	۲۸
۲۰/۴	۲۴	اصفهان	۲۹
۳/۵	۴/۶	تهران	۳۰

مأخذ: استنحاح از قانون بودجه ۸۹ و ۸۸

درآمدهای استانی و اعتبارات استان:

درآمدهای استانی:

منابع عمومی استان شامل درآمدهای مالیاتی و غیر مالیاتی (درآمد حاصل از انحصارات و مالکیت دولت، درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا، درآمد حاصل از جرائم و خسارات درآمدهای متفرقه، واگذاری دارایی های سرمایه ای، فروش ساختمان ها و تاسیسات دولتی و فروش و واگذاری اراضی) است در سال ۱۳۸۸ درآمد مصوب عمومی استان ۵۳۱ میلیارد ریال بوده که در سال ۱۳۸۹، به ۷۳۰ میلیارد ریال افزایش یافته است.

یکی از شاخص های نشان دهنده پشتوانه مالی و ثبات درآمدی استان نسبت درآمدهای مالیاتی به کل درآمدهای استان است. این نسبت برای مقادیر مصوب سال های ۸۸ و ۸۹ به ترتیب ۸۷/۱۴، ۸۴/۹۴، و درصد بوده که در سال ۱۳۸۹ وضعیت این شاخص نسبت به سال قبل در عملکرد ۲/۲ - درصد کاهش داشته است. بعبارت دیگر نقش نظام مالیاتی در اقتصاد استان نسبت به سال قبل از آن کمتر شده است.

خودکفایی مالی: ماده ۲۳۴ برنامه پنجم:

در راستای سیاستهای کلی برنامه پنجم دولت مکلف است در اجرای مفاد این قانون به نحوی عمل نماید که تا پایان برنامه پنجم اهداف زیر تحقق یابد.

الف - رشد نرخ متوسط (۰/۸) سالیانه تولید ناخالص داخلی

ب - کاهش شکاف پس انداز و سرمایه گذاری از طریق ایجاد سازوکارهای تشویقی و انگیزش برای تبدیل پس انداز ملی به سرمایه گذاری ملی و حفظ نسبت پس انداز به تولید ناخالص داخلی به میزان متوسط چهل درصد (۰/۴۰)

ج - قطع وابستگی هزینه ای جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه

د - انجام اقدامات ضروری و لازم برای کاهش نرخ بیکاری به هفت درصد (۰/۷) در پایان برنامه

ه - کاهش فاصله دو دهک بالا و پایین درآمدی جامعه از طریق اتخاذ سیاستهای اجرایی مناسب و نیز استقرار سیستم تامین اجتماعی فراگیر ، گسترش پایه مالیاتی و توزیع مجدد درآمدها به طوری که ضریب جینی در پایان برنامه به (۰/۳۵) برسد

و - توسعه و تقویت نظام استاندارد ملی

کارایی مالیاتی:

به منظور بررسی نقش و جایگاه درآمدهای مالیاتی در تولید ناخالص داخلی استان از شاخص کارایی مالیاتی استفاده می شود. این شاخص از نسبت درآمدهای مالیاتی بر تولید ناخالص داخلی بدون نفت به دست می آید. در کشورهای توسعه یافته که ساختار بودجه دولت به درآمدهای مالیاتی بسیار وابسته است. بالا بودن این شاخص (۲۰ تا ۴۰ درصد) نشان از رضایتمندی مردم در بهره مندی از کالا و خدمات عمومی می باشد. این امر بیانگر این واقعیت است که نظام مالیاتی نقش خود را در خصوص ایجاد عدالت و توزیع عادلانه درآمد و سایر اهداف مالیاتی به خوبی ایفا می کند. این شاخص در استان ایلام برای مقادیر عملکرد در سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ و به ترتیب ۳ و ۳/۷ درصد بوده است که در مجموع نشان می دهد نقش درآمدهای مالیاتی استان در تولید ناخالص داخلی آن چندان قابل توجه نمی باشد.

جدول (۸-۲) شاخص های درآمدی و اعتبارات استانی (ارقام به میلیارد ریال)

خودکفایی مالی			درآمدهای مالیاتی	درآمدهای مالیاتی	سال
اعتبارات کل	اعتبارات تملک	اعتبارات هزینه‌ای	استان به کل اعتبارات استانی	استان به کل درآمدهای استانی	
۱۶۵۴	۱۰۲۸	۶۲۶	۳۳/۹۴	۸۷/۱۴	۱۳۸۸
۱۷۵۰	۱۱۲۳	۶۲۷	۳۲/۲۲	۸۴/۹۴	۱۳۸۹
۱۰۵/۸۲	۱۰۹/۲۶	۱۰۰/۱۷	۹۴/۹۲	۹۷/۴۷	درصد تغییرات ۸۸ نسبت به ۸۹

مأخذ: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان

در مجموع طی سالهای یاد شده عملکرد درآمدهای عمومی استان به ترتیب ۱۲۱/۳۷، ۹۰/۸۴، درصد بوده است.

جدول ذیل مقادیر درآمدهای مصوب و عملکرد را طی سالهای یاد شده به تفکیک درآمدهای مالیاتی و غیر مالیاتی نشان می دهد.

جدول (۹-۲) درآمدهای عمومی استان بر حسب مصوب و عملکرد طی سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۸۸

ارقام به میلیارد ریال

درآمد (عملکرد)						درآمد (مصوب)		سال
کل		غیر مالیاتی		مالیاتی		غیر مالیاتی	مالیاتی	
درصد تحقق	مبلغ	درصد تحقق	مبلغ	درصد تحقق	مبلغ			
۱۲۱/۴	۶۴۴	۸۰/۸	۸۳	۱۳۱/۸	۵۶۱	۱۰۳	۴۲۸	۱۳۸۸
۹۰/۸۴	۶۶۴	۹۱/۵	۱۰۰	۹۰/۷۳	۵۶۴	۱۰۹	۶۲۱	۱۳۸۹

مأخذ: همان

عملکرد اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استان طی سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۸۸

میلیون ریال

مصوب			سال
کل	هزینه ای	تملك دارایی های سرمایه ای	
۱۷۹۸۹۱۳	۶۷۷۰۳۹	۱۲۹۹۰۱۱	۱۳۸۸
۱۷۹۹۳۸۱	۶۲۶۶۴۲	۱۱۷۹۷۳۹	۱۳۸۹

مأخذ: گزارش دفتر برنامه ریزی و بودجه استانداری

عملکرد						سال
کل		هزینه ای		تملك دارایی های سرمایه ای		
درصد تحقق	اعتبار	درصد تحقق	اعتبار	درصد تحقق	اعتبار	
-	۱۸۵۳۶۶۲/۵	-	۶۳۳۷۰۹	-	۱۲۱۹۹۵۳/۵	۱۳۸۸
-	۱۵۴۰۳۹۵/۵	-	۶۹۹۱۸۶	-	۸۸۲۰۱۹/۵	۱۳۸۹

اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای و هزینه ای استان ایلام طی سالهای ۸۸ و ۱۳۸۹

میلیون ریال

اعتبار هزینه ای			اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای			شرح
نرخ رشد	مصوب ۸۹	مصوب ۸۸	نرخ رشد	مصوب ۸۹	مصوب ۸۸	
۲۹/۲	۳۴۵۳۸۹۹۱	۲۶۷۳۴۶۷۵	-۵/۶	۵۶۶۷۲۵۴۹	۶۰۰۱۲۱۴۸	کشور
۲۵/۴	۶۲۶۶۴۲	۴۹۹۹۰۲	-۹/۷	۱۱۷۲۷۳۹	۱۲۹۹۰۱۱	ایلام
-	۱/۸	۱/۹	-	۲/۱	۲/۲	سهم استان (درصد)

مأخذ: گزارش دفتر برنامه ریزی و بودجه استانداری

اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای			شرح
نرخ رشد	مصوب ۸۹	مصوب ۸۸	
-۵/۶	۵۶۶۷۲۵۴۹	۶۰۰۱۲۱۴۸	کشور
-۹/۷	۱۱۷۲۷۳۹	۱۲۹۹۰۱۱	ایلام
	۲/۱	۲/۲	سهم استان (درصد)

مأخذ: دفتر برنامه ریزی و بودجه استانداری

اعتبارات مصوب و عملکرد تملک دارایی های سرمایه ای و هزینه ای استان بر حسب مصوب
استانی و کلیه ردیف ها

(میلیون ریال)

اعتبارات مصوب						سال
کل		هزینه ای		تملك دارایی های سرمایه ای		
کلیه ردیف ها	استانی	کلیه ردیف ها	استانی	کلیه ردیف ها	استانی	
۳۹۹۴۷۷۲/۵	۱۹۷۶۰۵۰	۲۷۱۰۰	۶۷۷۰۳۹	۳۷۲۳۷۲/۵	۱۲۹۹۰۱۱	۸۸
۵۷۶۷۸۸	۱۷۹۹۳۸۱	۱۲۹۹۸۲	۶۲۶۶۴۲	۴۴۶۸۰۶	۱۱۷۲۷۳۹	۸۹

اعتبار (عملکرد)						سال
کل		هزینه ای		تملك دارایی های سرمایه ای		
کلیه ردیف ها	استانی	کلیه ردیف ها	استانی	کلیه ردیف ها	استانی	
۳۴۵۸۶۶/۵	۰۱۱۴۹۷۷۹۶	۲۷۱۰۰	۵۹۶۶۰۹	۳۱۸۷۶۶/۵	۹۰۱۱۸۷	۸۸
۱۰۷۴۴۰/۵	۱۴۷۳۷۶۵	۷۲۵۴۴	۶۲۶۶۴۲	۳۴۸۹۶۵/۵	۸۴۷۱۲۳	۸۹

مأخذ: دفتر برنامه ریزی و بودجه استانداری

جدول (۱۵-۲) اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای برحسب مقدار، درصد و سرانه به تفکیک

استان های کشور در سال ۱۳۸۸

ردیف	استان	اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای		
		مبلغ (میلیون ریال)	درصد	سرانه (هزار ریال)
	کل کشور	۵۹۶۶۷۱۴۰	۱۰۰/۰	۸۱۱
۱	خوزستان	۷۵۲۴۱۸۳	۱۲/۶	۱۷۰۲
۲	فارس	۴۱۶۸۴۱۳	۷	۹۳۱
۳	تهران	۳۹۴۸۶۲۹	۶/۶	۲۷۴
۴	کرمان	۳۵۹۶۵۹۳	۶/۰۳	۱۲۵۲
۵	خراسان رضوی	۳۲۱۹۲۷۸	۵/۴	۵۵۱
۶	اصفهان	۳۱۲۶۵۴۶	۵/۲	۶۶۰
۷	آذربایجان شرقی	۲۸۲۰۰۱۲	۴/۷	۷۶۹
۸	بوشهر	۲۲۹۲۹۴۳	۳/۸	۲۴۶۹
۹	هرمزگان	۲۱۸۱۵۴۴	۳/۷	۱۴۳۶
۱۰	سیستان و بلوچستان	۲۱۷۲۰۱۷	۳/۶	۸۲۰
۱۱	کرمانشاه	۲۰۱۰۳۷۰	۳/۴	۱۰۶۰
۱۲	کردستان	۱۷۷۰۹۰۵	۳	۱۲۱۳
۱۳	مازندران	۱۶۴۶۹۸۰	۲/۸	۵۴۸
۱۴	آذربایجان غربی	۱۶۳۲۲۹۶	۲/۷	۵۴۸
۱۵	لرستان	۱۵۷۸۱۴۲	۲/۶	۹۰۴
۱۶	یزد	۱۴۶۹۸۸۳	۲/۵	۱۴۰۴
۱۷	همدان	۱۳۹۳۴۷۵	۲/۳	۸۲۰
۱۸	گیلان	۱۳۶۵۹۵۲	۲/۳	۵۶۰
۱۹	مرکزی	۱۳۳۰۵۸۳	۲/۲	۹۶۳
۲۰	قزوین	۱۱۲۶۳۳۰۱	۲/۱	۱۰۵۸

دنباله جدول (۱۵-۲)

اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای			استان	ردیف
مبلغ (میلیون ریال)	درصد	سرانه (هزار ریال)		
۱۱۲۷۵۱۶	۱/۹	۱۷۰۹	کهگیلویه و بویراحمد	۲۱
۱۱۰۰۳۳۹	۱/۸	۶۶۰	گلستان	۲۲
۱۰۶۸۲۸۰	۱/۸	۱۷۳۵	سمنان	۲۳
۱۰۲۷۶۵۷	۱/۷	۱۸۳۲	ایلام	۲۴
۸۹۸۸۵۶	۱/۵	۹۲۰	زنجان	۲۵
۹۲۱۶۸۳	۱/۵	۸۳۳	قم	۲۶
۸۲۴۷۶۱	۱/۴	۹۳۳	چهارمحال و بختیاری	۲۷
۷۸۵۴۵۳	۱/۳	۶۳۴	اردبیل	۲۸
۷۲۰۱۰۸	۱/۲	۸۶۶	خراسان شمالی	۲۹
۶۸۰۴۴۳	۱/۱	۱۰۲۲	خراسان جنوبی	۳۰

مأخذ: سالنامه آماری کشور سال ۱۳۸۸

جدول (۱۶-۲) اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای برحسب مقدار، درصد و سرانه به تفکیک

استان های کشور در سال ۱۳۸۹

ردیف	استان	اعتبارات تملک دارایی		
		مبلغ (میلیون ریال)	درصد	سرانه (هزار ریال)
	کل کشور	۵۶۶۷۲۵۴۹	۱۰۰	۷۵۹
۱	بوشهر	۲۴۴۴۵۳۷	۴/۳	۲۵۹۰
۲	ایلام	۱۱۷۲۷۳۹	۲/۱	۲۰۷۲
۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۳۷۷۳۴۲	۲/۴	۲۰۵۹
۴	خراسان جنوبی	۱۱۸۷۹۷۶	۲/۱	۱۷۵۵
۵	خوزستان	۷۰۸۶۸۳۳	۱۲/۵	۱۵۸۹
۶	کردستان	۱۶۸۰۹۲۲	۳	۱۱۴۶
۷	چهرمحال و بختیاری	۱۰۱۳۸۴۲	۱/۸	۱۱۳۶
۸	هرمزگان	۱۷۳۲۹۷۶	۳/۱	۱۱۱۲
۹	کرمانشاه	۲۰۴۲۰۷۵	۳/۶	۱۰۷۲
۱۰	سیستان و بلوچستان	۲۸۹۹۷۲۲	۵/۱	۱۰۶۲
۱۱	خراسان شمالی	۸۸۴۱۸۲	۱/۶	۱۰۵۴
۱۲	سمنان	۶۵۵۸۵۹	۱/۲	۱۰۵۲
۱۳	لرستان	۱۹۳۶۵۶۹	۳/۴	۱۱۰۲
۱۴	زنجان	۹۱۶۰۲۰	۱/۶	۹۳۲
۱۵	قم	۱۰۴۸۶۳۵	۱/۹	۹۳۰
۱۶	کرمان	۲۵۳۷۳۰۴	۴/۵	۸۶۱
۱۷	مرکزی	۱۱۸۷۲۵۴	۲/۱	۸۵۳
۱۸	اردبیل	۱۰۵۸۲۴۰	۱/۹	۸۵۲
۱۹	همدان	۱۴۱۹۵۰۳	۲/۶	۸۳۶
۲۰	یزد	۸۱۶۴۶۱	۱/۴	۷۶۶

دنباله جدول (۱۶-۲) اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای برحسب مقدار، درصد و سرانه به

تفکیک استان های کشور در سال ۱۳۸۹

اعتبارات تملک دارایی			استان	ردیف
سرانه (هزار ریال)	درصد	مبلغ (میلیون ریال)		
۷۴۰	۲/۲	۱۲۴۷۳۹۲	گلستان	۲۱
۶۹۸	۳/۷	۲۱۰۳۵۵۲	آذربایجان غربی	۲۲
۶۸۷	۵/۵	۳۱۱۱۰۱۸	فارس	۲۳
۶۵۳	۲/۸	۱۶۰۱۴۳۶	گیلان	۲۴
۶۴۶	۱/۴	۷۸۲۶۰۰	قزوین	۲۵
۶۲۳	۶/۵	۳۶۹۸۹۲۲	خراسان رضوی	۲۶
۶۰۷	۴	۲۲۳۹۹۳۲	آذربایجان شرقی	۲۷
۵۹۲	۳/۲	۱۷۹۷۰۱۱	مازندران	۲۸
۴۶۳	۳/۹	۲۲۲۰۸۰۶	اصفهان	۲۹
۱۸۷	۴/۹	۲۷۶۰۸۸۹	تهران	۳۰

مأخذ: قانون بودجه سال ۸۹ و برآورد جمعیت سالنامه آماری سال ۸۹ کشور

جدول (۱۶-۲) درآمدهای عمومی استانی برحسب مقدار، درصد و سرانه به تفکیک استان‌های کشور در سال ۱۳۸۹

ردیف	استان	درآمد های عمومی		
		مبلغ (میلیون ریال)	درصد	سرانه (هزار ریال)
	کل کشور	۱۵۶۴۸۵۲۹۰	۱۰۰/۰	۲۰۹۴
۱	تهران	۷۹۹۷۳۰۵۰	۵۱/۱	۵۴۰۶
۲	اصفهان	۱۰۸۶۱۴۳۹	۶/۹	۲۲۶۱
۳	خوزستان	۷۹۳۳۲۶۰	۵/۱	۱۷۷۵
۴	خراسان رضوی	۵۷۲۰۶۰۵	۳/۷	۹۶۳
۵	فارس	۴۸۴۳۸۶۹	۳/۱	۱۰۷۰
۶	بوشهر	۴۷۹۲۴۰۶	۳/۱	۵۰۷۷
۷	هرمزگان	۴۸۹۹۲۰۹	۳/۱	۳۱۴۳
۸	اذربایجان شرقی	۴۶۴۱۱۴۳	۳	۱۲۵۸
۹	کرمان	۴۳۵۱۵۱۸	۲/۸	۱۴۷۷
۱۰	مرکزی	۲۹۸۲۶۳۸	۱/۹	۲۱۴۳
۱۱	مازندران	۲۸۲۹۰۱۴	۱/۸	۹۳۲
۱۲	گیلان	۲۳۷۴۵۱۶	۱/۵	۹۶۹
۱۳	یزد	۲۲۲۸۶۶۳	۱/۴	۲۰۹۱
۱۴	اذربایجان غربی	۲۰۳۲۰۹۶	۱/۳	۶۷۴
۱۵	قزوین	۱۷۴۰۴۰۳	۱/۱	۱۴۳۶
۱۶	کرمانشاه	۱۵۶۲۸۹۶	۱	۸۲۰
۱۷	سیستان و بلوچستان	۱۳۳۶۱۸۲	۰/۹	۴۸۹
۱۸	زنجان	۱۳۳۱۴۶۷	۰/۹	۱۳۵۵
۱۹	سمنان	۱۱۳۱۵۳۳	۰/۸	۱۸۱۴
۲۰	همدان	۱۰۷۸۴۹۷	۰/۷	۶۳۵
۲۱	لرستان	۱۰۲۵۰۶۲	۰/۷	۵۸۴

دنباله جدول (۱۱-۲)

درآمدهای عمومی			استان	ردیف
مبلغ (میلیون ریال)	درصد	سرانه (هزار ریال)		
۱۰۱۳۰۵۶	۰/۷	۸۹۹	قم	۲۲
۹۵۶۲۸۸	۰/۶	۵۶۷	گلستان	۲۳
۹۴۰۳۴۵	۰/۶	۶۴۱	کردستان	۲۴
۹۱۵۵۹۴	۰/۶	۷۳۷	اردبیل	۲۵
۷۳۰۴۸۹	۰/۵	۱۲۹۱	ایلام	۲۶
۶۸۹۷۴۵	۰/۴	۷۷۳	چهارمحال و بختیاری	۲۷
۵۸۹۸۵۱	۰/۴	۷۰۴	خراسان شمالی	۲۸
۵۰۴۲۱۹	۰/۳	۷۴۵	خراسان جنوبی	۲۹
۴۷۶۲۳۷	۰/۳	۷۱۲	کهگیلویه و بویراحمد	۳۰

مأخذ: قانون بودجه سال ۸۹ و برآورد سرشماری مرکز آمار ۸۹

جدول (۱۷-۲) اعتبارات هزینه ای برحسب مقدار، درصد و سرانه به تفکیک استان های کشور
در سال ۱۳۸۹ (به ترتیب مقدار اعتبار مصوب)

ردیف	استان	اعتبارات هزینه ای		
		مبلغ (میلیون ریال)	درصد	سرانه (هزار ریال)
	کل کشور	۳۷۳۲۴۸۷۱	۱۰۰	۵۰۰
۱	تهران	۳۶۰۹۷۸۷	۹/۷	۲۴۴
۲	خراسان رضوی	۲۳۵۵۷۰۶	۶/۳	۳۹۶
۳	خوزستان	۲۲۴۳۱۸۵	۶	۳۳۹
۴	فارس	۲۱۷۴۱۳۰	۵/۸	۴۸۱
۵	اصفهان	۲۰۶۷۹۸۲	۵/۵	۴۳۱
۶	مازندران	۱۸۹۱۸۷۹	۵/۱	۶۲۳
۷	گیلان	۱۶۰۶۹۰۱	۴/۳	۶۵۶
۸	کرمان	۱۵۸۸۹۰۱	۴/۳	۵۴۰
۹	آذربایجان شرقی	۱۵۸۳۱۰۹	۴/۲	۴۲۹
۱۰	آذربایجان غربی	۱۴۳۲۰۸۷	۳/۸	۴۷۵
۱۱	سیستان و بلوچستان	۱۲۶۰۹۳۶	۳/۴	۴۶۲
۱۲	کرمانشاه	۱۲۲۲۴۵۸	۳/۳	۶۴۲
۱۳	هرمزگان	۱۰۳۲۶۷۵	۲/۸	۶۶۳
۱۴	گلستان	۱۰۲۵۱۰۱	۲/۷	۶۰۸
۱۵	لرستان	۹۷۵۰۱۴	۲/۶	۵۵۵
۱۶	بوشهر	۹۷۶۲۳۶	۲/۶	۱۰۳۵
۱۷	همدان	۹۳۱۷۸۷	۲/۵	۵۴۹
۱۸	کردستان	۹۱۴۲۳۵	۲/۴	۶۲۳
۱۹	مرکزی	۸۸۵۳۳۰	۲/۴	۶۳۷
۲۰	یزد	۸۵۹۵۳۷	۲/۳	۸۰۷

دنباله جدول (۱۷-۲)

اعتبار هزینه ای			استان	ردیف
مبلغ (میلیون ریال)	درصد	سرانه (هزار ریال)		
۷۷۱۳۱۷	۲/۱	۶۲۱	اردبیل	۲۱
۷۲۲۸۴۹	۱/۹	۷۳۶	زنجان	۲۲
۷۱۴۳۴۱	۱/۹	۸۰۰	چهارمحال و بختیاری	۲۳
۷۱۳۸۸۱	۱/۹	۱۱۴۵	سمنان	۲۴
۶۷۷۲۶۶	۱/۸	۱۰۰۱	خراسان جنوبی	۲۵
۶۶۸۰۶۲	۱/۸	۵۵۲	قزوین	۲۶
۶۵۱۸۰۱	۱/۷	۱۱۵۲	ایلام	۲۷
۷۲۹۸۵۲	۱/۷	۱۰۹۱	کهگیلویه و بویراحمد	۲۸
۵۷۲۳۵۸	۱/۵	۶۸۳	خراسان شمالی	۲۹
۴۶۶۱۶۶	۱/۲	۴۱۴	قم	۳۰

فصل هشتم

محیط زیست

۱-۲- محیط زیست

کره زمین تنها بستر حیات بوده و از آغاز خلقت بشر بر این گستره خاکی بیش از هزاران سال می گذرد و انسان اندیشه ورز ضمن بهره برداری از منابع طبیعی و مواهب الهی نیازهای خود را فراهم نموده است.

با رشد فزاینده جمعیت و همچنین دستیابی انسان به فن آوری و بکارگیری ابزارهای پیشرفته، روند بهره برداری از منابع تشدید و بوم های زیستی متعددی تخریب و گونه های گیاهی و جانوری آن در معرض خطر انقراض قرار گرفته اند.

از این رو دستیابی به راه حل های اصولی جهت جلوگیری از نابودی سرزمین و ضمانت و استمرار بهره وری معقول از آن از وظایف انسان اندیشمند و متمدن امروز به شمار می آید.

تنها اکتفا به شناسایی و بررسی پوشش گیاهی، حیات وحش و آلودگی ها بدون شناخت و برنامه ریزی، روی استعدادها، قابلیت های سرزمین و ارزیابی توان زیست محیطی آن نمی تواند پاسخگوی نیازهای توسعه روزافزون جامعه رو به رشد باشد. لذا توجه به محیط زیست، شرط تحقق توسعه پایدار و بهره برداری بهینه از منابع اجتناب ناپذیر می باشد.

زیستگاه ها بعنوان بستر حیات و گونه های گیاهی و جانوری آن به عنوان ذخائر ژنتیکی و منابع تامین نیازهای بشر به شمار می روند. تخریب و نابودی آن ها ادامه حیات و بقا انسان را مورد تهدید قرار خواهد داد. از این رو مناطق منتخبی به منظور حفظ تنوع زیستی و طبیعت برای نسل آینده مورد حفاظت قرار می گیرد.

استان ایلام باتوجه به اینکه در دامنه های رشته کوه زاگرس واقع شده است دارای مناظر زیبا و طبیعتی منحصر بفرد در غرب و جنوب غرب کشور می باشد تا جایی که به آن عروس زاگرس می گویند. همچنین استان دارای رویشگاه و زیستگاه گونه های مختلف گیاهی و جانوری می باشد.

در جامعه صنعتی امروزی رشد جمعیت از یک سو و نیاز انسان به تکنولوژیهای مختلف و متنوع از سوی دیگر موجب شده که علاوه بر دستیابی به محصولات مختلف، پسماندهایی در کنار آن بوجود آید که در صورت عدم مدیریت مناسب زیست محیطی آن، خسارات جبران ناپذیری، منابع پذیرنده را تهدید خواهند نمود. بنابراین به منظور ساماندهی و دفع مهندسی این مواد زائد باید تدابیر خاصی اتخاذ شود که از آن جمله می توان به استفاده از روش ها و مکانیزم هایی که طی آن عوامل میکروبی و پاتوژنتیک موجود در این مواد زائد از بین می رود اشاره نمود.

به منظور مدیریت صحیح پسماندها، خصوصاً پسماندهای خطرناک و ویژه، ابتدا باید ماهیت و کمیت پسماندها را شناسایی و نهایتاً برنامه مدیریت فنی و زیست محیطی دفع آن را طراحی نمود. چنانچه مواد زائد خطرناک و یا پسماندهای ویژه از نظر فنی، اقتصادی و زیست محیطی، قابلیت ذخیره سازی و تصفیه در محل تولید را نداشته باشند ناچاراً باید جهت دفع بهداشتی به مکان مناسبی که براساس ضوابط و معیارهای خاص تعیین می گردد هدایت شوند.

مشکلات استان ایلام در بخش حفاظت از محیط زیست از لحاظ فنی عبارتست از دفع غیر استاندارد فاضلاب های صنعتی، آلودگی آب های سطحی و تخریب جنگل و مراتع و عدم دفع مناسب زباله های بیمارستانی و در حیطه انسانی، عبارتند از: دفع غیر بهداشتی زباله ها در تمامی شهرها، عدم دفع مناسب فاضلاب های خانگی روستایی و رها کردن زباله ها در حاشیه منازل مسکونی.

مناطق تحت مدیریت محیط زیست در استان براساس گونه های جانوری و گیاهی شامل مناطق چهارگانه، مناطق ده درصد حفاظت شده جنگلی، مناطق پشتمانه و شکار ممنوع و ... جمعاً به مساحت ۱۷۶۰۰۰ هکتار می باشند که ۱۰/۵۲ درصد از مساحت استان را شامل می شود.

مناطق چهارگانه:

جدول (۲-۲) توزیع جغرافیایی و وسعت مناطق حفاظت شده استان (ده درصد جنگلی)

نام منطقه	حوزه شهرستان	مساحت (هکتار)
منطقه حفاظت شده جنگلی کبیرکوه	دره شهر	۲۰۰۰۰
منطقه حفاظت شده جنگلی دینارکوه	آبدانان	۳۰۰۰۰

مأخذ: اداره کل محیط زیست استان ایلام

مناطق حفاظت شده (ده درصد جنگلی): در سال های اخیر باتوجه به استفاده بیشتر از طبیعت و مناطق جنگلی ضمن اینکه مقداری تخریب صورت گرفته است. اما بخاطر فرهنگ استفاده مردم از این مناطق تخریب کلی صورت نگرفته است. اداره کل حفاظت محیط زیست ایلام دو منطقه جنگلی ایلام را تحت حفاظت درآورده است که وسعت این مناطق جمعاً ۵۰۰۰۰ هکتار می باشد و حدود ۲/۸ درصد از مساحت استان را دربر می گیرد.

مناطق پشتمانه و شکار ممنوع:

به مناطق حفاظت شده به منظور حفظ جمعیت حیات وحش در کانون های زیستی پشتمانه اطلاق می گردد. وسعت مناطق شکار ممنوع برابر ۱۲۶۰۰۰ هکتار می باشد که حدود ۷/۷۲ درصد از مساحت استان را شامل می شود.

جدول (۲-۳) توزیع جغرافیایی و وسعت مناطق پشتمانه و شکار ممنوع استان ایلام

نام منطقه	حوزه (شهرستان)	مساحت (هکتار)	گونه های گیاهی	گونه های جانوری
شکار و تیراندازی ممنوع، کولک	مهران	۷۶۰۰۰	گز، خرزهره، کنار، بنه	کل و بز، قوچ و میش، سیاه گوش، افعی دم عنکبوتی
شکار و تیراندازی ممنوع بینا، بیجار و چکر	ایلام	۵۰۰۰۰	نی، خرزهره، کنار، بنه	قوچ و میش کل و بز، پلنگ، سیاه گوش

مأخذ: اداره کل محیط زیست استان ایلام

جدول (۲-۵) عملکرد شاخص های هدف کمی بخش محیط زیست

شاخص					واحد اندازه گیری
۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	درصد
۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	نسبت مساحت مناطق تحت کنترل محیط زیستی به کل مساحت استان براساس عملکرد
۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	درصد
۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	۱۰/۵۲	نسبت مساحت مناطق تحت کنترل محیط زیستی به کل مساحت استان براساس هدف برنامه چهارم

مأخذ: همان.

جدول (۲-۶) شاخص های زیست محیطی استان

سال	نسبت مناطق تحت پوشش و مدیریت مناطق محیط زیست به کل وسعت استان	شاخص نسبت پسماند بازیافت شده به کل پسماند صنعتی	نسبت واحدهای صنعتی با استانداردهای زیست محیطی به کل واحدهای صنعتی
۱۳۸۸	۱۰/۵۲	—	—
۱۳۸۹	۱۰/۵۲	—	—

مأخذ: همان.

فصل نهم

توسعه سلامت، امنیت

انسان و عدالت اجتماعی

۱-۳- ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی

۱-۱-۳- بهداشت و درمان:

کوشش در جهت ارتقای کیفیت خدمات بهداشتی و درمان همواره مورد توجه مسئولان امر بوده است. در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، بهداشت و درمان از جمله نیازهای اساسی تلقی گردیده و دولت موظف شده، امکانات لازم را در جهت برطرف ساختن هرگونه بی عدالتی در این زمینه فراهم کند (بند ۱۲ اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران) در برنامه پنجم توسعه (۹۳-۱۳۸۹) دولت مواردی از برنامه را به امر بهداشت و درمان و سلامت جسمی و روانی مردم اختصاص داده است.

در سال ۱۳۸۹ میزان مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال نسبت به سال ۱۳۸۸ به میزان ۳۸/ درصد افزایش یافته است. این شاخص بدون شک به شناخت بیماری هایی که بیشتر باعث مرگ و میر در این گروه سنی می شود کمک می کند.

در سال ۱۳۸۹ نرخ مرگ و میر مادران در یکصد هزار تولد زنده نسبت به سال قبل ۴۲/۴ درصد افزایش داشته است. بنابراین باید با اختصاص اعتبارات بیشتر و آموزش به مادران باردار از میزان مرگ و میر مادران باردار کاسته شود.

جدول (۱-۳) وضعیت شاخص های بهداشتی استان در سال های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

عنوان	۱۳۸۸	۱۳۸۹	درصد تغییرات
نرخ مرگ و میر کودکان زیر پنجسال در هر هزار تولد زنده	۱۶/۴۸	۱۶/۸۶	۰/۳۸
نرخ مرگ و میر مادران در یکصد هزار تولد زنده	۰	۴۲/۴	۴۲/۴
تعداد خانه های بهداشت فعال	۱۹۷	۱۹۷	۰
تعداد مراکز بهداشتی و درمانی شهری	۳۳	۳۳	-
تعداد مراکز بهداشتی و درمانی روستایی	۲۹	۲۹	-
تعداد مراکز بهداشتی و درمانی به ازای هر ۱۰۰۰۰ نفر جمعیت	۱/۱۲	۱/۱۲	-

مآخذ: گزارش دانشگاه علوم پزشکی و مرکز خدمات بهداشتی و درمانی و سالنامه آماری سال ۱۳۸۸ استان

سال ۱۳۸۹ تعداد مراکز بهداشتی و درمانی نسبت به هر ده هزار نفر جمعیت ۱/۱۲ مرکز بوده که در سال ۱۳۸۸ به همان میزان بوده است.

سیاست ها و خط مشی های استان در بخش بهداشت و درمان با تبعیت از برنامه های ملی در جهت تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد، کنترل و ریشه کنی بیماری ها، ایجاد نظم و سطح بندی درمان و راه اندازی بخش تخصصی در مراکز درمانی و تجهیز بخش های فوق براساس فناوری های نوین می باشد.

در سال ۱۳۸۸ در سطح استان مجموعاً ۱۱ بیمارستان و زایشگاه مشغول فعالیت بوده اند که نسبت به سال قبل تغییری نداشته است.

نکته قابل توجه اینکه در سال ۱۳۸۹ به استثنای شهرستان تازه تاسیس ملکشاهی سایر شهرستانهای استان هر کدام دارای حداقل یک بیمارستان بوده اند.

در سال ۱۳۸۹ تعداد کل پزشکان عمومی و متخصص در استان ۲۲۳ نفر بوده که از این تعداد ۷۵ نفر پزشک عمومی (شامل دندانپزشک، داروساز و پزشک عمومی) و ۱۴۸ نفر

پزشک متخصص بوده اند به عبارت دیگر حدود ۳۳/۶ درصد پزشکان استان عمومی و ۶۶/۴ درصد متخصص بوده اند.

از کل پزشکان عمومی و متخصص استان ۸۶/۵ درصد (۱۳۹ نفر) شاغل در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی و ۱۳/۵ درصد (۸۵ نفر) را پزشکان غیرشاغل در دانشگاه تشکیل می دهند.

در سال ۱۳۸۹ میزان جمعیت به ازای هر پزشک عمومی در استان ۷۶۱۲ نفر به ازای هر پزشک متخصص ۳۸۵۷ نفر، به ازای هر داروخانه ۷۶۱۲ نفر، به ازای هر آزمایشگاه ۱۱۶۵۰ نفر و به ازای هر مرکز رادیولوژی ۳۰۰۴۶ نفر بوده است. ضمناً در سال ۱۳۸۸ نسبت به سال قبل تغییری در تعداد داروخانه و آزمایشگاه ایجاد نگردیده است.

در سال ۱۳۸۸ تعداد پرستار و ماما ۵۱۵ نفر بوده که نسبت به سال قبل ۷۱/۷ درصد افزایش داشته است.

جدول (۲-۳) تعداد پزشکان استان به تفکیک نوع وابستگی در سال ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

نوع وابستگی	سال	کل	عمومی	متخصص
کل پزشکان	۸۸	۱۷۰	۶۶	۱۲۶
وابسته به دانشگاه علوم پزشکی	۸۸	۷۲	۵۰	۲۲
غیر وابسته به دانشگاه علوم پزشکی	۸۸	۲۷	۱۶	۱۱
کل پزشکان	۸۹	۲۲۳	۷۵	۱۴۸
وابسته به دانشگاه علوم پزشکی	۸۹	۱۹۳	۵۵	۱۳۸
غیر وابسته به دانشگاه علوم پزشکی	۸۹	۴۰	۱۰	۳۰

مأخذ: گزارش دانشگاه علوم پزشکی استان ایلام

بررسی شاخصهای فصل تامین اجتماعی و بهزیستی

عنوان	سال ۱۳۸۸	۱۳۸۹
میزان یارانه اختصاص یافته (هزار ریال)	۹۲۵۰۶۷۹۰۰۰	۹۷۹۲۳۳۲۷۴۰
میزان یارانه اختصاص یافته به کل منابع قانون بودجه (هزارریال)	-	-
نسبت مشارکت های مردمی به کل اعتبارات دولت سازمان بهزیستی استان (درصد)	۱/۳۳	۱/۸۵
نسبت تعداد افراد سرویس گیرنده از واحدهای دولتی و غیر دولتی به جمعیت استان در امور اجتماعی (درصد)	۰/۴۵	۰/۴۵
نسبت تعداد افراد سرویس گیرنده از واحدهای دولتی و غیر دولتی به جمعیت استان در امور توانبخشی (درصد)	۱/۵۹	۱/۷۴
نسبت تعداد افراد سرویس گیرنده از واحدهای دولتی و غیر دولتی به جمعیت استان در پیشگیری (درصد)	۰/۱۶	۰/۱۸

بیمه شدگان اصلی تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی

سال	اجباری	توافقی	بیکاری	خاص	جمع کل
۱۳۸۸	۵۵۴۵۵	۳۷۵۱	۳۷۸	۷۴۲۹	۶۷۰۲۳
۱۳۸۹	۵۸۱۰۶	۳۱۰۰	۳۵۳	۱۰۳۶۶	۷۱۹۲۵

مأخذ: گزارش سالنامه آماری سال ۸۸ و ۸۹ کشور.

۳-۱-۳- تربیت بدنی:

امروزه ورزش در قالب انواع رشته های فردی و گروهی توسعه یافته و تنها برای حفظ تندرستی، شادابی و گذراندن اوقات فراغت مطرح نیست بلکه ورزش تاثیر بسزایی در تعامل فرهنگی جوامع و آشنایی ملل مختلف با یکدیگر دارد.

ورزش کشور در ابعاد مختلف قهرمانی و توسعه اماکن ورزشی گام های ارزنده ای برداشته است. در سال ۸۸ مساحت تاسیسات و مکان های ورزشی سرپوشیده و روباز استان ۳۱۹۴۷۴ مترمربع بوده که در سال ۱۳۸۹ به ۳۳۶۳۰۲ مترمربع افزایش یافته است. براین اساس مساحت تاسیسات و مکان های ورزشی استان در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال ۱۳۸۸، ۵/۳ درصد رشد داشته است.

تعداد ورزشکاران سازمان یافته مرد و زن استان در سال ۱۳۸۸ به ترتیب ۲۳۰۱۱ نفر و ۱۱۳۳۷ نفر بوده که در سال ۱۳۸۹ به ترتیب به ۲۲۱۳۸ نفر و ۱۰۲۱۹ نفر رسیده است.

جدول (۳-۶) برخی شاخص های بخش تربیت بدنی

عنوان شاخص	سال ۸۸	سال ۸۹	درصد تغییرات
تعداد باشگاه های ورزشی (حرفه ای و غیرحرفه ای)	۹۷	۱۱۲	۱۵/۴
زیربنای اماکن ورزشی روباز (مترمربع)	۲۲۰۴۱۹	۲۲۸۸۱۹	۳/۸
زیربنای اماکن ورزشی سرپوشیده (مترمربع)	۹۹۰۵۵	۱۰۷۴۸۳	۸/۵
تعداد ورزشکاران سازمان یافته زن	۱۱۳۳۷	۱۰۲۱۹	-۹/۸
تعداد ورزشکاران سازمان یافته مرد	۲۳۰۱۱	۲۲۱۳۸	-۳/۸

مأخذ: اداره کل تربیت بدنی استان ایلام

ارتقاء امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

رفاه و توزیع مناسب منابع و امکانات:

مصرف خانوارهای شهری و روستایی: هزینه هایی که در یک دوره معین برای تحصیل کالا و خدمات توسط خانوار انجام می شود هزینه های مصرفی نامیده می شود. ترکیب هزینه های خانوار بیانگر الگوی مصرف آن می باشد. از طرفی هزینه های خانوار تابعی است از عواملی چون درآمد، قیمت کالاها و خدمات، کشش تقاضای کالاها، سلیقه و فرهنگ مصرفی خانوار در جامعه. مقدار عرضه کالاها و خدمات که بستگی به تغییرات فناوری دارد می تواند ترکیب هزینه های خانوار و به عبارتی دیگر الگوی مصرف خانوار را تحت تاثیر قرار می دهد.

- میانگین هزینه سالانه یک خانوار شهری استان در سال ۱۳۸۷ حدود ۹۴/۲۱۷ میلیون ریال بوده که نسبت به سال قبل ۱۵/۹ درصد رشد داشته است. میانگین هزینه سالانه یک خانوار روستایی استان نیز در این حال حدود ۵۳/۹۹۵ میلیون ریال بوده که ۱۰/۵ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است. افزایش هزینه های مصرفی خانوارهای شهری و روستایی استان در سال ۸۷ با وجود افزایش سطح عمومی قیمت ها نشان دهنده کاهش سطح زندگی و رفاه عمومی خانوارهای استان به خصوص خانوارهای روستایی می باشد.

بررسی هزینه های خوراکی و غیرخوراکی خانوارهای شهری و روستایی استان نشان می دهد که در مناطق شهری در سال ۸۸، ۷۵ درصد و در مناطق روستایی ۶۵ درصد از کل هزینه ها را هزینه های غیرخوراکی تشکیل می دهد. این نسبت در کشور به ترتیب ۷۷/۳ درصد و ۶۱/۴ درصد محاسبه شده است. هزینه های بالاتری که خانوارهای شهری در سطح استان و کشور برای کالاهای غیرخوراکی در مقایسه با کالاهای خوراکی و دخانی نسبت به خانوارهای روستایی پرداخت می کنند، می تواند مبین وضعیت رفاهی بهتر خانوارهای شهری نسبت به

خانوارهای روستایی باشد. طبق ارقام موجود اختلاف کمتر این شاخص در استان نسبت به کشور ناشی از پایین بودن رفاه در مناطق شهری استان بوده در حالیکه وضعیت رفاهی روستاها همانند میانگین کشور می باشد.

میانگین هزینه سالانه یک خانوار شهری در استان در سال ۱۳۸۷ کمتر و میانگین هزینه سالانه یک خانوار روستایی بیشتر از ارقام مشابه در کشور می باشد. این امر بیانگر بدتر بودن وضعیت اقتصادی خانوارهای شهری استان در مقایسه با خانوارهای شهری کشور و بهتر بودن وضعیت اقتصادی خانوارهای روستایی استان در مقایسه با خانوارهای روستایی کشور است. مقایسه نسبت هزینه های خوراکی و دختانی به هزینه های غیرخوراکی خانوارهای شهری و روستایی استان و کشور نشان می دهد که این نسبت در خانوارهای شهری استان بیشتر از کشور و در خانوارهای روستایی استان در حد میانگین کشور می باشد.

بررسی سهم اقلام غیر خوراکی خانوارهای شهری از کل هزینه های این خانوارها در سال ۱۳۸۷ نشان می دهد که هزینه مسکن و بهداشت و درمان به ترتیب ۲۷/۵ درصد و ۱۶/۷ درصد در خانوارهای شهری و در خانوارهای روستایی ۱۹/۲ درصد و ۲۰ درصد بوده و بیشترین سهم هزینه خوراکی به اقلام «گوشت، آرد، غلات، رشته، نان و فرآورده های آن» بین خانوارهای شهری و روستایی اختصاص دارند.

درآمد خانوارهای شهری و روستایی: ترکیب منابع درآمد سالانه خانوارها شامل سه بخش است:

(۱) درآمد ناشی از مزد و حقوق.

(۲) درآمد ناشی از مشاغل آزاد.

(۳) درآمدهای متفرقه.

متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری و روستایی کشور در سال ۸۹ نشان می دهد که این ارقام به ترتیب ۱۳/۴ درصد و ۱۳/۲ درصد رشد داشته است. همچنین متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری و روستایی استان در ۸۸ سال به ترتیب ۱۸/۱ درصد و ۱۰/۱ درصد در مقایسه با سال ۸۷ افزایش یافته است.

با مقایسه درآمد خانوارهای شهری و روستایی استان و کشور در سال ۱۳۸۸ ملاحظه می گردد که درآمد یک خانوار شهری استان از درآمد یک خانوار شهری کشور کمتر ولی درآمد یک خانوار روستایی از درآمد یک خانوار روستایی کشور بیشتر است.

جدول (۸-۳) متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی استان و کشور در

سال ۱۳۸۸

روستایی		شهری		شرح	
درصد	مبلغ	درصد	مبلغ		
۱۰۰	۵۹۲۶۴	۱۰۰	۹۹۱۹۱	کل هزینه	کشور
۶۳	۳۷۳۳۰	۷۰/۲	۷۶۶۸۲	هزینه های غیر خوراکی	
۳۷	۲۱۹۳۴	۲۹/۸	۲۲۵۰۹	هزینه های خوراکی اشامیدنی و دختانی	
۱۰۰	۵۲۴۳۷	۱۰۰	۹۳۶۰۲	کل درآمد	کشور
۳۸/۹	۱۷۷۶۵	۳۵/۲	۳۲۹۷۴	درآمد حاصل از مزد و حقوق	
۳۳/۹	۱۷۷۸۰	۱۸/۴	۱۷۲۱۸	درآمد حاصل از مشاغل آزاد	
۳۲/۲	۱۶۸۹۱	۴۶/۴	۴۳۴۱۰	درآمد متفرقه	
۱۰۰	۷۰۲۶۹	۱۰۰	۹۹۹۸۷	کل هزینه	استان
۶۱/۰۳	۴۲۸۹۰	۷۰/۸	۷۰۷۶۶	هزینه های غیر خوراکی	
۳۸/۹	۲۷۳۷۹	۲۹/۲	۲۹۲۲۰	هزینه های خوراکی اشامیدنی و دختانی	
۱۰۰	۵۷۵۱۰	۱۰۰	۸۹۲۳۷	کل درآمد	استان
۲۸/۱	۱۶۱۶۶	۴۴	۳۹۲۷۹	درآمد از مزد و حقوق بگير	
۳۹/۹	۲۲۹۳۰	۱۸/۱	۱۶۱۶۴	درآمد از مشاغل آزاد	
۳۲	۱۸۴۱۳	۳۷/۹	۳۳۷۹۲	درآمد متفرقه	

جدول (۹-۳) مصرف خانوارهای شهری و روستایی استان ایلام

۱۳۸۹		۱۳۸۸		شرح	
روستایی	شهری	روستایی	شهری		
۶۸۴۷۷	۱۱۳۶۷۸	۵۲۴۳۷	۹۹۱۹۱	متوسط هزینه سالانه خانوار	
۵۹۳۳۶	۱۰۶۱۵۵	۵۷۵۱۰	۸۹۲۳۷	متوسط درآمد سالانه خانوار	
۶۱/۷	۲۹/۹	۵۸/۸	۲۹/۴	هزینه خوراکی و دخانی به هزینه های غیر خوراکی (درصد)	
۳۸/۲	۲۳	۳۷	۲۲/۷	ضریب انگل هزینه های خوراکی و دخانی به کل هزینه ها (درصد)	
		۷۰۲۶۹	۹۹۹۸۷	متوسط هزینه سالانه خانوار	
		۴۶۲۹۹	۷۴۳۸۳	متوسط درآمد سالانه خانوار	
		۶۲/۸	۴۱/۳	هزینه خوراکی و دخانی به هزینه های غیر خوراکی (درصد)	
		۳۹	۲۹/۲	ضریب انگل هزینه های خوراکی و دخانی به کل هزینه ها (درصد)	

قیمت ها و تورم:

تورم بالا یکی از مسائلی است که در سالهای اخیر و خصوصاً در سال ۱۳۸۷ به طور خاصی نظر اقتصاددانان ایرانی را به خود جلب نموده است. بررسی دلایل بروز تورم از مسایلی است که در سالهای اخیر باعث بروز اختلاف نظرهایی در میان کارشناسان اقتصادی شده است. سیاست های اقتصادی جهت کاهش نرخ تورم و تثبیت قیمت ها زمانی می تواند موثر باشد که ارتباط و میزان اثرگذاری متغیرهای مهم اقتصاد کلان در بلندمدت و کوتاه مدت با در نظر گرفتن مبانی نظری به طور کمی شناسایی شده باشند.

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی شهری، تغییرات سطح عمومی قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری را نسبت به سال پایه ای که کالاها و خدمات براساس آن ارزش گذاری شده بعنوان ابزاری برای بدست آوردن میزان تورم در اقتصاد نشان می دهد.

مقایسه رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری استان و کشور (نرخ تورم) طی سال ۱۳۸۹ نشان می دهد که نرخ تورم در استان نسبت به متوسط کشورافزایش داشته است.

همچنین نوسانات قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری استان در گروه های اصلی متفاوت بوده و شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در خانوارهای شهری استان در تمامی گروه ها افزایش یافته است.

در بین گروه های کالاها و خدمات در استان ایلام، گروه های خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات، پوشاک و کالاها و خدمات متفرقه به ترتیب با ۲۳/۴ ، ۲۶/۳ و ۲۵/۲ درصد بیشترین و ارتباطات با ۰/۴ درصد کمترین افزایش قیمت را به خود اختصاص داده اند. گروه مسکن، سوخت و آب و برق و روشنایی و نیز بهداشت و درمان و گروه هتل و رستوران به ترتیب با ۲۱/۵ ، ۲۲/۶ و ۲۲/۵ درصد از دیگر گروه های با تورم بالا در این سال محسوب می شوند.

مقایسه شاخص قیمت گروه ها در استان و کشور نشان می دهد که در کشور نیز بیشترین افزایش مربوط به همین گروه ها بوده است.

جدول (۱۰-۳) تغییرات شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی خانوارهای شهری استان و کشور (درصد)

۱۳۸۹		۱۳۸۸ (۱۳۸۳=۱۰۰)		عنوان
کشور	ایلام	کشور	ایلام	
۸/۲۲۱	۳/۳۵۷	۲۰۲	۱/۲۳	شاخص کل (نرخ تورم)
۴/۳۸۳	۶/۴۰۳	۶/۲۱۸	۲۲۲	خوراکی ها، آشامیدنی ها
۳/۲۵۰	۵/۳۵۱	۹/۱۷۹	۷/۲۱۰	پوشاک و کفش
۴/۳۰۳	۱/۳۵۵	۲/۲۲۰	۲۴۳	مسکن، سوخت و آب و برق و روشنایی
۱/۲۵۴	۶/۲۶۰	۶/۱۸۶	۷/۱۸۸	اثاثه، کالاها و خدمات مورد استفاده در منزل
۳۲۸	۹/۳۳۳	۲۲۶	۷/۲۱۰	بهداشت و درمان
۳/۲۶۸	۵/۳۰۲	۸/۱۵۸	۷/۱۶۰	حمل و نقل
۴/۱۰۸	۹/۱۰۸	۲/۹۷	۷/۱۰۰	ارتباطات
۴/۱۴۵	۶/۲۰۰	۳/۱۴۵	۷/۱۴۷	تفریح و فرهنگ
۳/۱۳۷	۲/۱۰۳	۴/۲۱۷	۴/۱۹۱	تحصیل
۳۶۷	۷/۳۰۹	۳/۲۱۸	۹/۱۹۷	هتل و رستوران
۲/۹۶۷	۹/۴۲۱	۶/۲۰۷	۲۲/۶	کالاها و خدمات متفرقه

مأخذ: درگاه آماری - سالنامه آماری سال ۸۹ و ۸۸

فصل دهم

صیانت از هویت و

فرهنگ اسلامی ایران

۱-۴- توسعه فرهنگی

۱-۴-۱- فرهنگ و هنر

فرهنگ مفهوم گسترده ای است که بسیاری از پدیده های اجتماعی و تمام رفتارها، ارزش ها و الگوهای زندگی انسان تحت تأثیر آن قرار گرفته است. فرهنگ را به معنای عام آن بینش و منش و هویت دهنده انسان در حوزه زندگی اجتماعی می دانند که بعنوان فرآورده های عالی ذهن و فرآیند پیچیده و پیشرفته فکر آدمی تحت تاثیر عوامل درونی و بیرونی در تمامی کارکردها تجلی می یابد.

در این میان ابزارها و امکانات و متغیرهایی وجود دارد که نشان دهنده میزان تغییر و تحول در مقوله فرهنگ یک جامعه می باشد.

کتابخانه های عمومی به عنوان مراکز فرهنگی نقش مهمی در توسعه فرهنگی و اطلاع رسانی دارند. در سال ۱۳۸۹ تعداد ۴۳ کتابخانه عمومی تحت پوشش اداره کل کتابخانه های عمومی استان مشغول فعالیت بوده و تعداد کل کتاب های موجود در کتابخانه های عمومی استان ۳۵۴۱۳۰ جلد بوده که نسبت به سال قبل ۱۵/۴ درصد رشد داشته است. یکی دیگر از عناصر فرهنگی مطبوعات می باشند که در زمینه گسترش دانش و علم و اطلاعات و فرهنگ عمومی نقش مهمی را ایفا می نمایند. همچنین تعداد هفته نامه ها و ماهنامه های محلی استان در سال ۱۳۸۹، ۲۸ فقره بوده است. سینما وسیله خوبی برای تبلیغ و ارائه دیدگاه ها و اندیشه های سیاسی و اجتماعی، اقتصادی سینماهای فعال استان در سال ۱۳۸۹، تعداد ۱ واحد با ظرفیت ۷۰۰ صندلی بوده که در مقایسه با سال قبل از نظر تعداد تغییری نداشته است. بررسی تعداد تماشاگران نشان می دهد که تعداد آنها نسبت به سال قبل ۱۲/۱ درصد افزایش داشته که این حاکی از رغبت مردم برای تماشای فیلم های سینمایی می باشد.

تولید برنامه های صدا و سیمای مرکز ایلام در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال ۱۳۸۸ در زمینه تولید برنامه های محلی سیما از ۱/۱- درصدی کاهش داشته است ولی در زمینه تولید برنامه های محلی (صدا) ۱/۹- درصد کاهش نشان می دهد .

جدول (۴-۱) شاخص های بخش فرهنگ و هنر استان

عنوان	۱۳۸۸	۱۳۸۹
تعداد مراجعه کننده به کتابخانه ها	۴۷۳۹۵۰	۵۰۳۴۵۲
تعداد صندلی سینما	۴۷۰	۴۷۰
مدت تولید برنامه های محلی سیما (ساعت)	۹۶۹:۲۹:۲۸	۹۵۷:۵۰:۳۱
مدت تولید برنامه های محلی صدا (ساعت)	۳۱۹۹:۴۰:۰۰	۳۱۴۹:۳۵:۰۰

مآخذ: گزارش صدا و سیما و اداره کل امور کتابخانه های استان

ایرانگردی و جهانگردی:

گردشگری صنعتی است چند کاره که در دهه های اخیر بعنوان یک منبع برای توسعه پایدار مورد توجه بسیاری از کشورهای جهان قرار گرفته است. تردیدی نیست که همه کشورهای جهان در پی بهره گیری از مزایای اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی و سهم بیشتری از درآمد و بالا بردن سطح اشتغال ناشی از بهینه سازی این صنعت هستند.

ایجاد اشتغال، تبادل فرهنگی و صلح بین کشورها، توسعه فرهنگی، رشد و پایداری در اقتصاد، فرهنگ و سیاست، افزایش دانش عمومی، و آشنایی بیشتر مردم با آثار طبیعی و تاریخی منطقه و سایر کشورها از دیگر آثار این صنعت است.

در بند ۶ سند چشم انداز ۲۰ ساله آمده که هدف کشور کسب جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوبی و غربی با تکیه بر رشد مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل است. باتوجه به این بند باید صنعت گردشگری در اولویت های توسعه قرار گیرد. چرا که ضریب اشتغال زایی بالا در این بخش باعث رشد پرشتاب اقتصاد و بهبود توزیع درآمد در کشور خواهد شد.

در برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (ماده ۱۱ قانون)، سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مجاز است.

الف: اقدامات قانونی در جهت امکان ایجاد مراکز فرهنگی و گردشگری و نحوه تاسیس مراکز تخصصی غیر دولتی را در زمینه میراث فرهنگی از قبیل موزه ها، مرمت آثار فرهنگی و تاریخی، کارشناس اموال تاریخی و فرهنگی و همچنین مراکزی جهت نظارت بر مراکز اقامتی، پذیرایی، دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری با استاندارد لازم و شرایط سهل و آسان را فراهم نماید.

ب- از راه اندازی موزه های تخصصی به ویژه موزه های دفاع مقدس و شهدا توسط موسسات یا نهادهای عمومی غیر دولتی، تعاونی و بخش خصوصی حمایت مالی نماید.

استان ایلام از قدیمی ترین مراکز تمدن محسوب می شود و قرن ها قدمت دارد. به همین خاطر دارای آثار تاریخی و مذهبی فراوانی است و همچنین طبیعت آن نیز به علت دارا بودن چهار فصل از زیبایی تحسین برانگیزی برخوردار است که باعث شده است استان برای فعالیت های مربوط به گردشگری از جاذبه مناسبی برخوردار باشد و علاوه بر موارد فوق همجواری با کشور عراق و نزدیکترین نقطه به عتبات عالیات و آثار رشادتهای رزمندگان در هشت سال دفاع مقدس باعث جذب مردم از نقاط مختلف کشور شده است.

تعداد بازدیدکنندگان از موزه ها و بناهای تاریخی در سطح استان در سال ۸۹ نسبت به سال قبل ۱۱/۵ درصد رشد داشته است. با توجه به آثار دفاع مقدس در ایام نوروز مردم از نقاط مختلف و در قالب کاروان های راهیان نور به استان مسافرت می کنند.

شاخص های جهانگردی بیانگر این است که ظرفیت اشغال تخت هتل در سال ۱۳۸۸، ۳۵ درصد بوده و در سال ۱۳۸۹ به ۶۵ درصد ارتقاء پیدا کرده است. تعداد آثار و ابنیه تاریخی ثبت شده، مراکز کانون ها و قطب های جهانگردی در سال ۸۹ به ۹۰ اثر رسیده است که نسبت به سال قبل ۸۷/۸ درصد رشد نشان می دهد.

جدول (۲-۴) شاخص های بخش ایرانگردی و جهانگردی در استان

سال	تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌ها و بناهای تاریخی (نفر)	تعداد آثار و ابنیه تاریخی ثبت شده مراکز کانون‌ها و قطب‌های جهانگردی تا سال ۱۳۸۷ (عدد)	اشغال تخت هتل (تخت)
۱۳۸۸	۱۵۳۵۷	۸۶	۰/۳۵
۱۳۸۹	۳۰۵۹۷	۰	۰/۶۵

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان ایلام

جدول (۳-۴) عملکرد شاخص های هدف کمی بخش ایرانگردی و جهانگردی استان

عنوان شاخص های هدف کمی	واحد اندازه گیری	۱۳۸۸	۱۳۸۹
تعداد مراکز کانون ها و قطب های جهانگردی، تجهیز شده، بناهای مهم تاریخی و فرهنگی، تعمیر و ساماندهی حریم شده	عدد	۱۱	۹۰

مأخذ: همان.

فصل یازدهم

تأمین مطمئن امنیت

توسعه امور قضایی

۱-۱-۵- امور قضایی و امنیتی

بی شک قانون و مقررات در هر جامعه ای ضامن برقراری نظم و برطرف کننده مشکلاتی است که در زندگی اجتماعی بشر بروز می کند. اما وجود ضمانت اجرایی برای قوانین و مقررات اگر بیش از خود قانون اهمیت نداشته باشد. ضرورت آن کمتر از قوانین نیست. چرا که قانون هرچقدر هم که دقیق و سنجیده باشد، اگر به مرحله اجرا درنیاید هیچ ثمری برای جامعه دربر نخواهد داشت.

تشکیلات قضایی:

درسال ۱۳۸۹ تعداد ۲۸ شعبه دادگاه عمومی، ۳ شعبه دادگاه انقلاب و ۶ شعبه دادگاه تجدیدنظر و ۳۳ دادرسی و ۱۷۸ شورای حل اختلاف در استان ایلام وجود داشته است. بدین ترتیب تعداد دادگاه عمومی که وظیفه رسیدگی و حل و فصل کلیه دعاوی و شکایات عمومی و عادی را بر عهده دارند نسبت به سال قبل ۳/۷ درصد افزایش داشته است. همچنین شعب دادگاه انقلاب که وظیفه رسیدگی به کلیه جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی، جاسوسی، قاچاق و جرائم مربوط به مواد مخدر را به عهده دارند به سه شعبه افزایش یافته است.

همچنین تعداد ۳۳ شعبه دادرسی در استان ایلام وجود دارد که در زمینه های مختلف امور قضایی مشغول به کار هستند.

پرونده های مختومه در دادگاه های عمومی استان:

کل پرونده های مختلف در سال ۱۳۸۹ در دادگاهها، دادرها و شوراهای حل اختلاف ۱۰۸۵۳۸ پرونده و در همین سال تعداد پرونده های شعب عمومی و تجدیدنظر ۴۳۱۹۹ پرونده بوده که پرونده های سال ۸۹ نسبت به سال قبل، ۱۳/۹ درصد رشد داشته اند.

نیروی انتظامی:

در سال ۱۳۸۸، تعداد ۳۷۶ فقره پرونده تشکیل شده که بیشترین آن مربوط به ضرب و جرح به تعداد ۲۲۵ مورد می باشد.

همچنین در سال ۱۳۸۹ مجموعاً، ۴۱۷۳۳ تصادف درون شهری و برون شهری در نیروی انتظامی استان ایلام به ثبت رسیده که از این تعداد ۲۷۵۷۷ فقره منجر به خسارت شده است.

براساس گزارش نیروی انتظامی استان ایلام در سال ۱۳۸۹ مجموعاً ۲۰۷ کیلوگرم مواد مخدر در استان ایلام کشف شده است. در مجموع کشفیات ۵/۷ درصد رشد داشته است.

ترکیب مواد مخدر کشف شده حاکی از آن است که از کل مواد مخدر کشف شده مقدار ۱۶۷ کیلوگرم آن را تریاک و شیره تریاک تشکیل می دهد که نسبت به سال قبل ۹/۷- درصد کاهش داشته ولی هرویین ۳۶/۷ درصد رشد داشته است. هروئین کشف شده در سال ۱۴،۱۳۸۹ کیلوگرم بوده است البته این نشان از رشد با لای این ماده می باشد

ثبت اسناد و املاک:

فعالیت املاک در ادارات ثبت اسناد و املاک در سال ۱۳۸۸ شامل چندین فعالیت می باشد که بیشترین آن مربوط به پاسخ به استعلامات و گواهی امضا و اعلام وضعیت (۶۷۰۵۹مورد) و وکالت (۸۷۹۷مورد) و کمترین آن مربوط به اجاره (۱۳۸ مورد) گزارش شده است.

پزشکی قانونی:

در سال ۱۳۸۸ میزان گواهی فوت صادر شده توسط پزشک قانونی ۵۳۰ فقره بوده که بیشترین آن مربوط به تصادف با رقم ۱۷۸ مورد می باشد.

جدول (۱-۵) شاخص های بخش امور قضایی در استان

عنوان	میانگین تعداد زندانیان موجود به ازای هر یکصد هزار نفر جمعیت (نفر)
استان	۱۳۸۸
	۲۵۲
	۱۳۸۹
	۲۷۳
کشور	۱۳۸۸
	۲۱۵
	۱۳۸۹
	۲۲۱

مأخذ: اداره کل زندانهای استان ایلام

در سال ۸۸ میانگین تعداد زندانی در زندان های استان ایلام به ازای هر یکصد هزار نفر جمعیت استان ۲۵۲ نفر بوده و در سال ۱۳۸۹ این رقم به ۲۷۳ نفر می رسد که نسبت به میانگین کشور بیشتر می باشد .

فصل دوازدهم
نوسازی دولت و ارتقای
اثر بخشی حاکمیت

نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت:

فصل چهارم و هشتم از قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران طی مواد قانونی ۴۶ الی ۶۸ و مواد ۲۱۱ الی ۲۱۲ به مسائل مرتبط با نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت و مسائل حقوقی و قضایی اختصاص یافته است. تقویت وجدان کاری، انضباط اجتماعی، روحیه کار و ابتکار، تلاش برای افزایش ارتقای کیفیت تولید، ایجاد محیط و ساختار مناسب حقوقی، قضایی و اداری برای تحقق اهداف چشم انداز، اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تامین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تامین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریت های موازی، تاکید بر تمرکز زدایی در حوزه های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن با تنظیم قوانین موردنیاز، گسترش و عمق بخشیدن به روحیه تعاون و مشارکت عمومی و بهره مند ساختن دولت از همدلی و توانایی های مردم از جمله سیاست های کلی این بخش بوده که در این راستا دولت موظف گردید در امور اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و خدماتی و مدیریت با تعدیل نیروی انسانی بخش عمومی، تصدی خود را کاهش دهد تا تشکیلات کلان دستگاه های اجرایی و وزارتخانه ها متناسب با سیاست ها و احکام این برنامه و تجربه سایر کشورها جهت برطرف کردن اثربخشی ناقص، تعارض های دستگاهی و غیر کارآمدی و عدم جامعیت، عدم کفایت تمرکز امور، موازی کاری ها و همچنین به منظور بهره گیری همه جانبه از فناوری های نوین و روش های کارآمد با هدف نوسازی، متناسب سازی، ادغام و تجدید ساختار به صورت یک منظومه منسجم، کارآمد، فراگیر و با کفایت، اثربخشی و غیرمتمرکز طراحی گردیده است .

کارایی و بهره‌وری اداری و مدیریتی استان:

نقش بنیادین دستگاه اداری به عنوان کارگزار اصلی قوه مجریه در کلیه نظام‌های سیاسی به اشکال متعدد همواره در طول تاریخ تداوم داشته است.

از سال ۱۳۵۷ اصلاح و دگرگونی نظام اداری و مدیریت کشور بعنوان یکی از ابزار تحقق اهداف جمهوری اسلامی مورد توجه قرار گرفته به نحوی که در بند (۱۰) اصل سوم قانون اساسی، ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیرضروری بعنوان یکی از وظایف دولت پیش‌بینی گردیده است. در این راستا شورای عالی اداری با الهام از اصل (۱۲۶) قانون اساسی در برنامه اول و دوم توسعه تشکیل گردید که توانست منشاء برخی اصلاحات در زمینه تشکیلات و اصلاح روش‌های موجود گردد. همچنین با پیش‌بینی مواد قانونی مناسب در قانون برنامه پنجم توسعه اختیارات و تکالیف مشخصی برای دولت در خصوص اصلاح ساختار نظام اداری در زمینه تشکیلات، روش‌ها و رویه‌ها، کاهش تصدی‌های غیرضروری، توسعه مشارکت مردمی در اداره امور، تمرکز زدایی، اصلاح ساختار نیروی انسانی دولت و نیز اصلاح ساختار اجرایی تعیین گردید. همچنین در سیاست‌های کلی برنامه پنجم، اصلاح نظام اداری و مدیریتی یکی از اقدامات مهم در جهت دستیابی به رشد سریع و ارتقاء بهره‌وری در اقتصاد بوده و اصلاح نظام اداری در قالب کوچک‌سازی، دستیابی به اندازه بهینه و کارآمد نمودن دولت مورد توجه برنامه ریزان قرار گرفته است.

۱- بهره‌وری نیروی کار در بخش‌های عمده اقتصادی:

بهره‌وری نیروی کار که از تقسیم ارزش افزوده بر تعداد شاغلین حاصل می‌شود نشان می‌دهد که به طور متوسط هر نفر نیروی انسانی شاغل چه میزان ارزش افزوده ایجاد کرده

است. بخش های عمده اقتصادی براساس طبقه بندی ISIC بدون احتساب بخش نفت خام و گاز طبیعی در ۱۷ بخش خلاصه می گردد.

براساس یافته های حساب تولید ملی سال ۱۳۸۷ سطح بهره وری نیروی کار (۲۶۶/۹ میلیون ریال) بوده است و لی در سال ۱۳۸۸ بهره وری به (۲۱۸ میلیون ریال) افزایش پیدا کرده که است.

صرف نظر از دو بخش استخراج معادن و بهداشت و مددکاری اجتماعی مابقی بخش ها بهره وری نسبتاً همسانی دارند. اطلاعات مربوط به دو بخش خانوارهای خصوصی دارای مستخدم و سازمان ها و هیئت های برون مرزی در استان موجود نمی باشد.

جدول (۱-۶) ارزش افزوده، تعداد شاغلین و بهره وری نیروی کار استان به تفکیک بخش های عمده اقتصادی

بخش های عمده اقتصادی	ارزش افزوده (میلیون ریال)	تعداد شاغلین (نفر)	بهره وری نیروی کار (میلیون ریال)
کشاورزی، شکار و جنگلداری	۱۶۱۲۴۲۶	۳۱۹۶۱	۵۰/۴۵
ماهگیری	۲۵۸۹۱	۴۶	۵۶۲/۸۵
استخراج معدن (بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی)	۴۶۰۴۹	۱۷۱	۲۹۶/۲۹
صنعت	۴۷۷۴۷۳	۷۲۴۳	۶۵/۹۲
تامین برق، گاز و آب	۵۳۳۷۴	۱۳۱۸	۴۰/۵۰
ساختمان	۱۵۷۸۵۹۴	۲۲۲۱۷	۷۱/۰۵
عمده فروشی و خرده فروشی، تعمیر وسایل موتوری، موتورسیکلت و کالاهای شخصی خانگی	۱۰۳۳۸۹۰	۱۲۵۴۳	۸۲/۴۳
هتل و رستوران	۵۵۳۳۸	۶۳۰	۸۷/۸۴
حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۷۴۳۳۹۲	۱۱۶۷۴	۶۳/۶۸
واسطه گری های مالی	۱۸۱۶۴۰	۲۰۳۲	۸۹/۳۹
مستغلات، اجاره و فعالیت های کسب و کار	۷۷۶۸۲۱	۱۵۳۷	۵۰۵/۴۱
اداره امور عمومی و دفاعی و تامین اجتماعی اجباری	۱۱۷۴۷۴۲	۱۷۹۹۶	۶۵/۲۸
آموزش	۱۱۳۵۸۵۰	۱۳۸۳۲	۸۲/۱۲
بهداشت و مددکاری اجتماعی	۶۲۹۳۶۵	۳۸۴۸	۱۶۳/۵۶
سایر فعالیت های خدماتی عمومی، اختصاصی و شخصی	۱۸۰۶۸۳	۲۳۶۷	۷۶/۳۳
خانوارهای خصوصی دارای مستخدم		۱۱۷	
سازمان ها و هیئت های برون مرزی		-	

ساختار دولت محلی:

ساختار دولت هماهنگ کننده واحدهای مختلف سازمانی، کانال های ارتباطی و برقراری هماهنگی با دیگر نهادهای دولتی و محیط بیرونی می باشد. در این راستا چارچوبی برای پست های دستگاه های اداری فراهم شده که تعیین کننده ابعاد، حوزه ، تعداد، شرح وظایف و سطح فعالیت کارمندان دولت می باشد.

باتوجه به اینکه وظایف و فعالیت های اجرایی از دستگاهی به دستگاه دیگر متفاوت می باشد ضروری است که مدیران و کارکنان علاوه بر آگاهی از شرح وظایف دستگاه اجرایی خود برای ایجاد تعامل بیشتر در ارائه خدمات بهتر، اطلاع نسبی از وظایف سایر دستگاه های اجرایی محلی حاصل نمایند. عدم آشنایی با شرح وظایف دستگاه خود و سایر دستگاه های موجب می شود تا موازی کاری ها و تداخل و تاخیر در انجام وظایف بوجود آید و در زمان انجام فعالیت ها، دستگاههای اجرایی به وضوح حوزه وظیفه ای و فعالیت های اجرایی خود را ندانند و در نتیجه خدمت رسانی به مردم و روند انجام فعالیت ها دچار مشکل می شود.

اندازه دولت در استان:

اندازه دولت در اقتصاد عموماً با محاسبه کل مخارج دولت به تولید ناخالص داخلی که هر دو متغیر به قیمت های جاری هستند سنجیده می شوند. در یک دسته بندی کلی فعالیت های دولت را می توان در سه بخش بودجه ای، غیر بودجه ای، (سیاست ها و تنظیم قوانین) و تصدی های دولت تقسیم کرده و آن جا اثرگذاری اندازه دولت را بر رشد اقتصادی محاسبه نمود. عموماً در اکثر مطالعات انجام شده تنها به تحلیل اثرات بودجه ای فعالیت دولت بر رشد اقتصادی پرداخته شده است.

اما در کشورهای در حال توسعه که نقش فعالیت های غیربودجه ای و تصدی های دولت در آن ها بالاست نمی توان به این شاخص اکتفا نمود. خصوصاً که دارای درآمدهایی از منابع طبیعی به ویژه نفت می باشند. چرا که درآمدهای حاصل از نفت سبب افزایش تصدی های دولت و دخالت آن در کلیه سطوح اقتصادی اعم از خرد و کلان می گردد و لذا برای محاسبه دقیق اثرگذاری اندازه دولت باید معیارهای غیربودجه ای را نیز لحاظ کرد.

یکی از شاخص های اندازه دولت در استان اندازه دولت محلی بوده که نشان می دهد چه اندازه دولت در فعالیت های اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی استان نقش دارد و از تقسیم اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای استانی به کل تولید ناخالص داخلی استان ضربدر صد به دست می آید. شاخص دیگر نسبت بودجه جاری به کل بودجه استان می باشد که در بحث اندازه ی دولت محلی به آن پرداخته می شود.

اندازه دولت محلی:

هزینه ها و تمرکز زدایی مالی منجر به بزرگتر شدن دولت محلی می گردد. زیرا شهروندان و موسسات دولت های محلی ضمن اعمال کنترل بیشتر بر تصمیم گیری مقامات محلی در مقایسه با نوع کنترل و نظارتی که در سطح ملی حاکم است، موجب گسترش عملکرد و مسئولیت های دولت محلی می شوند.

شاخص اندازه دولت محلی بیانگر نقش دولت در فعالیت های اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی استان می باشد. که از تقسیم اعتبارات هزینه ای و تملک استان به کل تولید ناخالص داخلی استان ضربدرصد و همچنین نسبت بودجه جاری به بودجه کل استان به دست می آید.

در سال ۱۳۸۷ تولید ناخالص داخلی به قیمت بازار استان ۴۱۵۲۹۵۵۷ میلیون ریال و در سال ۱۳۸۸ معادل ۳۸۸۹۹۰۸۳ میلیون ریال (۶/۳- درصد کاهش) داشته است همچنین کل

اعتبارات استان از محل استانی پیوست قانون در سال ۱۳۸۸ برابر ۱۴۹۷۷۹۶ میلیون ریال (اعتبارات هزینه ای ۵۹۶۶۰۹ میلیون ریال و اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای ۹۰۱۱۸۷ میلیون ریال) بوده که این اعتبار با ۱/۶۸- درصد کاهش در سال ۱۳۸۹ به ۱۴۷۳۷۶۵ میلیون ریال (اعتبار هزینه ای ۶۲۶۶۴۲ میلیون ریال و اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای ۸۴۷۱۲۳ میلیون ریال) رسیده است. طبق جدول زیر در سال ۱۳۸۸ اندازه دولت محلی در استان ۷/۴ درصد بوده که در سال ۱۳۸۹ به ۸/۵ درصد رسیده است. بزرگ شدن دولت با توجه به ترکیب اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای به نظر می رسد از بزرگ شدن تشکیلات دیوان سالاری، افزایش تعداد کارکنان دولت و یا سازمان ها و دستگاه های اجرایی ناشی نشده بلکه افزایش حجم اعتبارات تملک و انتقال بخشی از پروژه های ملی به استانی بوده است.

همچنین در سال ۱۳۸۸ نسبت بودجه هزینه ای (جاری) به کل بودجه استان ۳۴/۲ درصد بوده است که در سال ۱۳۸۹ به ۴۴/۲ درصد افزایش یافته است.

شاخص های دولت محلی در سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

سال	اندازه دولت محلی در استان	نسبت بودجه جاری به بودجه کل استان
۱۳۸۸	۴/۸	۳۴/۲
۱۳۸۹	-	۴۴/۲

عملکرد شورای برنامه ریزی و توسعه استان در سال ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹:

شورای برنامه ریزی و توسعه استان در سال ۱۳۸۹ با برگزاری ۱۱ جلسه و با حضور ۲۸۸ نفر به مدت ۲/۵ ساعت با ۶۵۲ نفر ساعت فعالیت، تعداد ۴۱ مورد دستور کار را مورد بررسی قرار داده و ۱۲۱ مصوبه داشته است.

مهمترین دستور کارها و مصوبات شورای برنامه ریزی و توسعه استان به قرار زیر می باشد:

۱- بررسی و تصویب اعتبارات هزینه ای و تملک داراییهای سرمایه ای دستگاههای اجرایی

استان در سال ۱۳۸۸ و ۸۹

۲- ارائه گزارش اقدامات توسعه اقتصادی و اجتماعی استان

۳- ارائه گزارش دستگاههای اجرایی از وضعیت بخشهای مربوطه و پیشرفت مصوبات سفر

ریاست محترم جمهوری به استان

جدول: خلاصه اطلاعات برگزاری جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان در سال ۱۳۸۸

ردیف	تاریخ برگزاری جلسه	تعداد دستور کار	تعداد مصوبات	تعداد کل اعضا حاضر در جلسه	تعداد اعضای اصلی حاضر در جلسه				مدت جلسه	
					حاضر	جانشین	غایب	جمع	دقیقه / ساعت	نفر / ساعت
۱	۸۸/۲/۳۱	۶	۷	۳۸	۱۷	۴	۰	۲۱	۴	۸۴
۲	۸۸/۴/۲۷	۳	۱۴	۳۵	۱۶	۴	۱	۲۱	۳	۶۳
۳	۸۸/۶/۱۱	۴	۱۱	۲۶	۱۴	۴	۳	۲۱	۳	۶۳
۴	۸۸/۷/۲	۴	۱۰	۳۹	۱۷	۴	۰	۲۱	۳	۶۳
۵	۸۸/۸/۳۱	۶	۷	۲۷	۱۵	۲	۴	۲۱	۲	۴۲
۶	۸۸/۹/۲۶	۵	۱۳	۲۷	۱۵	۴	۲	۲۱	۳/۳۰	۷۴
۷	۸۸/۱۱/۳	۴	۱۲	۲۳	۱۸	۲	۱	۲۱	۲	۴۲
۸	۸۸/۱۲/۶	۵	۱۰	۳۲	۱۷	۲	۲	۲۱	۲/۳۰	۴۹
۹	۸۸/۱۲/۲۴	۴	۲۰	۳۱	۱۲	۶	۳	۲۱	۲	۴۲
		۴۱	۱۰۳	۲۷۸	۱۴۱	۳۲	۱۶	۱۸۹	۲۵	۵۲۲

عملکرد جلسات شورای برنامه ریزی استان ایلام در سال ۱۳۸۹

ردیف	تاریخ برگزاری جلسه	تعداد دستور کار	تعداد مصوبات	تعداد شرکت کنندگان	وضعیت شرکت کنندگان اصلی در جلسه				مدت جلسه	
					حاضر	جانشین	غایب	جمع	ساعت	نفر- ساعت
۱	۸۹/۲/۲۵	۴	۳	۳۰	۱۸	۶	۵	۲۹	۲	۵۸
۲	۸۹/۳/۲۷	۴	۷	۳۲	۱۸	۶	۵	۲۹	۲	۵۸
۳	۸۹/۵/۲	۳	۴	۳۵	۲۱	۵	۳	۲۹	۲	۵۸
۴	۸۹/۵/۲۵	۴	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۲	-
۵	۸۹/۶/۲۷	۴	۹	۳۲	۲۲	۳	۴	۲۹	۲/۳۰	۶۶/۷۰
۶	۸۹/۷/۲۴	۴	۱۰	۳۱	۱۹	۲	۸	۲۹	۲/۳۰	۶۶/۷۰
۷	۸۹/۸/۲۲	۴	۱۴	۲۵	۱۷	۳	۹	۲۹	۲	۵۸
۸	۸۹/۹/۲۰	۴	۱۰	۳۳	۲۰	۳	۶	۲۹	۲/۳۰	۶۶/۷۰
۹	۸۹/۱۰/۲۵	۴	۱۶	۲۷	۱۶	۴	۹	۲۹	۳	۸۷
۱۰	۸۹/۱۲/۲۵	۵	۳۲	۲۸	۱۵	۶	۸	۲۹	۲/۳۰	۶۶/۷۰
۱۱	۸۹/۱۲/۲۸	۲	۱۱	۱۵	۱۳	۲	۱۴	۲۹	۲/۳۰	۶۶/۷۰
۱۲	جمع	۴۱	۱۲۱	۲۸۸	۱۷۹	۳۹	۷۱	۳۱۹	۲۵/۵	۶۵۲/۵

عملکرد دستگاه های اجرایی استان:

به منظور تبیین، بسترسازی، ایجاد تحول و اصلاح ساختارها، الگوسازی و تجلیل از کارکنان در سال ۱۳۷۷ جشنواره شهید رجایی شکل گرفت و به تدریج در قالب کمیته های مختلف توسعه یافت و وظیفه ارتقای بهره وری نیروی انسانی در ابعاد مختلف، تطبیق و ظرفیت سازی سازمان ها، ایجاد بستری مناسب برای اجرای برنامه های تحول و اصلاح ساختار اداری را به عهده گرفت.

ارزیابی عملکرد دستگاه ها از سال ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۴ تحت عنوان جشنواره ی شهید رجایی انجام می گرفت. در سال ۱۳۸۵ عنوان جشنواره شهید رجایی به بزرگداشت روز کارمند - یادواره شهید رجایی تغییر یافت و در سال ۱۳۸۶ با نام ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی ابلاغ گردید.

به منظور سنجش میزان موفقیت واحدهای اجرای استان در راستای تحقق اهداف و وظایف محول شده و نیز تکالیف تعیین شده در قانون برنامه پنجم توسعه و مصوبات خاص مجلس شورای اسلامی و هیئت محترم دولت، عملکرد دستگاه های اجرایی از دو بعد کلی عمومی و اختصاصی طبق «آیین نامه عملکرد دستگاه های اجرایی» (موضوع مصوبه شماره ۴۴۶۴۲/ت/۲۷۷۰ هـ مورخه ۱۳۸۱/۱/۲۸) مورد ارزیابی قرار می گیرد.

در فصل یازدهم مواد ۸۱، ۸۲ و ۸۳ قانون مدیریت خدمات کشوری به موضوع ارزیابی عملکرد دستگاههای اجرایی پرداخته است

در بعد عمومی:

۱) نظام های مدیریتی شامل، مدیریت راهبردی، مدیریت منابع انسانی، ساختار (تشکیلات، قوانین و مقررات) بهبود سیستم ها و روش انجام کار، بهره گیر از فن آوری های اداری و قانون گرایی

۲) شهروند مداری

۳) شناخت نیازها و حصول اطمینان از تطابق کیفیت خدمات با نیازها و انتظارات ارباب رجوع

و در بعد اختصاصی بشرح ذیل می باشد:

۱) میزان تحقق سیاست های محوری و جهت گیری های کلی برنامه های توسعه

۲) میزان تحقق اهداف کمی برنامه های توسعه

۳) میزان موفقیت در اجرای طرح های عمرانی از نظر کیفیت، سرعت و هزینه

۴) عملکرد دستگاههای اجرایی باتوجه به برنامه های رئیس جمهور

۵) میزان تحقق سیاست ها و مأموریت های محوری و مهم دولت

تبصره ۱) دستگاه هایی که در سند برنامه های توسعه هدف های کمی و کیفی ندارند، براساس شرح وظایف قانونی مورد ارزیابی قرار می گیرند.

تبصره ۲) دستگاه های که مشمول یک یا چند بند از بندهای ۴، ۳ و ۵ نشوند اعتبار آن به سایر ابعاد و محورها اضافه می گردد.

طبق ارزیابی های به عمل آمده در سال ۱۳۸۸ از بین دستگاه های اجرایی استان شرکت آب و فاضلاب روستایی، دانشگاه عتوم پزشکی و اداره کل آموزش و پرورش و در سال ۱۳۸۹ از بین دستگاه های اجرایی استان، اداره کل بازرگانی، اداره کل دامپزشکی و و بین دستگاه های و اداره کل استاندار و تحقیقات صنعتی استان به ترتیب رتبه های اول تا سوم را کسب نموده اند.

جدول (۴-۶) رتبه ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی استان طی سالهای ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

رتبه	۱۳۸۸	۱۳۸۹
۱	شرکت آب وفاضلاب روستایی	اداره کل بازرگانی
۲	دانشگاه علوم پزشکی	اداره کل دامپزشکی
۳	اداره کل آموزش و پرورش	اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی

مأخذ : دفتر منابع انسانی و تحول اداری استانداری

منابع:

- ۱) سالنامه آماری سال ۸۸ استان و ۸۹ و ۸۸ کشور
- ۲) قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- ۳) گزارش دستگاههای اجرایی استان
- ۴) گزارش دفتر بودجه استانداری